

บทที่ 5

พื้นที่วัยรุ่นในภาพยนตร์ : การอ่านความหมายของ วัยรุ่นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ในขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเข้าใจถึงการอ่านความหมายเรื่องพื้นที่จากภาพยนตร์วัยรุ่น ผู้วิจัยเริ่มต้นด้วยการแบ่งพื้นที่ออกเป็น 4 พื้นที่ ตามการวิเคราะห์ภาพยนตร์ได้แก่

1. พื้นที่ด้านการเรียน
2. พื้นที่ด้านครอบครัว
3. พื้นที่ด้านมิตรภาพ
4. พื้นที่ด้านความรัก

โดยในแต่ละพื้นที่ที่ผู้วิจัยจัดแบ่งเกณฑ์การวิเคราะห์ออกเป็น 3 ประเด็น ได้แก่ พื้นที่ทางกายภาพ พื้นที่ทางสังคม (แบ่งเป็น 3 ประเด็นย่อยคือ ความสำคัญของพื้นที่ ความสัมพันธ์ของคนในพื้นที่ และลักษณะกิจกรรมในพื้นที่) และประเด็นสุดท้ายคือ พื้นที่ทางอารมณ์

ในขั้นตอนต่อมาผู้วิจัยใช้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ทั้งแบบการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-Depth Interview) และการสัมภาษณ์แบบกลุ่ม (Group Interview) ซึ่งผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งหมดเป็นวัยรุ่นนักเรียนเพศชายและหญิงจำนวน 16 คน ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนต่าง ๆ ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมาณพลจำนวน 10 โรงเรียน ซึ่งทั้งหมดเคยชมภาพยนตร์ที่เลือกศึกษามาแล้ว และในขณะที่สัมภาษณ์ผู้วิจัยจะตัดต่อภาพบางส่วนให้ดู เพื่อเป็นการระลึกความทรงจำ โดยผลของการอ่านความหมายเรื่องพื้นที่วัยรุ่น ผู้วิจัยใช้คำสัมภาษณ์ที่เป็นข้อเท็จจริง และความคิดเห็นของวัยรุ่นที่มีต่อความหมายของพื้นที่ต่าง ๆ ในภาพยนตร์เปรียบเทียบกับความหมายของพื้นที่ต่าง ๆ ในโลกความเป็นจริงที่วัยรุ่นใช้ชีวิตอยู่

ในส่วนของการวิเคราะห์ ผู้วิจัยอาศัยผลการวิเคราะห์ที่ได้จากการวิเคราะห์ภาพตัวแทนของพื้นที่วัยรุ่นซึ่งได้อธิบายไปแล้วในบทที่ 4 มาเป็นข้อมูลประกอบในการวิเคราะห์ เพื่อตอบคำถามปัญหาคำวิจัยในข้อที่ 2 ที่ว่าเมื่อภาพยนตร์มีแนวโน้มที่จะใช้บรรทัดฐานหลักของสังคม (Social Norms) เป็นตัวเล่าเรื่องจะเกิดอะไรขึ้นเมื่อจุดยืนดังกล่าวมาปะทะกับการรับรู้ของวัยรุ่นในโลกความเป็นจริง โดยวิเคราะห์ถึงการรับรู้ การตีความหมาย และการสร้างความหมาย

พื้นที่ต่าง ๆ ตามความเข้าใจของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อเปรียบเทียบความสอดคล้อง และความแตกต่างของพื้นที่วัยรุ่นในภาพยนตร์ และในโลกความเป็นจริง

ส่วนที่ 1

การวิเคราะห์การอ่านความหมายของวัยรุ่นเกี่ยวกับ พื้นที่ด้านการเรียนในภาพยนตร์

ในการวิเคราะห์การอ่านความหมายเกี่ยวกับพื้นที่การเรียนจากภาพยนตร์วัยรุ่น ผู้วิจัยได้แบ่งรูปแบบของการวิเคราะห์พื้นที่ออกเป็น 3 รูปแบบ ได้แก่

1.1 พื้นที่ทางกายภาพ

ในการวิเคราะห์พื้นที่ทางกายภาพ ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่เป็นอาคารสถานที่ ส่วนที่เป็นสภาพแวดล้อม และบรรยากาศในพื้นที่ และส่วนสุดท้ายคือตัวบุคคลที่อยู่ในพื้นที่ จากการศึกษาพื้นที่ด้านการเรียนที่ปรากฏในภาพยนตร์วัยรุ่นพบว่า ส่วนใหญ่ถูกสร้างให้เป็นพื้นที่ที่อยู่ในบริเวณโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นสนามกีฬา อาคารเรียน โรงอาหาร ห้องน้ำ โดยเฉพาะห้องเรียนซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีการเรียนการสอน ภาพยนตร์ทั้ง 3 เรื่อง สื่อความหมายให้เห็นว่าพื้นที่ดังกล่าวมีอาคารเรียนขนาดใหญ่ มีความทันสมัย สภาพแวดล้อมมีความร่มรื่น เป็นธรรมชาติ มีบรรยากาศที่เหมาะสมแก่การเรียนการสอน โดยเฉพาะภาพยนตร์เรื่อง “Seasons Change” และ “รักแห่งสยาม” สื่อความหมายให้พื้นที่ด้านการเรียนเป็นโรงเรียนชั้นดี อาคารเรียนสวยงาม ในโรงเรียนมีต้นไม้ร่มรื่น เป็นธรรมชาติ ทำให้นักเรียนรู้สึกอยากมาโรงเรียน สิ่งที่ภาพยนตร์สื่อความหมายออกมานั้นทำให้พื้นที่ด้านการเรียนดูสมจริง เนื่องจากภาพยนตร์ใช้วิธีการจำลองพื้นที่ด้านการเรียนให้มาปรากฏอยู่ในภาพยนตร์ ด้วยการใช้โรงเรียนจริงในการถ่ายทำ อุปกรณ์ประกอบฉากล้วนเป็นของจริง รวมไปถึงตัวละครครูและวัยรุ่นนักเรียนที่ปรากฏในภาพยนตร์ก็ดูใกล้เคียงกับความเป็นจริงทั้งในเรื่องของช่วงอายุ ลักษณะนิสัย เป็นต้น ไม่ว่าจะเป็นตัวละครเด่นซึ่งเป็นนักแสดงหน้าใหม่และตัวละครประกอบ ทำให้ภาพรวมของพื้นที่ด้านการเรียนที่ปรากฏในภาพยนตร์ดูสมจริง

วิเคราะห์การอ่านความหมายของผู้รับสาร

- พื้นที่ด้านการเรียนประเด็นอาคารสถานที่

จากการสัมภาษณ์เจาะลึกพบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพศชายทั้งหมด (8 คน) และเพศหญิงทั้งหมด (8 คน) มีการอ่านความหมายทั้งสองคล้อยและแตกต่างกันไปจากการประกอบสร้างพื้นที่ด้านการเรียนปรากฏในภาพยนตร์ ในประเด็นอาคารสถานที่ ดังจะพิจารณาได้จากคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

แม็ค: ค่อนข้างเหมือน สะท้อนให้เห็นรั้วในชีวิตมัธยมปลาย คล้ายโรงเรียนที่เรียนอยู่โต๊ะ เก้าอี้ ระเบียบทางเดิน เหมือนอย่างที่เคยเห็น ห้องน้ำในเรื่องเฟรนด์ชิพก็แยกออกจากตึกเหมือนกัน อาจแตกต่างกันบ้างในส่วนของลักษณะ ขนาดของตึก ซึ่งในแต่ละเรื่องก็ไม่เหมือนกันอยู่แล้ว (แม็ค, เพศชาย, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2552)

เนม: ตึกเรียนคล้ายกันมาก ดูทันสมัย มันคือลักษณะของการเป็นโรงเรียนเอกชน แต่มันก็ต่างออกไปบ้าง เช่น จากเรื่องเฟรนด์ชิพ ที่ตึกเรียนค่อนข้างเก่า ดูเหมือนโรงเรียนในต่างจังหวัด (เนม, เพศชาย, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2552)

แพร: ในหนังก็เหมือนนะ นั่งโต๊ะไม้อย่างนั้น ตึกก็เหมือน โรงเรียนก็ดูดี แต่บางพื้นที่ก็ไม่เหมือน เช่น ห้องน้ำ โรงเรียนหนูสปรก และมีกลิ่นเหม็นมาก (แพร, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2552)

นุช: บางอย่างมันก็ดี เหมือนในบางส่วน เช่น สภาพห้องเรียน บางอย่างก็ไม่เหมือนของเขา อาคารเรียนของเขาดีกว่าเราเยอะมาก อย่างในเรื่องรักแห่งสยาม ห้องน้ำก็ดูหรู ๆ สะอาด ห้องน้ำของเรามันมีน้อยสู้เขาไม่ได้ (นุช, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 12 พฤศจิกายน 2552)

และถ้าอธิบายในเชิงลึกจะพบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งเพศชาย (6 คน) และเพศหญิง (7 คน) มีทัศนะเพิ่มเติมว่าการประกอบสร้างพื้นที่ด้านการเรียนของภาพยนตร์วัยรุ่นในประเด็นของอาคารสถานที่พบว่า ถูกประกอบสร้างจนเกินจริง ดังจะพิจารณาได้จากคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

เจมส์: ภาพยนตร์ทำให้โรงเรียนดูสวยงาม เห็นแล้วอยากไปเรียน (เจมส์, เพศชาย, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2552)

แพร: บางทีก็ดูเกินจริง เช่น ไล่แทน ๆ ทางเดิน (Seasons Change) มันดูหรูหราเกินไปที่จะมีอยู่ในโรงเรียน ด้วยภาพ ด้วยมุขก๊อกลงมันทำให้สวยเกินจริง มีผลเหมือนกัน (แพร, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2552)

จากคำสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญส่วนใหญ่เห็นว่าภาพยนตร์ประกอบสร้างพื้นที่ในประเด็นอาคารสถานที่จนดูเกินจริง ซึ่งอาจเกิดจากกระบวนการในการผลิตภาพยนตร์ที่ใช้การสร้างเหตุการณ์สมมติเพิ่มเติมขึ้นมา มีการนำเทคนิคทางภาพยนตร์มาใช้ เช่น การจัดมุมกล้อง ทำให้อาคารสถานที่ในภาพยนตร์ดูมีความสมจริง เป็นที่น่าสนใจ ผู้ชมรู้สึกคล้อยตามได้ง่ายมากขึ้น ทั้ง ๆ ที่อาคารสถานที่ในพื้นที่ด้านการเรียนในชีวิตของวัยรุ่นเองอาจไม่ได้เป็นอย่างเช่นที่ปรากฏในภาพยนตร์

- **พื้นที่ด้านการเรียนประเด็นสภาพแวดล้อม และบรรยากาศในพื้นที่**

จากการสัมภาษณ์เจาะลึกพบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพศชาย (5 ใน 8 คน) และเพศหญิง (4 ใน 8 คน) มีการอ่านความหมายทั้งสองคล้อยและแตกต่างกันไปจากการประกอบสร้างพื้นที่ด้านการเรียนที่ปรากฏในภาพยนตร์ ในประเด็นสภาพแวดล้อม และบรรยากาศในพื้นที่ ดังจะพิจารณาได้จากคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

อู๋: มีความสมจริงในระดับหนึ่งไม่ว่าสภาพแวดล้อมที่ดี ต้นไม้ร่มรื่น แต่ก็แตกต่างกันไปบ้างในบางฉาก เช่น บรรยากาศในการเรียนในเรื่องรักแห่งสยาม (ฉากผาย ปอดในวิชาพลศึกษา) ก็ไม่ถึงต้องปฏิบัติจริงขนาดนั้น (อู๋, เพศชาย, สัมภาษณ์, 11 กันยายน 2552)

แม็ค: เด็กนักเรียนในหนังมันน้อยไป มันดูสงบเกินไป จริง ๆ มันวุ่นวายคับคั่งมากกว่านี้ (แม็ค, เพศชาย, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2552)

แพรว: สภาพแวดล้อมสิ่งแวดล้อมก็ดูดี มีต้นไม้ร่มรื่น สะอาดสะอาด มันก็มีส่วนที่เหมือนกับส่วนที่ไม่เหมือนปะปนกันไป โรงเรียนหนูแทบจะไม่มีต้นไม้เลยถูกตัดออกไปหมด อยากให้มีต้นไม้มากกว่านี้ อยากมีพื้นที่สีเขียวมากกว่านี้ (แพรว, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2552)

เมย์: สภาพแวดล้อมโดยรวมคล้ายคลึงมาก แต่บรรยากาศในการเรียนนั้นดูเหมือนโดดเรียนได้ง่าย ครูมาสอนแล้วครูก็ออกไป (เมย์, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 11 กันยายน 2552)

แต่ถ้าอธิบายในเชิงลึกจะพบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งเพศชาย (7 คน) และเพศหญิง (7 คน) มีทัศนะเพิ่มเติมว่าการประกอบสร้างพื้นที่ด้านการเรียนของภาพยนตร์วัยรุ่นในประเด็นของสภาพแวดล้อมพบว่า ถูกประกอบสร้างจนเกินจริง ดังจะพิจารณาได้จากคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

แม็ค: ต้นไม้ในโรงเรียนก็มีบางส่วนบางมุม อาจไม่เยอะเหมือนในหนัง มันอยู่ที่ว่าหนังเลือกนำเสนอในทิศทางไหน อย่าง Seasons Change ก็พยายามทำให้เห็น

ว่าโรงเรียนน่าอยู่ มีต้นไม้เยอะแยะ ซึ่งโรงเรียนจริง ๆ ก็ไม่ได้เยอะขนาดนั้น (แม็ค, เพศชาย, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2552)

เมย์: เข้าใจในการนำเสนอของหนังนะ คือหนังมันก็เสนออะไรมาไม่ได้ ต้องตัดเอาที่ เด่น ๆ ออกมาใช้ ทำให้บรรยากาศการเรียนการสอนอาจไม่ได้สมจริงมากนัก (เมย์, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 11 กันยายน 2552)

จากคำสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญส่วนใหญ่เห็นว่าภาพยนตร์ประกอบสร้างพื้นที่ในประเด็นสภาพแวดล้อม และบรรยากาศจนดูเกินจริง ซึ่งอาจเกิดจากเทคนิคในการถ่ายทำในภาพยนตร์ทำให้สภาพแวดล้อมในพื้นที่ด้านการเรียนอาจเกินความเป็นจริงไปบ้าง เช่น ในภาพยนตร์เรื่อง “Seasons Change” จะเห็นว่าการถ่ายภาพจากมุมสูงทำให้เห็นว่าโรงเรียนมีต้นไม้ขนาดใหญ่ กระจายตัวอยู่เต็มพื้นที่ หรือการเลือกนำเสนอของภาพยนตร์ที่เลือกนำเสนอสภาพแวดล้อมของพื้นที่ด้านการเรียนบางมุมมานำเสนอ ทำให้โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่ดี เหมาะสมกับการเป็นพื้นที่ด้านการเรียน โรงเรียนในภาพยนตร์จึงเป็นพื้นที่ที่มีความหมายเชิงบวกต่อวัยรุ่นนักเรียน

- พื้นที่ด้านการเรียนประเด็นตัวบุคคลในพื้นที่

จากการสัมภาษณ์เจาะลึกพบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพศชาย (7 ใน 8 คน) และเพศหญิงทั้งหมด (8 คน) มีการอ่านความหมายทั้งสองคล้อยและแตกต่างกันไปจากประกอบสร้างพื้นที่ด้านการเรียนปรากฏในภาพยนตร์ ในประเด็นตัวบุคคลในพื้นที่ ดังจะพิจารณาได้จากคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

แม็ค: ส่วนใหญ่เหมือนมากเลย เลือกตัวละครได้ดีมาก แต่จะผิดเพี้ยนจากความ เป็นจริงไปนิดนึง คือหน้าตาอาจารย์ดีเกินไป อีกร้อยจริง ๆ อายุอาจมากกว่านี้ มีทุกรูปแบบ ทั้งใจดี ทั้งเฮี้ยบ โรงเรียนไหนก็มีทั้งนั้น (แม็ค, เพศชาย, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2552)

แซมป์: มันแล้วแต่โรงเรียน โรงเรียนผมก็มีครูหลายแบบ แต่ส่วนใหญ่เป็นอาจารย์แบบสบาย ๆ ใครไม่เรียนก็ช่างมัน ใครจะเรียนก็เรียน ใครไม่เรียนก็กินนอนลงไปจบ อาจารย์ผมสอนแบบฮา ๆ ติดตลกนิดนึง ไม่ให้นักเรียนเครียด (แซมป์, เพศชาย, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2552)

หมวย: ครูในหนังมีหลายแบบ ชีวิตจริงก็มีหลายแบบ มีทั้งแบบอายุยี่สิบกว่า บาง คนก็ใกล้เกษียณ (หมวย, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 19 ตุลาคม 2552)

เมย์: เรื่องอายุหน้าตา ก็เหมือนอยู่ แต่หนูว่าเรื่องการเรียนการสอน ครูในภาพยนตร์เตรียมสอนมาเกินไป จริง ๆ ครูก็ไม่ได้เตรียมสอนมาดีขนาดนั้น (เมย์, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 11 กันยายน 2552)

แพรว: นักเรียนก็คล้าย ๆ นะใส่ชุดคล้าย ๆ กัน แต่ตัวพระเอกเป็นนักเรียนที่ดูหน้าตาดีเกินไป หายากนะแบบนี้ แต่พระเอกก็ต้องดูดีแหละ ไม่งั้นใครจะดู (แพรว, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2552)

จากคำสัมภาษณ์พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญบางส่วนเห็นว่าตัวบุคคลในพื้นที่ด้านการเรียนไม่ว่าจะเป็นครู หรือนักเรียนก็มีทั้งที่สมจริง บางส่วนก็เห็นว่าแตกต่างไปจากความเป็นจริงที่วัยรุ่นได้พบเห็นในชีวิตประจำวัน อาจกล่าวได้ว่าการอ่านความหมายผู้ให้ข้อมูลสำคัญให้ความสนใจในรูปลักษณะภายนอกของตัวละครมากกว่าเรื่องอื่น ๆ มากไปกว่านั้นผู้ให้ข้อมูลสำคัญยังมีทัศนะเพิ่มเติมอีกด้วยการนำเสนอของภาพยนตร์ทำให้การอ่านความหมายตัวบุคคลในพื้นที่ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญแตกต่างกันออกไปเนื่องจากขั้นตอนในการเลือกตัวนักแสดงทำให้ตัวละครครูและนักเรียนแต่ละตัวมีทั้งที่เหมือนในชีวิตจริง และแตกต่างไปจากในชีวิตจริง

การอ่านความหมายพื้นที่ด้านการเรียนในหัวข้อนี้ พบว่า การถอดรหัสความหมายของผู้ให้ข้อมูลสำคัญใช้วิธีการเปรียบเทียบเพื่อวิเคราะห์ความสอดคล้อง และความแตกต่างระหว่างพื้นที่ทางกายภาพในภาพยนตร์ และในชีวิตจริง และพบด้วยว่าผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวนหนึ่งอ่านความหมายของภาพยนตร์ในลักษณะของการตั้งคำถามกับกลไกทางภาษาภาพยนตร์ (Cinematic Language) แสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลสำคัญเป็นผู้รับสารแบบกระตือรือร้น (Active Viewer) ซึ่งมีความเข้าใจในเรื่องกลไกทางภาษาของภาพยนตร์มาเป็นอย่างดี

ผลการอ่านความหมายของผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งเพศชายและหญิงในประเด็นต่าง ๆ ที่กล่าวมามีลักษณะค่อนข้างกระจายไปตามข้อมูลหรือประสบการณ์ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ความสนใจส่วนตัว และความเข้าใจในเรื่องกลไกทางภาษาของภาพยนตร์ในการสื่อความหมายองค์ประกอบทั่วไปของพื้นที่ในภาพยนตร์ไม่ว่าจะเป็นอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม และบรรยากาศ รวมไปถึงตัวบุคคลในพื้นที่ มีความสอดคล้องกับในชีวิตจริงที่วัยรุ่นใช้ชีวิตอยู่ เพียงแต่ความเข้าใจในเรื่องวิธีการถ่ายทำ การจับภาพ มีส่วนทำให้ความเข้าใจเรื่องพื้นที่แตกต่างออกไป

1.2 พื้นที่ทางสังคม

ในการศึกษาพื้นที่ทางสังคม เลอเฟบเวอระ (Lefebvre) นักสังคมวิทยาชาวฝรั่งเศส ได้อธิบายไว้ว่าพื้นที่ทางสังคมไม่ใช่สิ่งของ ไม่ใช่อาณาเขตบริเวณของสถานที่ แต่เป็นความสัมพันธ์ของผู้คนในพื้นที่ รวมไปถึงกิจกรรมในพื้นที่ ซึ่งความสัมพันธ์ดังกล่าวทำให้พื้นที่เกิดความหมายแตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับผู้มีอำนาจในพื้นที่ที่จะกำหนดความหมาย ให้ความหมายของพื้นที่เปลี่ยนแปลงได้ตลอด ในงานศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งเกณฑ์การวิเคราะห์พื้นที่ทางสังคมออกเป็น

3 ประเด็น ได้แก่ ความสำคัญของพื้นที่ ความสัมพันธ์ของคนในพื้นที่ และ กิจกรรมในพื้นที่ ทั้งนี้ เพื่อแสดงถึงการอ่านความหมายเกี่ยวกับพื้นที่ด้านการเรียนอย่างละเอียด ผู้วิจัยได้จำแนกและวิเคราะห์ความหมายได้ดังนี้

1.2.1 ความสำคัญของพื้นที่

พื้นที่ด้านการเรียนที่ปรากฏในภาพยนตร์ จากการศึกษาพบว่า ภาพยนตร์แต่ละเรื่องให้ความสำคัญกับพื้นที่ด้านการเรียนแตกต่างกันออกไป ภาพยนตร์เรื่อง “Seasons Change” เป็นภาพยนตร์เรื่องหนึ่งที่ทำให้ให้ความสำคัญกับเรื่องการเรียนรู้ สังเกตได้จากตอนจบของเรื่องในฉากที่ “บ๊อม” เลือกว่าจะเรียนต่อที่วิทยาลัยดุริยางคศิลป์มากกว่าที่จะเลือกเดินตามความรักไปเรียนต่อพร้อม “ดาว” ที่ประเทศอังกฤษ ส่วนภาพยนตร์เรื่อง “เฟรนด์ชิพ เธอกับฉัน” นำเสนอพื้นที่ด้านการเรียนเกือบตลอดทั้งเรื่อง เช่น การใช้ชีวิตในโรงเรียน การเรียนในห้องเรียน การสอบเลื่อนชั้นในตอนจบของเรื่อง เป็นต้น และภาพยนตร์เรื่อง “รักแห่งสยาม” แทบไม่ปรากฏรูปแบบการดำเนินชีวิตเรื่อง การเรียน เมื่อสรุปรวมแล้วพบว่า ภาพยนตร์ทั้ง 3 เรื่อง ให้ความสำคัญของพื้นที่ด้านการเรียนในระดับหนึ่ง โดยสร้างความหมายให้โรงเรียนเป็นพื้นที่ของการเปลี่ยนผ่านวัยรุ่นในระดับเยาวชนให้กลายเป็นผู้ใหญ่ที่ดิของระบบสังคมในอนาคต เป็นพื้นที่ที่สังคมกำหนดให้วัยรุ่นต้องเข้าไปใช้ชีวิตอยู่ แต่ขณะเดียวกันพื้นที่ดังกล่าวภาพยนตร์ก็นำไปใช้กับรูปแบบการดำเนินชีวิตด้านอื่น ๆ เช่น ความรัก การใช้ชีวิตกับเพื่อน มากกว่าเรื่องของการเรียน แสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญกับการใช้ชีวิตในพื้นที่ด้านการเรียนตามความต้องการของวัยรุ่นเองด้วย

วิเคราะห์การอ่านความหมายของผู้รับสาร

- ความสำคัญของพื้นที่

จากการสัมภาษณ์พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพศชายทั้งหมด (8 คน) และ เพศหญิงทั้งหมด (8 คน) มีการอ่านความหมายสอดคล้องกับการประกอบสร้างพื้นที่ที่ปรากฏในภาพยนตร์ ในประเด็นความสำคัญของพื้นที่ ดังจะพิจารณาได้คำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

แม่ค: การเรียนมันต้องสำคัญ คือยังงี้ก็ต้องไปโรงเรียน พ่อแม่ให้ไปเรียนก็ต้องไปเรียนมันเป็นขั้นตอนหนึ่งของชีวิต อย่างอื่นก็เป็นองค์ประกอบของการเรียน ยังงี้ก็ต้องเรียน ต้องผ่านมันไปให้ได้ (แม่ค, เพศชาย, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2552)

แชมป์: มิดีพี ทำให้เราสามารถไปทำงานได้ ความรู้เราด้วยถ้าเราเรียนเก่งก็ทำงานคล่องแคล่ว ถ้าไม่เรียนเกรดไม่ดี ไปทำงานก็ไม่รู้เรื่องอะไรเลย (แชมป์, เพศชาย, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2552)

เมย์: มีความสำคัญเหมือนกัน ทำให้เราจบ มีใบปริญญา ยกกระตักการเรียนรู้อะไร จากคนที่ไม่รู้วิชา คือโรงเรียนต้องดี มีชื่อเสียง ครูดี สภาพแวดล้อมดี (เมย์, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 11 กันยายน 2552)

นุช: มีความสำคัญ ถ้าเราจบไป เราต้องเอาไปใช้สมัครงาน หางานทำ ถ้าเกิดเรา ไม่มีการศึกษาอาชีพที่เราได้ในอนาคตข้างหน้าก็ต่ำลง รายได้ก็ต่ำลงไปด้วย (นุช, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 12 พฤศจิกายน 2552)

จากคำสัมภาษณ์จะเห็นได้ว่าผู้ให้ข้อมูลสำคัญทุกคนเห็นว่า การเรียน มีความสำคัญมากโดยให้ความสำคัญกับความคาดหวังที่จะมีชีวิตที่ประสบผลสำเร็จในอนาคต สอดคล้องกับสำนวนไทยที่กล่าวไว้ว่า “รู้อะไรไม่สู้รู้วิชา รู้รักษาตัวรอดเป็นยอดดี” ที่สอนให้วัยรุ่นให้ความสำคัญกับเรื่องของการศึกษาเล่าเรียนมากกว่าเรื่องอื่น ๆ เพื่อความก้าวหน้าของชีวิตในอนาคต วัยรุ่นต้องเข้าไปใช้ชีวิตในพื้นที่ด้านการเรียนคือโรงเรียน แม้ว่าจะเต็มใจเรียนหรือไม่เต็มใจเรียน ก็ต้องเรียนให้จบตามกำหนดเพื่ออนาคตในการศึกษาต่อในระดับชั้นต่อไป รวมไปถึงการทำหน้าที่ของลูกที่ดีที่ต้องเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนตามที่ระบบสังคมได้กำหนดไว้ ซึ่งทุกคนในสังคม ต้องเข้าเรียนหนังสือเหมือนกัน เพื่อที่จะเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคต และถ้าเป็นไปได้วัยรุ่นเองก็อยาก ได้เรียนในโรงเรียนที่ดี มีคุณภาพ เพื่อความก้าวหน้าทางการศึกษา จะเห็นได้ว่าการอ่านความหมาย เรื่องความสำคัญของพื้นที่ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเริ่มใช้บรรทัดฐานหลักของสังคมมาเป็นกรอบในการ ให้สัมภาษณ์ สังเกตได้จากคำสัมภาษณ์ พบว่า เริ่มใช้สถาบันการศึกษา สถาบันครอบครัว มิติทาง เศรษฐกิจ มาอ้างอิงในการให้ความสำคัญเรื่องการเรียนรู้

1.2.2 ความสัมพันธ์ของคนในพื้นที่

ผู้คนในพื้นที่ถือว่ามิใช่บทบาทในการกำหนดความหมายของพื้นที่ โดยเฉพาะผู้ที่มี อำนาจในพื้นที่จะสามารถกำหนดความหมายให้กับพื้นที่ได้มากที่สุด จากการศึกษาพื้นที่ด้านการ เรียนในภาพยนตร์พบว่า ครู และนักเรียนถือเป็นบุคคลในพื้นที่ที่มีความสัมพันธ์ในรูปแบบของการ จัดวินัยโดยในพื้นที่ครูถือเป็นตัวละครที่ใช้อำนาจแสดงออกผ่านทางคำพูด รวมไปถึงอวัจนภาษา ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การใช้สีหน้า การใช้อำนาจผ่านเครื่องมือ ในขณะที่เดียวกันนักเรียนเองก็เชื่อฟัง ด้วยการนิ่งเฉย ยอมปฏิบัติตามคำสั่ง และเลือกที่จะต่อต้านในภายหลัง บางครั้งอาจต้องหลบซ่อน หรืออยู่ในพื้นที่ส่วนตัว โดยปรากฏให้เห็นในฉากหนึ่งของภาพยนตร์เรื่อง “เฟรนด์ชิพ เธอกับฉัน” ซึ่งนักเรียนแสดงถึงความไม่ตั้งใจเรียนด้วยการหยอกล้อ แอบพูดคุยกัน โดยไม่สนใจครูซึ่งยืนหัน หลังเขียนกระดานอยู่หน้าห้อง แต่เมื่อครูหันหน้ากลับมาทุกคนก็หยุดทำกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งในประเด็น ความสัมพันธ์ของครูและนักเรียนที่ปรากฏในภาพยนตร์กับในโลกความเป็นจริง ซึ่งในประเด็น ดังกล่าว ผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้อ่านความหมายไว้ดังนี้

วิเคราะห์การอ่านความหมายของผู้รับสาร

- รูปแบบความสัมพันธ์

จากการสัมภาษณ์พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพศชายทั้งหมด (8 คน) และเพศหญิงทั้งหมด (8 คน) มีการอ่านความหมายทั้งสอดคล้องและแตกต่างจากการประกอบสร้างพื้นที่ที่ปรากฏในภาพยนตร์ ในประเด็นความสัมพันธ์ของครูและนักเรียน ดังจะพิจารณาได้จากคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

แม่ค: ไซ้ มีทุกรูปแบบ ทั้งใจดีแล้วก็เฮี้ยบ ถ้าทำผิดจะยอมรับ ถ้าไม่ผิดก็จะชี้แจงเหตุผล และไม่ยอมรับผิด (แม่ค, เพศชาย, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2552)

อู๋: ยุคสมัยมันเปลี่ยนไป ปัจจุบันเริ่มมีมือถือดูคลิปกัน ครูก็ใช้อ่านแบบนั้น พอครูมาเด็กก็เก็บ เพราะกลัวถูกลงโทษอะไรหลายอย่าง แต่อู๋ไม่ค่อยกลัวครูนะ อู๋ว่ามันน่าตื่นเต้นดี ชอบความเร้าใจ (อู๋, เพศชาย, สัมภาษณ์, 11 กันยายน 2552)

เมย์: ก็มีดูคลิป แอบทำอย่างอื่น เช่น อ่านนิยาย ถ้าครูมาก็ต้องรีบเก็บ แต่บางครั้งก็ไม่เก็บขึ้นอยู่กับการดูคนนั้นเป็นยังไง มันขึ้นอยู่กับการว่าน่ากลัวแค่ไหน ไม่น่ากลัวก็ไม่เก็บ เพราะครูก็ทำอะไรไม่ได้อยู่ดี (เมย์, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 11 กันยายน 2552)

แพร: มันแล้วแต่บางวิชา ครูอายุหน่อย ๆ ก็แค่มองก่อน แล้วก็พูดเตือนว่าอย่าทำนะ ก็คือไม่ได้อะไรมากมาย เพราะเด็กไม่กลัว ส่วนครูที่แก่ ๆ เด็กจะกลัวโดยปริยายบางครั้งเค้าเหมือนแผ่อิทธิพลมา เช่น เดินถือไม้ เราชูู้แล้วว่ามาแนวไหน กลัวด้วยลักษณะบางอย่าง (แพร, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2552)

จากคำสัมภาษณ์จะเห็นได้ว่าผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีความเห็นว่าพื้นที่ด้านการเรียนเป็นพื้นที่ที่ครูมีสิทธิในการใช้อำนาจในการจัดวินัยได้เต็มที่เนื่องด้วยคุณวุฒิและวัยวุฒิที่มากกว่า กล่าวคือ อำนาจจากความอาวุโสนั่นเอง ส่วนนักเรียนนั้นบางคนก็เชื่อฟังและปฏิบัติตามคำสั่งของครูเนื่องจากความกลัว โดยนักเรียนจะเลือกกลัวกับครูบางคนเท่านั้น นักเรียนบางคนก็ขัดคำสั่งโดยอยู่ในรูปแบบของการบ่น นินทาหรือแสดงความไม่พอใจแต่ก็ไม่สามารถทำได้เต็มที่นัก ต้องแสดงด้านหลัง หรือแสดงในพื้นที่ที่ไม่มีครูปรากฏอยู่ แต่ถ้าหากครูมีวัยวุฒิที่ใกล้เคียงหรือไม่มีอำนาจในการควบคุมนักเรียน การต่อต้านของนักเรียนก็จะกระทำให้เห็นต่อหน้า เพราะนักเรียนเชื่อว่าครูไม่สามารถทำอะไรได้ จากการศึกษายังพบว่านักเรียนในปัจจุบันมีแนวโน้มที่จะขัดคำสั่งและไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของครูมากขึ้น

นอกจากนี้ภาพยนตร์สื่อความหมายให้เห็นว่าโรงเรียนเป็นพื้นที่ที่ครูใช้อำนาจในการจัดระเบียบวินัยให้กับวัยรุ่นนักเรียน สังเกตได้จากฉากหนึ่งในภาพยนตร์เรื่อง “เฟรนด์ชิพ เธอกับฉัน” ซึ่งเป็นฉากในห้องเรียนซึ่งมีครูอยู่และไม่มีครูอยู่แม้จะเป็นพื้นที่เดียวกัน แต่แสดงให้เห็นความแตกต่างที่ปรากฏบนพื้นที่อย่างชัดเจน ซึ่งผู้ให้ข้อมูลสำคัญอ่านความหมายออกมาดังนี้

วิเคราะห์การอ่านความหมายของผู้รับสาร

- พื้นที่ที่ครูใช้ในการจัดระเบียบวินัย

จากการสัมภาษณ์พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพศชายทั้งหมด (8 คน) และเพศหญิงทั้งหมด (8 คน) มีการอ่านความหมายสอดคล้องกับการประกอบสร้างพื้นที่ที่ปรากฏในภาพยนตร์ ในประเด็นพื้นที่ในการใช้อำนาจจัดระเบียบวินัยให้กับวัยรุ่น ดังจะพิจารณาได้จากคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

แม่ค: (หัวเราะ) ต่างกันครับ ตอนเวลามีครูทุกคนนั่งนิ่ง รอเวลาสอน พออาจารย์เดินออกนอกห้องก็เหมือนหนูว่าเรงทันที สภาพห้องจะละะทะ ตามอิริยาบถของแต่ละคนโวยวายตะโกนกัน ทุกห้องเรียนต้องมี ไม่มากก็น้อยเป็นการรีแลกซ์ เด็กทุกคนเวลาเรียนมันรู้สึกเครียด มันน่าเบื่อ พออาจารย์เดินออก รู้สึกปลดปล่อยมาก (แม่ค, เพศชาย, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2552)

แชมป์: ต่างกันมากพี่ เวลาครูอยู่ห้องก็จะเงียบเหมือนอยู่ในป่า แต่ถ้าไม่มีครูนะว่าเรงเหมือนลิง เปิดเพลงฟัง เล่นกัน พับกระดาษเป็นลูกบอลเตะกันในห้อง (แชมป์, เพศชาย, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2552)

แพร: (ยิ้ม) มันแล้วแต่ครูด้วย ถ้าครูเค้าเล่นด้วย เราก็เดินได้ว่อนเลย ไปไหนก็ได้ ครูเค้าไม่บ่น ตั้งวงนั่งเล่นหมากเก็บ เออ ไม่กลัวครู แต่ถ้าบางคนอย่างวิชาอังกฤษ ทุกคนจะนั่งเงียบเรียงแถว กลัวมากอิตาคอนนี่ ทุกคนจะตั้งใจเรียน แต่ถ้าไม่มีครูสภาพ ห้องจะเสียงดังมาก ตะโกนโวยวาย แหกปาก ส่งของ เขี่ยงู้นเขี่ยงู้นนี่เมาท์แตก ตั้งวงคุยกันเลย เวลาครูเดินเข้ามา ก็แอบเงียบหน่อย (แพร, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2552)

บี, ส้ม: ถ้าครูอยู่จะเอาโทรศัพท์ขึ้นมาไม่ได้ กินขนมไม่ได้ แต่ส่วนใหญ่เราอ่านนิยาย นั่งคุยกัน เวลาครูหันหน้ามาก็ไม่ฟัง ก็ทำเหมือนเดิม ครูดูก่อนแล้วค่อยเงียบ แล้วทำใหม่ โรงเรียนหนูยุ่งแคง ถ้าไม่มีครูอยู่ในห้องนะ ละะทะสกปรกมาก มีวิ่งเล่นกัน โดดหนังยางด้วย (บี และ ส้ม, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 19 ตุลาคม 2552)

และถ้าเจาะลึกลงไปในรายละเอียดเรื่องกฎระเบียบในโรงเรียนพบว่า โรงเรียนถูกใช้เป็นพื้นที่แห่งการจัดระเบียบวินัยอย่างแท้จริง เนื่องจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งหมด (16 คน) มีความคิดเห็นไปในทางเดียวกัน ดังจะพิจารณาได้จากคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

- เท่ง: จัดมากครับพี่ ถ้ามาสายเกินสามครั้ง เค้าเรียกผู้ปกครองมาเลย ผมว่ามันเกินไป (เท่ง, เพศชาย, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2552)
- อู๋: จัดระเบียบมากกว่ามาก ไม่ว่าจะเป็นเรื่องตัดผม การแต่งตัว การเรียน ระเบียบแถวต้องหาคนมาช่วยดูแลให้เป็นระเบียบเรียบร้อย (อู๋, เพศชาย, สัมภาษณ์, 11 กันยายน 2552)
- แพรว: จัด มากกว่าในหนังสือ ตรงนี้ต้องเป็นอย่างนี้ คือเราต้องอยู่ในระเบียบตลอด หลุดมาไม่ได้โดนเลย ยกตัวอย่าง สมมติว่าเดิน ๆ อยู่แล้วเสื้อหลุด เราโดนตัดความประพฤติไปแล้ว ทั้ง ๆ ที่ตกเตือนกันได้ (แพรว, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2552)
- ปี/ส้ม: ปีมาสายก็จะโดนจับแยกแถว แล้วก็ จะให้ร้องเพลงเคารพธงชาติใหม่ สวดมนต์ใหม่ ผมก็ต้องเนียบ ต้องบ๊อบ แต่พวกหนูชอบแหก (ปี และส้ม, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 19 ตุลาคม 2552)

จากคำสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่าพื้นที่ด้านการเรียนหรือโรงเรียนนั้นมีบทบาทอย่างมากในการจัดระเบียบวินัยให้กับวัยรุ่นนักเรียน จากการศึกษาพบว่า โรงเรียนในภาพยนตร์มีการจัดระเบียบเช่นเดียวกับโรงเรียนในโลกความเป็นจริง เพียงแต่โรงเรียนที่วัยรุ่นใช้ชีวิตอยู่อาจจะจัดระเบียบวินัยมากกว่าที่ให้เห็นในภาพยนตร์ ทุกอย่างในโรงเรียนถูกควบคุมโดยกฎระเบียบต่าง ๆ โดยมีครูเป็นผู้ใช้อำนาจ ทำให้เด็กไม่กล้าขัดคำสั่ง และเลือกที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบ

1.2.3 ลักษณะของกิจกรรม

กิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียนที่ปรากฏในภาพยนตร์ จากการศึกษาพบว่า การนำเสนอของภาพยนตร์ตลอดทั้งเรื่องกิจกรรมส่วนใหญ่จะเป็นการเรียนในวิชาต่าง ๆ โดยมีครูเป็นผู้ที่ยืนหน้าห้อง และนักเรียนเป็นผู้นั่งฟัง มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่นักเรียนจะไปทำกิจกรรมนอกห้อง เช่น ศึกษาศิลปะศึกษาในภาพยนตร์เรื่อง “รักแห่งสยาม” ซึ่งเป็นฉากที่เกี่ยวกับการเรียนเพียงฉากเดียวของภาพยนตร์เรื่องนี้ แต่เมื่อสรุปรวมแล้วพบว่า การนำเสนอการใช้ชีวิตด้านการเรียนของวัยรุ่นถูกแทนที่ด้วยกิจกรรมอื่น ๆ ของวัยรุ่น เช่น การใช้ชีวิตกับเพื่อน การแสดงความรักต่อคนรัก เป็นต้น

เมื่อกิจกรรมการเรียนไม่ได้รับความสำคัญในพื้นที่ด้านการเรียน ทำให้ฉากเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนไม่ปรากฏในภาพยนตร์มากนัก เป็นเพียงฉากประกอบเรื่องฉากหนึ่ง แต่โดยรวมแล้วภาพยนตร์ก็สอนให้วัยรุ่นให้ความสำคัญกับเรื่องการเรียนรู้ โดยจะปรากฏอยู่ตอนท้ายเรื่องเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งผู้ให้ข้อมูลสำคัญอ่านความหมายในประเด็นนี้ไว้ดังนี้

วิเคราะห์การอ่านความหมายของผู้รับสาร

- กิจกรรมด้านการเรียน

จากการสัมภาษณ์พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพศชาย (5 ใน 8 คน) และเพศหญิง (7 ใน 8 คน) มีการอ่านความหมายแตกต่างจากการประกอบสร้างพื้นที่ที่ปรากฏในภาพยนตร์ ในประเด็นกิจกรรมด้านการเรียน ดังจะพิจารณาได้จากคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

เนม: ทั้งเรียน ทั้งเล่นกีฬา แต่ ม.ปลายก็เรียนหนักเหมือนกัน หลายวิชา (เนม, เพศชาย, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2552)

เท่ง: ในหนังเหมือนเรียนไปผ่าน ๆ แต่ของผมนะวันหนึ่งเรียนตั้งเจ็ดวิชา ผมว่ามันมากไป ลดมาซักหน่อยก็ยิ่งดี (เท่ง, เพศชาย, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2552)

แพร: วัน ๆ หนึ่งก็เรียนเยอะนะ แล้วเรียนหลาย ๆ อย่างด้วย กีฬาก็ต้องเล่น บางครั้งก็ต้องออกนอกห้องเรียน วิชาหนึ่งบางที่เรียนชั่วโมงหนึ่งบางครั้งก็เลยไปชั่วโมงกว่าสองชั่วโมง บางครั้งมันก็มากเกินไป ลดมาซักชั่วโมงก็ยิ่งดี ให้พักมากกว่านี้หน่อย (แพร, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2552)

เมย์: เรียนตลอดอะพี่ อยากจัดตารางเรียนเอง ที่เรียนอยู่มันมากเกินไป อยากให้ลดเวลามาซักสองสามชั่วโมง (เมย์, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 11 กันยายน 2552)

จากคำสัมภาษณ์จะเห็นได้ว่าภาพยนตร์สื่อความหมายเรื่องกิจกรรมการเรียนอยู่เพียงมุมเดียว ซึ่งเป็นมุมที่น่าเสนอเรื่องการเรียนรู้เป็นเพียงองค์ประกอบเล็ก ๆ ของเรื่อง ทั้ง ๆ ที่จริง ๆ แล้ววันหนึ่งวัยรุ่นนักเรียนเรียนหลายอย่าง และเรียนเยอะมาก โดยเฉพาะนักเรียนที่เรียนสายวิทย์-คณิตในการศึกษาประเด็นนี้จึงพบว่า แผนการเรียนมีผลต่อการอ่านความหมายด้วยเช่นกัน นอกจากนี้จากคำสัมภาษณ์จะเห็นได้ว่าในชีวิตจริงเมื่อวัยรุ่นนักเรียนต้องมาศึกษาเล่าเรียนที่โรงเรียน พื้นที่แห่งนี้วัยรุ่นไม่ได้มีความสุขมากมายเหมือนกับที่ภาพยนตร์นำเสนอ การมาเรียนในบางครั้งทำให้วัยรุ่นนักเรียนเองรู้สึกเหนื่อย และอึดอัด

ในการอ่านความหมายพื้นที่ด้านการเรียนในหัวข้อนี้ พบว่า ผลของการอ่านความหมายในประเด็นต่าง ๆ วัยรุ่นนักเรียนไม่ได้อ่านความหมายว่าสิ่งที่ได้พบเจอในชีวิตเกี่ยวกับการเรียนในโรงเรียนมีความสอดคล้องหรือแตกต่างไปจากการประกอบสร้างที่เกิดในภาพยนตร์เท่าที่นั่นแต่วัยรุ่นเริ่มตั้งคำถาม และวิจารณ์กระบวนการจัดวินัย/การหลอหลอมเยาวชนผ่าน

สถาบันการศึกษา โดยในการอ่านความหมายของวัยรุ่นนักเรียน ถ้ามีของจริงมารองรับ วัยรุ่นก็จะยกเอาของจริงมาอ้างอิงในการอ่าน ถ้าไม่มีของจริงวัยรุ่นก็จะเอาบรรทัดฐานหลักของสังคมมาอ้างอิงในการอ่าน สังเกตได้จากคำสัมภาษณ์ในประเด็นต่าง ๆ ข้างต้น วัยรุ่นเริ่มมีความคิดเห็นต่อเรื่องในหลายประเด็นไม่ว่าจะเป็นการใช้กฎระเบียบของโรงเรียนในการจัดระเบียบวินัย การจัดการเรียนการสอน หรือการใช้อำนาจของครูผ่านเครื่องมือต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งวัยรุ่นนักเรียนมองว่าในโลกความเป็นจริงแตกต่างไปจากที่ปรากฏในภาพยนตร์อย่างมาก โดยเห็นว่าพื้นที่ด้านการเรียนในโลกความเป็นจริงถือเป็นความพยายามในการจัดระเบียบวินัยที่มากเกินไป

1.3 พื้นที่ทางอารมณ์

ในการศึกษาพื้นที่ด้านอารมณ์พบว่า อารมณ์ความรู้สึกต่อพื้นที่แต่ละพื้นที่ที่มีความแตกต่างกันออกไป ภาพยนตร์มีผลต่อการสร้างอารมณ์ความรู้สึกให้กับพื้นที่นั้น ๆ พื้นที่ด้านการเรียนในภาพยนตร์วัยรุ่นที่ศึกษาพบว่า พื้นที่ด้านการเรียนเป็นพื้นที่แห่งความสุขเนื่องจากมีรูปแบบการดำเนินชีวิตหลาย ๆ รูปแบบเกิดขึ้นที่นี่ ความสุขที่เกิดขึ้นอาจเกิดจากความรัก การได้ใช้ชีวิตอยู่กับเพื่อน มากกว่ากิจกรรมการเรียนที่เกิดขึ้นในพื้นที่ แต่เมื่อศึกษาภาพรวมพื้นที่ด้านการเรียนกลายเป็นพื้นที่ที่มีทั้งความสุขและความทุกข์ แม้ว่าจะมีเรื่องอำนาจของครูเข้ามาเกี่ยวข้อง วัยรุ่นก็มีความสุขได้ในระดับหนึ่ง ในประเด็นของพื้นที่ทางอารมณ์ วัยรุ่นนักเรียนอ่านความหมายไว้ดังนี้

วิเคราะห์การอ่านความหมายของผู้รับสาร

- ลักษณะอารมณ์ความรู้สึกต่อพื้นที่

จากการสัมภาษณ์พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพศชาย (5 ใน 8 คน) และเพศหญิงทั้งหมด (8 คน) มีการอ่านความหมายทั้งสองคล้อยและแตกต่างไปจากการประกอบสร้างพื้นที่ที่ปรากฏในภาพยนตร์ ในประเด็นลักษณะอารมณ์ความรู้สึกต่อพื้นที่ ดังจะพิจารณาได้จากคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

อู๋: ชอบเรียนในโรงเรียนนี้นะ มีความสุขที่ได้เรียนในโรงเรียนนี้ คู้มองว่าทั้งครูและการเรียนรู้นั้นดีอยู่แล้ว (อู๋, เพศชาย, สัมภาษณ์, 11 กันยายน 2552)

แชมป์: ผมมีความสุขนะ ได้เจออาจารย์แบบฮา ๆ ทำให้เราดูสนใจเรียน ถ้าอาจารย์ฮา ๆ หน่อย (แชมป์, เพศชาย, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2552)

แพรว: ก็สุขบ้างทุกข์บ้าง คือเราเข้าใจในวิชาเรียน เวลาสอบถ้าเรารู้ตัวว่าเราตกเราก็ทุกข์มันก็เหมือนในหนังแหละสุข ๆ ทุกข์ ๆ สลับกันไป (แพรว, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2552)

ส้ม: มันก็สุขนะแต่จากเรื่องอื่นมากกว่า (ส้ม, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 19 ตุลาคม 2552)

นุช: ก็ปกติ มันเป็นความสุขจากหลาย ๆ เรื่องผสมกัน (นุช, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 12 พฤศจิกายน 2552)

จากคำสัมภาษณ์จะเห็นได้ว่าพื้นที่ด้านการเรียนเป็นพื้นที่ที่เพิ่มเติมไปด้วยความสุขและความทุกข์ แม้ว่าความสุขที่เกิดขึ้นอาจมาจากรูปแบบการดำเนินชีวิตด้านอื่น ๆ ประกอบกัน แต่โดยรวมแล้วในโรงเรียนวัยรุ่นนักเรียนก็มีความสุขในระดับหนึ่ง ส่วนความทุกข์นั้นอาจเกิดจากปัญหาจากการเรียน เช่น สอบตกต้องซ่อม หรือส่งงานไม่ทันตามกำหนด เป็นต้น ซึ่งในภาพยนตร์นั้นแทบไม่ปรากฏความทุกข์อันเกิดจากกิจกรรมการเรียนเลย อาจมีแค่มีอารมณ์เบื่อหน่ายเท่านั้น แต่ในความเป็นจริงนั้น วัยรุ่นนักเรียนก็มีความเครียด ความทุกข์จากเรื่องการเรียนอยู่บ้างเหมือนกัน ภาพยนตร์เลือกนำเสนอการใช้ชีวิตเรื่องการเรียนเพียงบางส่วน ไม่ได้นำเสนอชีวิตการเรียนทั้งหมดของวัยรุ่น ทำให้การอ่านความหมายของวัยรุ่นอาจไม่ครอบคลุมเรื่องการเรียนอย่างแท้จริง

ในการอ่านความหมายพื้นที่ด้านการเรียนในหัวข้อนี้พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญอ่านความหมายไว้ว่าเป็นพื้นที่ที่มีทั้งความสุข และความทุกข์ปะปนกันไป อาจจะเป็นความสุขที่เกิดจากเรื่องอื่น ๆ มากกว่าเรื่องการเรียน แต่โดยรวมพื้นที่ด้านการเรียนวัยรุ่นก็มีความสุขในระดับหนึ่ง

จากการอ่านความหมายพื้นที่ด้านการเรียนของวัยรุ่นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สรุปได้ว่า ภาพยนตร์สื่อความหมายให้เห็นว่าพื้นที่ด้านการเรียนคือโรงเรียนในเชิงพื้นที่ทางกายภาพนั้นมีความสมจริง ทั้งในเรื่องสถานที่ อุปกรณ์ประกอบฉาก ตัวละคร ทำให้ผู้ชมซึ่งเป็นวัยรุ่นนักเรียนเชื่อและคล้อยตามได้ง่าย มีเพียงบางส่วนที่ดูเกินจริงไปบ้างเนื่องจากเทคนิคในการผลิตภาพยนตร์ ส่วนพื้นที่ทางสังคมนั้นในแง่ของความหมาย วัยรุ่นนักเรียนอ่านความหมายออกมาในลักษณะต่าง ๆ ได้แก่ โรงเรียนเป็นพื้นที่ของการเปลี่ยนผ่านวัยรุ่นในระดับเยาวชนให้กลายเป็นผู้ใหญ่ที่ดีของระบบสังคมในอนาคต เป็นพื้นที่ที่วัยรุ่นต้องเข้าไปใช้ชีวิตในพื้นที่ เป็นพื้นที่แห่งการต่อสู้เชิงอำนาจระหว่างครูซึ่งเป็นผู้ใหญ่กับนักเรียนซึ่งเป็นวัยรุ่น รวมไปถึงพื้นที่ในการจัดระเบียบวินัย โดยในการอ่านความหมายวัยรุ่นอ่านตามบรรทัดฐานหลักของสังคมแสดงให้เห็นว่าภาพยนตร์ยังคงกำกับความหมายหลักเรื่องพื้นที่ด้านการเรียนเป็นไปตามเอาไว้ได้ และสุดท้ายพื้นที่ทางอารมณ์วัยรุ่นนักเรียนเห็นว่าเป็นพื้นที่ที่มีทั้งความสุขและความทุกข์ไม่ต่างจากการนำเสนอของภาพยนตร์ เพียงแต่ว่าเป็นอารมณ์ความรู้สึกที่เกิดจากรูปแบบการดำเนินชีวิตด้านอื่น ๆ มากกว่าเรื่องของการเรียน

การอ่านความหมายพื้นที่ด้านการเรียนของวัยรุ่นนักเรียนส่วนใหญ่มีความสอดคล้องตามบรรทัดฐานหลักของสังคมที่ให้ความหมายกับพื้นที่ด้านการเรียนเอาไว้ อาจมีความหมายที่มากกว่าที่ปรากฏในภาพยนตร์อยู่บ้างในเรื่องของการใช้อำนาจในพื้นที่ และการจัดระเบียบในพื้นที่ เนื่องมาจากวัยรุ่นอ่านความหมายจากของจริงซึ่งเป็นโรงเรียนที่มีความคล้ายคลึงกับที่วัยรุ่นใช้ชีวิตอยู่ ตัวละครในภาพยนตร์ก็เป็นวัยรุ่นที่อยู่ในช่วงวัยเรียน จะให้เห็นว่าในส่วนในพื้นที่ทางสังคม และพื้นที่ทางอารมณ์ วัยรุ่นเริ่มเข้าไปต่อรองความหมายอื่น ๆ อยู่บ้าง แต่โดยรวมแล้ววัยรุ่นยังคงยอมรับ และรักษาความหมายหลักของพื้นที่ด้านการเรียนเอาไว้ เนื่องจากภาพยนตร์ไม่ได้สร้างมาจากจุดยืนของวัยรุ่นโดยตรงแต่สร้างมาจากกรอบของบรรทัดฐาน ความถูกต้องทางศีลธรรมเป็นหลัก

ส่วนที่ 2

การวิเคราะห์การอ่านความหมายของวัยรุ่นเกี่ยวกับพื้นที่ด้านครอบครัวในภาพยนตร์

ในการวิเคราะห์การอ่านความหมายเกี่ยวกับพื้นที่ด้านครอบครัวจากภาพยนตร์วัยรุ่น ผู้วิจัยได้แบ่งรูปแบบของพื้นที่ออกเป็น 3 รูปแบบ ได้แก่

2.1 พื้นที่ทางกายภาพ

ในการวิเคราะห์พื้นที่ทางกายภาพ ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ส่วน เช่นเดียวกับพื้นที่ด้านการเรียน จากการศึกษพบว่า พื้นที่ด้านครอบครัวที่ปรากฏในภาพยนตร์วัยรุ่นถูกสร้างให้เป็นพื้นที่ที่สมาชิกในครอบครัวใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ภายในบริเวณบ้าน เช่น ห้องนอน ห้องที่มีโต๊ะอาหาร เป็นต้น จากการศึกษพบว่าภาพยนตร์แต่ละเรื่องสื่อความหมายพื้นที่ด้านครอบครัวแตกต่างกันออกไปตามฐานะทางเศรษฐกิจ/สังคม ของครอบครัวนั้น ๆ เช่น บ้านที่มีลักษณะเป็นตึกแถวที่เปิดเป็นร้านขายของชำ (บ้านของป้อม-Seasons Change) บ้านพักของข้าราชการตำรวจ (บ้านของสิงหา-เฟรนด์ชิพ เธอกับฉัน) เป็นต้น แต่เมื่อศึกษาในอีกแง่มุมหนึ่งพบว่า ภาพยนตร์สื่อความหมายให้เห็นถึงครอบครัวของชนชั้นกลางที่มีบ้านขนาดพอเหมาะ พื้นที่ภายในบ้านถูกจัดแบ่งเป็นห้อง ๆ เป็นสัดส่วน มีการจัดวางของตกแต่ง อุปกรณ์อำนวยความสะดวก เช่น โทรทัศน์ ชุดเฟอร์นิเจอร์ เป็นต้น ได้อย่างเป็นระเบียบ ดูสมจริง นอกจากนี้สภาพแวดล้อมรวมถึงบรรยากาศภายในบ้านถูกสร้างให้เป็นพื้นที่ของครอบครัวที่เต็มไปด้วย

ด้วยความสุข ความสะดวกสบาย สมาชิกในแต่ละครอบครัวล้วนแต่พอใจในบ้านของตนเอง ภาพยนตร์ทำให้พื้นที่ครอบครัวดูสมจริงไม่แตกต่างไปจากพื้นที่ด้านการเรียน เนื่องจากใช้วิธีการจำลองพื้นที่ด้านครอบครัวมาจากสถานที่จริง อุปกรณ์ประกอบฉากก็ใช้จากสถานที่จริง รวมไปถึงตัวละครที่เป็นผู้ปกครองและวัยรุ่นก็มีรูปร่าง หน้าตา อายุที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงที่สามารถพบได้ในสังคม พื้นที่ด้านครอบครัวในภาพยนตร์จึงไม่แตกต่างไปจากที่เห็นในสังคมมากเกินไปนัก

วิเคราะห์การอ่านความหมายของผู้รับสาร

- พื้นที่ด้านครอบครัวประเด็นอาคารสถานที่

จากการสัมภาษณ์เจาะลึกพบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพศชายทั้งหมด (8 คน) และเพศหญิงทั้งหมด (8 คน) มีการอ่านความหมายทั้งสองคล้อยและแตกต่างไปจากการประกอบสร้างพื้นที่ด้านครอบครัวที่ปรากฏในภาพยนตร์ในประเด็นอาคารสถานที่ ดังจะพิจารณาได้จากคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

เจมส์: ในหนังมีบ้านหลายแบบ ครอบครัวแต่ละครอบครัวก็ต่างกันไป มันก็มีทั้งส่วนที่เหมือนและส่วนที่ต่าง อย่างในเรื่องรักแห่งสยาม บ้านของโต้งทั้งสองหลัง ก็คล้าย ๆ กับของผมนะ (เจมส์, เพศชาย, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2552)

หนุ่ม: บ้านผมก็คล้าย ๆ ในเรื่อง Seasons Change นะ ชายของเหมือนกัน แต่ของผมเป็นบ้าน ไม่ใช่ตึกแถวแบบนั้น เรื่องอื่นก็ไม่เหมือน (หนุ่ม, เพศชาย, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2552)

แพร: ในหนังมันมีความหลากหลาย รู้สึกว่าครอบครัวในหนังก็แตกต่างกันออกไป ไม่ต่างจากชีวิตจริงหรอก ยิ่งบ้านป้อม (Seasons Change) จะคล้ายบ้านหนูเลยเพราะเป็นร้านขายของชำเล็ก ๆ เหมือนกัน แต่ของหนูอยู่ในโรงงานขายอาหารด้วย (แพร, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2552)

หมวย: ด้วยความที่หนังนำเสนอให้เห็นบ้านหลายแบบ บางเรื่องก็เหมือนนะ บางเรื่องก็ไม่เหมือน (หมวย, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 19 ตุลาคม 2552)

และถ้าอธิบายในเชิงลึกจะพบว่า ผู้ให้ข้อมูลเพศชาย (3 คน) และเพศหญิง (2 คน) มีทัศนะเพิ่มเติมว่าการประกอบสร้างพื้นที่ด้านการเรียนของภาพยนตร์วัยรุ่นในประเด็นของอาคารสถานที่พบว่า ถูกประกอบสร้างจนเกินจริง ดังจะพิจารณาได้จากคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

อาร์: บางทีหนังมันทำให้เข้าที่เข้าทาง บ้านดูมีระเบียบมากเกินไป (อาร์, เพศชาย, สัมภาษณ์, 27 กันยายน 2552)

ปี: มุมกล้องของหนังทำให้บ้านดูสวย น่าอยู่ เช่น ในเรื่องเฟรนด์ชิพ บ้านหลังสี่เหลี่ยมของสิงหา ดูเป็นบ้านหลังใหม่ สะอาด ๆ (ปี, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 19 ตุลาคม 2552)

จากคำสัมภาษณ์จะเห็นได้ว่าผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งหมดมีความคิดเห็นไปในทางเดียวกันว่าภาพยนตร์สื่อความหมายพื้นที่ด้านครอบครัวในประเด็นอาคารสถานที่ว่าบ้านในภาพยนตร์มีความหลากหลายตามตัวละครที่ถูกกำหนดในภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ และมีความสอดคล้องกับบ้านในโลกความเป็นจริงที่วัยรุ่นพบเห็นและใช้ชีวิตอยู่ในพื้นที่ดังกล่าวเป็นประจำ การนำเสนอทำให้เห็นว่าบ้านลักษณะแบบนี้พบเห็นได้ทั่วไปในสังคม

- พื้นที่ด้านครอบครัวประเด็นสภาพแวดล้อม และบรรยากาศในพื้นที่

จากการสัมภาษณ์เจาะลึกพบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพศชายทั้งหมด (8 คน) และเพศหญิงทั้งหมด (8 คน) มีการอ่านความหมายที่สอดคล้องและแตกต่างไปจากการสร้างพื้นที่ด้านครอบครัวที่ปรากฏในภาพยนตร์ในประเด็นสภาพแวดล้อม และบรรยากาศในพื้นที่ ดังจะพิจารณาได้จากคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

แม็ค: แม้ว่ามันก็เหมือนจริงนะ คล้ายเหมือนกัน รอบ ๆ บ้านมีสภาพแวดล้อมที่ดี ทำให้บ้านน่าอยู่ เช่น ต้นไม้ประดับขนาดเล็ก ขนาดใหญ่ ขึ้นอยู่กับแต่ละบ้าน แต่บางเรื่องก็ไม่มีอะไรเลย (แม็ค, เพศชาย, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2552)

คู่: บรรยากาศภายในบ้านก็มีความอบอุ่น ฟิลคล้าย ๆ เรื่อง Seasons Change แต่ปัญหาก็ไม่ดูหนักขนาดเรื่องรักแห่งสยาม (คู่, เพศชาย, สัมภาษณ์, 11 กันยายน 2552)

แพร: ก็มีทั้งส่วนที่เหมือน และส่วนที่ต่าง อย่างที่บ้านหนูสภาพแวดล้อม อากาศก็ไม่ดีสมาชิกในครอบครัวก็มีเยอะมากเป็นครอบครัวใหญ่ (แพร, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2552)

ส้ม: ในบ้านหนูก็ดีนะ แต่ชุมชนรอบบ้านไม่ค่อยดี มีแต่ยาเสพติด (ส้ม, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 19 ตุลาคม 2552)

และถ้าอธิบายในเชิงลึกจะพบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ มีทัศนะเพิ่มเติมว่าการประกอบสร้างพื้นที่ด้านการเรียนของภาพยนตร์วัยรุ่นในประเด็นของสภาพแวดล้อม และบรรยากาศในพื้นที่ที่มีความสมจริง ไม่แตกต่างไปจากในชีวิตจริงที่วัยรุ่นประสบ และพบเห็นในชีวิตประจำวัน

จากคำสัมภาษณ์จะเห็นได้ว่าผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งหมดมีความคิดเห็นไปในทางเดียวกันว่าภาพยนตร์สื่อความหมายพื้นที่ด้านครอบครัวในประเด็นสภาพแวดล้อมว่ามีทั้งส่วนที่คล้ายคลึง และส่วนที่แตกต่างกันออกไปจากในโลกความเป็นจริง สภาพแวดล้อมทั้งภายในบ้านและ

นอกบ้าน ก็มีความแตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับบ้านของผู้ให้ข้อมูลสำคัญแต่ละคน ส่วนบรรยากาศในครอบครัวผู้ให้ข้อมูลสำคัญส่วนใหญ่ก็มีความอบอุ่น ปัญหาในครอบครัวอาจมีปัญหบ้าง แต่ก็ไม่ได้ร้ายแรงเท่ากับที่ภาพยนตร์นำเสนอ การนำเสนอของภาพยนตร์ในประเด็นดังกล่าวทำให้เห็นว่าสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของครอบครัวก็พบเห็นได้ทั่วไปในสังคม

- พื้นที่ด้านครอบครัวประเด็นตัวบุคคลในพื้นที่

จากการสัมภาษณ์เจาะลึกพบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพศชาย (5 ใน 8 คน) และเพศหญิง (3 ใน 8 คน) มีการอ่านความหมายทั้งสองคล้อยและแตกต่างไปจากการประกอบสร้างพื้นที่ด้านครอบครัวที่ปรากฏในภาพยนตร์ในประเด็นตัวบุคคลในพื้นที่ ดังจะพิจารณาได้จากคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

แชมป์: มันแล้วแต่คนพี่ มันก็คล้าย ๆ คุนนะ มีหลากหลายแบบ (แชมป์, เพศชาย, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2552)

แพรว: (นิกนาน) โดยรวมภายนอกที่เห็นก็คล้าย ๆ นะ แต่ว่านิสัย กิริยาต่าง ๆ ก็แตกต่างกันไป แต่ละคนมันก็นิสัยไม่เหมือนกัน (แพรว, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2552)

ในขณะที่เดียวกันผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพศชาย (2 ใน 8 คน) และเพศหญิง (5 ใน 8 คน) มีการอ่านความหมายแตกต่างไปจากการประกอบสร้างพื้นที่ด้านครอบครัวที่ปรากฏในภาพยนตร์ในประเด็นตัวบุคคลในพื้นที่ ดังจะพิจารณาได้จากคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

คู่: อย่างสุนีย์ในรักแห่งสยามดูเหมือนดูแลลูกมาก พยายามทำทุกอย่างให้ลูก แต่ในชีวิตจริงก็ไม่ถึงขนาดนั้น รักก็รักนะ แต่เค้าก็ปล่อยเราออกไปไหนก็ไป (คู่, เพศชาย, สัมภาษณ์, 11 กันยายน 2552)

นุช: ต่าง เพราะในภาพยนตร์อายุจะดูน้อยกว่า ของเราอาจมากกว่านั้น (นุช, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 12 พฤศจิกายน 2552)

ส้ม: ไม่เหมือน พ่อแม่หนูยังเด็กอยู่ ไม่ได้อายุมากขนาดในหนัง พ่อแม่ก็รับจ้างธรรมดา (ส้ม, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 19 ตุลาคม 2552)

นอกจากนี้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพศชาย (1 คน) มีการอ่านความหมายสอดคล้องกับการประกอบสร้างพื้นที่ด้านครอบครัวที่ปรากฏในภาพยนตร์ในประเด็นตัวบุคคลในพื้นที่ ดังจะพิจารณาได้จากคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

แม็ค: รูปร่างหน้าตาก็เหมือนนะ พ่อแม่แม็คก็อยู่ในช่วงอายุแบบนี้ (แม็ค, เพศชาย, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2552)

จากคำสัมภาษณ์จะเห็นได้ว่าผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันออกไป ทั้งในส่วนของรูปร่างหน้าตา อายุ ลักษณะนิสัย เป็นต้น และเนื่องด้วยในภาพยนตร์นำเสนอให้เห็นถึงครอบครัวในลักษณะต่าง ๆ ทั้งแบบสมบูรณ์ และไม่สมบูรณ์ ทำให้การอ่านความหมายมีความหลากหลายทั้งสอดคล้อง และแตกต่างกันออกไป ทำให้เห็นว่าในสังคมหนึ่ง ๆ ประกอบไปด้วยครอบครัวในแบบต่าง ๆ เป็นครอบครัวแบบชนชั้นกลางที่หาเข้ากินค่า

การอ่านความหมายพื้นที่ด้านครอบครัวในหัวข้อนี้ พบว่า ไม่แตกต่างไปจากพื้นที่ด้านการเรียนมากนัก การอ่านความหมายของผู้ให้ข้อมูลสำคัญใช้วิธีการเปรียบเทียบเพื่อวิเคราะห์ความสอดคล้อง และความแตกต่างระหว่างพื้นที่ทางกายภาพในภาพยนตร์ และในชีวิตจริง และพบว่าผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวนหนึ่งอ่านความหมายของภาพยนตร์ในลักษณะของการตั้งคำถามกับกลไกทางภาษาภาพยนตร์ (Cinematic Language) แสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลสำคัญเป็นผู้รับสารแบบกระตือรือร้น (Active Viewer) ซึ่งมีความเข้าใจในเรื่องกลไกทางภาษาของภาพยนตร์มาเป็นอย่างดี ข้อค้นพบเพิ่มเติมพบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเริ่มใช้การอ้างอิงพื้นที่ ตัวละครจากภาพยนตร์มากกว่าพื้นที่ด้านการเรียนในการอ่านความหมาย

ผลการอ่านความหมายของผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งเพศชายและหญิงในประเด็นต่าง ๆ ที่กล่าวมามีลักษณะค่อนข้างกระจายไปตามข้อมูลหรือประสบการณ์ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ความสนใจส่วนตัว และความเข้าใจในเรื่องของรหัสของภาพยนตร์ เช่นเดียวกับพื้นที่ด้านการเรียน ข้อค้นพบเพิ่มเติมพบว่า ผลการอ่านความหมายเป็นคำตอบในเชิงกว้าง ไม่ชัดเจนเนื่องจากในภาพยนตร์ทั้ง 3 เรื่อง มีตัวละครหลายตัว อยู่ในครอบครัวที่แตกต่างกัน

2.2 พื้นที่ทางสังคม

ในการศึกษาพื้นที่ด้านครอบครัว ผู้วิจัยได้แบ่งเกณฑ์การวิเคราะห์พื้นที่ทางสังคมออกเป็น 3 ประเด็น ได้แก่ ความสำคัญของพื้นที่ ความสัมพันธ์ของคนในพื้นที่ และกิจกรรมในพื้นที่ โดยจำแนกและวิเคราะห์ความหมายได้ดังนี้

2.2.1 ความสำคัญของพื้นที่

พื้นที่ด้านครอบครัวที่ปรากฏในภาพยนตร์ถือเป็นอีกพื้นที่หนึ่งที่วัยรุ่นต้องเข้าไปใช้ชีวิตอยู่ในฐานะสมาชิกคนหนึ่งในครอบครัว จากการศึกษาพบว่า ภาพยนตร์แต่ละเรื่องเลือกนำเสนอพื้นที่ดังกล่าวแตกต่างกันออกไป ส่วนใหญ่ปรากฏอยู่ในพื้นที่ในบริเวณบ้านโดยภาพยนตร์เรื่อง “รักแห่งสยาม” ให้ความสำคัญกับพื้นที่ดังกล่าวมากที่สุดถือเป็นแก่นเรื่องหลักของภาพยนตร์ รองลงมาคือภาพยนตร์เรื่อง “Seasons Change” และ “เฟรนด์ชิพ เธอกับฉัน” ตามลำดับ แต่เมื่อ

สรุปรวมแล้วภาพยนตร์ทั้งสามเรื่องให้ความสำคัญกับพื้นที่ครอบครัวในระดับหนึ่งสื่อความหมายให้เห็นถึงความหลากหลายของครอบครัวที่ปรากฏในภาพยนตร์ บางครอบครัวมีปัญหา บางครอบครัวอบอุ่น ซึ่งต่างกันออกไปตามสภาพของครอบครัว โดยแต่ละครอบครัวก็ใช้พื้นที่ในการทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น รับประทานอาหาร มีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน เป็นต้น เป็นพื้นที่ของสมาชิกในครอบครัวที่แสดงถึงความรัก ความห่วงใยต่อกัน อาจมีปัญหาเกิดขึ้นบ้างในครอบครัวแต่ทุกคนก็ช่วยกันแก้ไขให้เหตุการณ์เหล่านั้นผ่านไป

วิเคราะห์การอ่านความหมายของผู้รับสาร

- ความสำคัญของพื้นที่

จากการสัมภาษณ์พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพศชายทั้งหมด (8 คน) และ เพศหญิงทั้งหมด (8 คน) มีการอ่านความหมายสอดคล้องกับการประกอบสร้างพื้นที่ที่ปรากฏในภาพยนตร์ ดังจะพิจารณาได้จากคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

อู๋: เป็นที่ที่อยู่แล้วมีความสุข มันเป็นส่วนรวมของสมาชิกในครอบครัว อยู่แล้วปลอดภัย เป็นเหมือนพื้นที่ของเราเอง (อู๋, เพศชาย, สัมภาษณ์, 11 กันยายน 2552)

แชมป์: มีนะพี่ ส่วนใหญ่เลย คำเป็นคนส่งเราเรียนด้วย คำเป็นคนคอยให้กำลังใจ เวลาทำอะไรเราสามารถปรึกษาคำได้ (แชมป์, เพศชาย, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2552)

เมย์: เป็นที่ที่เราอยู่ ที่ที่เราพัก มีปัญหาอะไรกลับบ้านไปทุกอย่างคลี่คลายได้เลย บ้านเป็นสายใยของครอบครัว (เมย์, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 11 กันยายน 2552)

นุช: มีความสำคัญมากก็คงเป็นเรื่องของความรัก ความรักในครอบครัว แล้วก็ความอบอุ่นด้วย มันมีความสำคัญในการดำรงชีวิต (นุช, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 12 พฤศจิกายน 2552)

จากคำสัมภาษณ์จะเห็นได้ว่าผู้ให้ข้อมูลสำคัญให้ความสำคัญกับบ้านซึ่งเป็นพื้นที่ของครอบครัว เมื่ออยู่ในบ้านผู้ให้ข้อมูลสำคัญใช้พื้นที่ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับสมาชิกในครอบครัว มีความรู้สึกสบายใจ รู้สึกปลอดภัยเมื่ออยู่ภายในบ้าน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญใช้พื้นที่ด้านครอบครัวไม่ต่างไปจากพื้นที่ด้านการเรียนเนื่องจากในหนึ่งวันผู้ให้ข้อมูลสำคัญต้องใช้ชีวิตอยู่ในสองพื้นที่นี้เป็นหลัก จะเห็นได้ว่าการอ่านความหมายพื้นที่ด้านครอบครัวของผู้ให้ข้อมูลสำคัญนิยามตามค่านิยมหลักของสถาบันครอบครัว

2.2.2 ความสัมพันธ์ของคนในพื้นที่

สมาชิกในครอบครัวถือเป็นคนในพื้นที่ที่มีความสำคัญต่อการกำหนดความหมายให้กับพื้นที่ โดยเฉพาะผู้ปกครองได้แก่ พ่อและแม่ ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจมากที่สุดในบ้าน ทำให้มีบทบาทอย่างมากในการกำหนดความหมายให้กับพื้นที่ ในภาพยนตร์เรื่อง “Seasons Change” และ “รักแห่งสยาม” สื่อความหมายให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของครอบครัวในช่วงต้นเรื่องและกลางเรื่อง อาจมีปัญหา มีความขัดแย้งกันของสมาชิกภายในบ้าน อาจจะเป็นระหว่างผู้ปกครองเอง หรือผู้ปกครองกับลูก แต่เมื่อถึงตอนจบของเรื่องภาพยนตร์ทำให้ครอบครัวกลับมามีความอบอุ่น มีความสุขตามสภาพของครอบครัว ข้อค้นพบอย่างหนึ่งในภาพยนตร์คือภาพยนตร์กำหนดให้ครอบครัวในภาพยนตร์มีทั้งแบบครอบครัวที่สมบูรณ์และไม่สมบูรณ์ ซึ่งในประเด็นนี้ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญอ่านความหมายไว้ดังนี้

วิเคราะห์การอ่านความหมายของผู้รับสาร

- รูปแบบความสัมพันธ์

จากการสัมภาษณ์พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพศชายและหญิงแต่ละคนมีการอ่านความหมายแตกต่างกันออกไป ดังจะพิจารณาได้จากคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

แม่ค: โอเคนะ แม่คค่อนข้างโชคดีที่เกิดมาอยู่ในสังคมที่ค่อนข้างโอเค ฐานะค่อนข้างโอเค ดีเลยแหละ เพื่อน ๆ ที่รู้จักส่วนใหญ่ก็ดี แต่ก็มีบางแหละที่ขาดพ่อบ้าง ขาดแม่บ้าง เช่น ต้องอยู่กับตา แต่เพื่อนแม่คก็ดีนะ (แม่ค, เพศชาย, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2552)

แซมบี: ครอบครัวผมก็ (ไม่กล้าตอบ) พ่อแม่แยกทาง (แซมบี, เพศชาย, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2552)

เมย์: ครอบครัวหนูอบอุ่น มีความสุขดีเรื่อย ๆ (เมย์, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 11 กันยายน 2552)

บี: พ่อไม่ค่อยกลับบ้าน พ่อมีเมียน้อย แต่เมียน้อยก็ดีกับหนูนะ (บี, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 19 ตุลาคม 2552)

จากคำสัมภาษณ์และการเก็บรวบรวมข้อมูลพบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญส่วนใหญ่อยู่ในครอบครัวที่สมบูรณ์แบ่งเป็นเพศชาย (7 คน) และเพศหญิง (5 คน) และมีผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (4 ใน 16 คน) เป็นครอบครัวแบบไม่สมบูรณ์ พ่อและแม่แยกทางกัน แสดงให้เห็นว่าในสังคมก็มีทั้งครอบครัวที่สมบูรณ์และไม่สมบูรณ์ผสมกันไปไม่แตกต่างจากการนำเสนอของภาพยนตร์ ถือเป็นลักษณะโดยทั่วไปที่เกิดขึ้นในสังคม และเมื่อผู้วิจัยสัมภาษณ์ข้อมูลของผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่อยู่ในครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์พบข้อมูลเพิ่มเติม ดังจะพิจารณาได้จากคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

ผู้วิจัย: เมื่อครอบครัวเราไม่สมบูรณ์ในฐานะที่เป็นวัยรุ่น และเป็นสมาชิกในครอบครัวคนหนึ่ง เราารู้สึกว่าสิ่งนี้เป็นปัญหาใหม่

แซมปี: มันก็ไม่ได้เป็นปมด้อยนะพี่ ตอนเล็ก ๆ ผมเป็นนะ พอโตแล้วไม่เป็นแล้ว เพราะว่าเพื่อนเค้าเข้าใจเรา เราอยู่ได้ด้วยตัวของเราเอง อยู่กับพ่อสองคนมีความสุขดี (แซมปี, เพศชาย, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2552)

บี: ไม่เลย คือแบบพ่อไม่ดูแลเรา เค้าจะมาหรือไม่ เราก็ไม่ได้รู้สึกว่ามีปัญหา เรายังมีความสุข เรายังมีพี่ มีป้าอยู่ด้วย (บี, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 19 ตุลาคม 2552)

จากคำสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งหมด (4 คน) พบว่า การที่ครอบครัวต้องประสบปัญหาต่าง ๆ เนื่องมาจากการแยกทางกันของผู้ปกครอง ผู้ให้ข้อมูลสำคัญทุกคนไม่คิดว่าเรื่องที่เกิดขึ้นจะสร้างปัญหาให้กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ทุกคนไม่คิดว่ามันเป็นเรื่องของปมด้อย สามารถใช้ชีวิตได้อย่างปกติสุข อยู่ได้ด้วยตัวของตัวเอง ไม่จำเป็นจะต้องมีครอบครัวสมบูรณ์ให้เหมือนเพื่อนคนอื่น จากการอ่านความหมายของพบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญครอบครัวของเพื่อนคนอื่นเป็นตัวอย่าง เพื่อให้เข้าใจครอบครัวของตัวเอง

และเมื่อกล่าวถึงประเด็นความสัมพันธ์เชิงอำนาจในครอบครัว ภาพยนตร์สื่อความหมายให้เห็นว่าผู้ปกครองเป็นผู้มีอำนาจมากที่สุดของบ้าน แม่เป็นตัวละครผู้ปกครองที่ดูเหมือนจะมีบทบาทมากที่สุดในภาพยนตร์ ส่วนใหญ่เป็นผู้รับผิดชอบภาระต่าง ๆ ภายในบ้าน มีอำนาจมากกว่าทุกคนในบ้านไม่เว้นแม้กระทั่งการใช้อำนาจควบคุมพ่อ ขณะที่พ่อถูกนำเสนอความเป็นผู้นำในอีกลักษณะหนึ่งคือการดูแลครอบครัวโดยรวม เป็นผู้หารายได้หลักของครอบครัว ผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีวิธีการอ่านความหมายสอดคล้องและแตกต่างจากการประกอบสร้างพื้นที่ที่ปรากฏในภาพยนตร์ในประเด็นนี้ ดังจะพิจารณาได้จากคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

- อำนาจของผู้ใหญ่ในพื้นที่ด้านครอบครัว

จากการสัมภาษณ์พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพศชาย (6 ใน 7 คน) ที่อยู่ในครอบครัวที่สมบูรณ์มีวิธีการอ่านความหมายเรื่องอำนาจโดยให้พ่อซึ่งเป็นเพศชายมีอำนาจมากที่สุดในบ้าน และผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพศหญิง (3 ใน 5 คน) ที่อยู่ในครอบครัวสมบูรณ์มีวิธีการอ่านความหมายเรื่องอำนาจโดยให้แม่ซึ่งเป็นเพศหญิงมีอำนาจมากที่สุดในบ้าน ดังจะพิจารณาได้จากคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

อู๋: ส่วนใหญ่คงเป็นพ่อมั้งครับ เพราะเป็นตัวกลางของครอบครัวในการหาเงิน ในการทำอะไรต่าง ๆ (อู๋, เพศชาย, สัมภาษณ์, 11 กันยายน 2552)

แม่ค: พ่อเป็นผู้นำ ทำหน้าที่ก็ไปส่งไปโรงเรียน แม่จะรับภาระในบ้าน ทำกับข้าว เตรียมไว้ให้ครอบครัว พ่อจะดูแลส่วนรวม หาเงินเข้าบ้าน (แม่ค, เพศชาย, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2552)

แพร: (แอบยิ้ม) ก็คงเป็นแม่นะ แม่เค้าจะคุมทุกอย่าง แต่ถ้าพ่อดุก็น่ากลัวเหมือนกัน แม่จะใช้อำนาจด้วยเสียงจริง ๆ ไม่มีไรหรอก แต่เวลาด่าก็ไฟแลบ พ่อก็จะคุมห่าง ๆ แต่ก็กลัวเหมือนกัน แตกต่างคนละแบบ (แพร, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2552)

นุช: ก็คงเป็นแม่ เพราะแม่ควบคุมดูแลทุกอย่างภายในบ้าน (นุช, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 12 พฤศจิกายน 2552)

และจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพศชาย (1 คน) และเพศหญิง (3 คน) ที่อยู่ในครอบครัวไม่สมบูรณ์ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญอ่านความหมายแตกต่างกันออกไป ดังนี้

แซมบี: คงเป็นพ่อแหละพี่ เพราะพ่อเป็นคนดูแลทุกอย่าง (แซมบี, เพศชาย, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2552)

หมวย: กัง มีอำนาจมากที่สุด อาจไม่ถึงขนาดใช้ไม้ตี แต่เค้าดูแลการใช้จ่ายในบ้าน แต่ถ้าทำผิดรุนแรงเค้าก็ว่าได้ (หมวย, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 19 ตุลาคม 2552)

บี: แม่จะดูแลเรื่องการใช้จ่าย การเป็นอยู่ เค้าจะพูด และตำหนิเรื่องการสนใจเรียน (บี, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 19 ตุลาคม 2552)

จากคำสัมภาษณ์จะเห็นได้ว่าผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งเพศชายและหญิงตีความเรื่องการใช้อำนาจของผู้ปกครองแตกต่างกัน โดยในครอบครัวที่สมบูรณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพศชายและหญิงส่วนใหญ่ต่างเข้าใจการใช้อำนาจตามเพศของตัวเอง คือเพศชายก็เชื่อว่าพ่อมีอำนาจมากกว่า เพศหญิงก็เชื่อว่าแม่มีอำนาจมากกว่า ส่วนผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่อยู่ในครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์กลับมีการอ่านความหมายที่แตกต่างกันออกไป ไม่สามารถระบุได้ชัดเจนว่าใครเป็นคนดูแล และใช้อำนาจกับวัยรุ่นอย่างไรแท้จริง

นอกจากนี้เมื่อกล่าวถึงผู้มีอำนาจที่เป็นผู้ปกครองแล้ว ตัววัยรุ่นเองในฐานะสมาชิกคนหนึ่งในบ้าน ภาพยนตร์สื่อความหมายให้เห็นว่าวัยรุ่นเมื่ออยู่ในฐานะลูก วัยรุ่นเลือกที่จะเชื่อฟังและปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ปกครอง มีเพียงบางส่วนที่แสดงให้เห็นถึงการต่อต้านอำนาจของวัยรุ่นต่อผู้ปกครองในรูปแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการนิ่งเฉยด้วยการเดินหนี การแสดงอำนาจต่อต้านในพื้นที่ลับหลังผู้ปกครอง การโต้เถียงกันด้วยคำพูดและแสดงความไม่พอใจผ่านอวัจนภาษา

- การต่อต้านอำนาจของวัยรุ่น

จากการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งเพศชายและหญิง (16 คน) มีวิธีการอ่านความหมายสอดคล้องกับการประกอบสร้างพื้นที่ที่ปรากฏในภาพยนตร์ ดังจะพิจารณาได้จากคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

อาร์: ก็ต้องทำตาม คำสั่งอะไรก็ต้องทำ บางครั้งไม่พอใจไม่ยอมทำก็หนึ่ง ๆ ไป (อาร์, เพศชาย, สัมภาษณ์, 27 กันยายน 2552)

หนุ่ม: ออกทางซีกสีหน้า มากกว่า ทำได้แค่นี้ เพราะก็กลัวอยู่ระดับหนึ่ง (หนุ่ม, เพศชาย, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2552)

แพร: ก็มีอยู่แล้ว ก็ต้องปฏิบัติตาม ถ้าไม่พอใจยังไง ก็ต้องทำ ชัดไม่ได้ โดนด่า บางครั้งถ้าโดนแรง ๆ ก็มีเถียงกลับ แต่ส่วนใหญ่ก็วิ่งไปร้องไห้ในห้องน้ำ ในห้องหนูบ้าง ก็อัดอั้นเหมือนกัน บางทีเค้าก็ไม่เข้าใจหนู นาน ๆ ก็จะมีซักทีหนึ่ง (แพร, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2552)

นุช, เปา: ถ้าไม่พอใจก็จะเจี๊ยบมากกว่าไม่ก็แสดงออกทางสีหน้า (นุช, เปา, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 12 พฤศจิกายน 2552)

แต่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพศหญิง (1 คน) มีวิธีการต่อต้านอำนาจของผู้ปกครองที่แตกต่างออกไป ดังจะพิจารณาได้จากคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

บี: เขวี้ยงของ มีหนีไปร้องไห้ ทำสะบัด แล้วทำเสียงที่บ่งบอกถึงความไม่พอใจ (บี, สัมภาษณ์, 19 ตุลาคม 2552)

จากคำสัมภาษณ์จะเห็นได้ว่าครอบครัวของผู้ให้ข้อมูลสำคัญส่วนใหญ่เป็นครอบครัวที่มีพ่อและแม่เป็นผู้นำของครอบครัว เพียงแต่ว่าการเป็นผู้นำนั้นจะแตกต่างกันออกไปตามแต่ละครอบครัว ไม่ว่าจะการแสดงความเป็นผู้นำหลักในการดูแลบ้าน ดูแลตัววัยรุ่นเอง ผ่านการแสดงออกในรูปแบบต่าง ๆ ส่วนครอบครัวที่พ่อและแม่แยกทางกัน วัยรุ่นก็จะอยู่กับพ่อหรือแม่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง การใช้อำนาจจึงอยู่กับความรับผิดชอบของคนใดคนหนึ่ง

ขณะเดียวกันวัยรุ่นในฐานะลูก ส่วนใหญ่ก็เชื่อฟังและเลือกปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ปกครองทั้งในแบบที่เต็มใจและไม่เต็มใจ อาจมีการต่อต้าน ชัดคำสั่งบ้างแต่ก็ไม่แตกต่างไปจากในภาพยนตร์มากนัก โดยอยู่ในรูปแบบของการแสดงออกทางสีหน้า หรือการใช้พื้นที่ส่วนตัวในการระบายออก เช่น แอบบ่น ร้องไห้ เป็นต้น

ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นในภาพยนตร์นอกจากความสัมพันธ์ในเชิงอำนาจแล้ว ยังมีความสัมพันธ์ในรูปแบบอื่น ๆ ซึ่งอยู่ในรูปแบบของความรัก ความสนิทสนม ความหวังใยของผู้ปกครองที่มีต่อลูกข้อสังเกตอย่างหนึ่งที่พบในภาพยนตร์คือ ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่าง

พ่อและลูกสาว แม่และลูกชาย ยกตัวอย่างเช่น แม่-สิงหา (เฟรนด์ชิพ เธอกับฉัน) สุनीย์-โต้ง กร-แดง (รักแห่งสยาม) พ่อ-อ้อม พ่อดาว (Seasons Change) ซึ่งในประเด็นนี้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญแต่ละคน อ่าความหมายแตกต่างกันออกไป ดังจะพิจารณาได้จากคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

- ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อกับลูกสาว และแม่กับลูกชาย

จากการสัมภาษณ์พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพศชาย (4 ใน 8 คน) สนทนากับ พ่อมากที่สุด ดังจะพิจารณาได้จากคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

เท่ง: คงเป็นพ่อ เพราะคุยได้ทุกเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องแฟน เรื่องเรียน เรื่องมีเซ็กซ์ มีไรคุยได้หมด (เท่ง, เพศชาย, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2552)

หนุ่ม: ผมว่าผู้ชายมากกว่า คงเป็นพ่อ ครบถ้วนมากผู้ชายจะเข้าใจผู้ชายมากกว่า (หนุ่ม, เพศชาย, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2552)

ส่วนผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เหลือก็ให้ข้อมูลที่แตกต่างกันออกไปดังนี้

อู๋: ทั้งพ่อและแม่พอ ๆ กัน สนทนากับพี่สาวด้วยเหมือนกัน (อู๋, เพศชาย, สัมภาษณ์, 11 กันยายน 2552)

อาร์: คงเป็นแม่แหละพี่ แม่ใจดี ส่วนพอก็ดี ดุมาก (อาร์, เพศชาย, สัมภาษณ์, 27 กันยายน 2552)

จากการสัมภาษณ์พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพศหญิง (5 ใน 8 คน) สนทนากับ แม่มากที่สุด ดังจะพิจารณาได้จากคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

ส้ม: แม่ เพราะอยู่กับแม่มาตั้งแต่ป. 3 คุยได้ทุกเรื่อง บางเรื่องก็มีนิดนึง เก็บไว้ บ้าง (ส้ม, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 19 ตุลาคม 2552)

หมาย: แม่ นอนกันอนกับแม่ มีอะไรก็ปรึกษาแม่ (หมาย, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 19 ตุลาคม 2552)

ส่วนผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เหลือก็ให้ข้อมูลที่แตกต่างกันออกไปดังนี้

เมย์: เมย์ไม่ค่อยสนทนากับพ่อกับแม่ เค้าชอบเข้มงวดกับเรา พูดอะไรที่ก็คิดแล้วคิด อีก็เลยคุยกับน้องมากกว่า (เมย์, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 11 กันยายน 2552)

เปา: ทั้งสองคนเลยทั้งพ่อด้วยและแม่ด้วย (เปา, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 12 พฤศจิกายน 2552)

จากคำสัมภาษณ์จะเห็นได้ว่าผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีความคิดเห็นในประเด็นนี้ แตกต่างกันไป ครอบครัวแต่ละครอบครัวมีการเลี้ยงดูที่แตกต่างกันออกไป ทำให้ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นมีหลากหลายรูปแบบ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพศชายส่วนใหญ่ก็จะสนทนากับพ่อ และผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพศหญิงส่วนใหญ่ก็จะสนทนากับแม่ มีผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่สนทนากับทั้งพ่อและ

แม่ สามารถคุยได้ทุกเรื่อง บางคนไม่สนิทกับใครเลย และบางคนก็เลือกที่จะคุยกับพี่น้องเองในช่วงวัยที่ใกล้เคียงกัน

และเมื่อก้าวถึงพื้นที่ด้านครอบครัว พื้นที่หนึ่งที่มีความสำคัญคงหนีไม่พ้นพื้นที่ที่มีโต๊ะรับประทานอาหาร ไม่ว่าจะอยู่บริเวณใดก็ตามของบ้าน สังเกตได้จากในภาพยนตร์ทุกเรื่องจะปรากฏฉากที่มีโต๊ะรับประทานอาหาร แสดงให้เห็นว่าภาพยนตร์ให้ความสำคัญกับพื้นที่ดังกล่าวไม่แตกต่างไปจากพื้นที่อื่น เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่ทุกคนในครอบครัวได้มีโอกาสมาเจอหน้ากัน พบปะพูดคุย ในวัน ๆ หนึ่ง ผู้ให้ข้อมูลสำคัญแต่ละคนมีวิธีการอ่านความหมายในประเด็นนี้ต่างกันออกไป ดังจะพิจารณาได้จากคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

- ความสำคัญของพื้นที่โต๊ะอาหารในบ้าน

จากการสัมภาษณ์พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพศชาย (4 ใน 7 คน) และเพศหญิง (3 ใน 5 คน) ที่อยู่ในครอบครัวสมบูรณ์ มีวิธีการอ่านความหมายแตกต่างไปจากการประกอบสร้างพื้นที่ที่ปรากฏในภาพยนตร์ ดังจะพิจารณาได้จากคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

หนุ่ม: ผมว่าไม่สำคัญเท่าไรหรอกพี่ ต่างคนต่างกิน ต่างคนต่างทำงานกว่าจะกลับมา ไม่ได้มาพร้อมกันตลอดเวลา (หนุ่ม, เพศชาย, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2552)

เจมส์: จะว่าสำคัญก็ไม่เชิง บ้านผมต่างคนต่างกิน พี่น้องก็อยู่คนละบ้าน เวลาที่จะกินร่วมกันก็ต่อเมื่อมีเทศกาลปีใหม่ วันเกิด (เจมส์, เพศชาย, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2552)

นุช: ไม่ขนาดนั้น เวลาพอยังไม่กลับมาก็ต่างคนต่างกินไป ใครกลับมาก่อนก็กิน (นุช, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 12 พฤศจิกายน 2552)

ในขณะเดียวกันผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพศชาย (3 ใน 7 คน) และเพศหญิง (2 ใน 5 คน) ที่อยู่ในครอบครัวสมบูรณ์ มีวิธีการอ่านความหมายสอดคล้องการประกอบสร้างพื้นที่ที่ปรากฏในภาพยนตร์ ดังจะพิจารณาได้จากคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

แม็ค: ทุกคนจะต้องมากินข้าวด้วยกัน เป็นการสร้างสัมพันธ์ภายในครอบครัวที่ดีที่สุดดีกว่าไปเที่ยวอีก เราต้องได้เจอกันทุกวัน เป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่ผ่านมาในแต่ละวัน ๆ โต๊ะอาหารในภาพยนตร์สื่อได้ดีมาก ๆ ถ้าสังเกตโต๊ะอาหารในหนังแต่ละเรื่อง แต่ละเรื่องก็ต่างกันตามสไตล์ของแต่ละครอบครัว ไม่ว่าจะเป็นไหนก็ขาดโต๊ะอาหารไม่ได้ (แม็ค, เพศชาย, สัมภาษณ์, สิงหาคม 2552)

เมย์: เป็นที่ในการพูดคุยร่วมกัน ใช้ในการแชร์ประสบการณ์ในแต่ละวัน (เมย์, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 11 กันยายน 2552)

นอกจากนี้ข้อค้นพบอย่างหนึ่งที่น่าสนใจคือผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพศชาย (1 คน) และเพศหญิง (3 คน) ที่อาศัยอยู่ในครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์ มีวิธีการอ่านความหมายแตกต่างไปจากการประกอบสร้างพื้นที่ที่ปรากฏในภาพยนตร์ ดังจะพิจารณาได้จากคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

แซมปี: ผมว่าสำคัญนะ แต่บ้านผมไม่เป็นนะ ต่างคนต่างกิน (แซมปี, เพศชาย, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2552)

หมวย: ครอบครัวเราเป็นครอบครัวใหญ่ บางทีก็แยกกันกิน (หมวย, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 19 ตุลาคม 2552)

ปี: ถ้าถามว่าสร้างความสัมพันธ์ใหม่ ก็ไม่นะ คือแบบว่า เราอาจจะสัมพันธ์ก็ต่อเมื่อมีตามเทศกาล มีงานเลี้ยงช่วยกันทำช่วยกันกิน ส่วนใหญ่เป็นงานบุญ เวลาเมื่อไหร่อะไรก็มาเล่าในโต๊ะอาหารนะ (ปี, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 19 ตุลาคม 2552)

จากคำสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีความคิดเห็นที่พื้นที่บริเวณโต๊ะอาหารถือเป็นพื้นที่สำคัญของครอบครัว เป็นศูนย์กลางของสมาชิกในครอบครัวเพื่อแสดงความคิดเห็น พูดคุย และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่ได้รับมาในแต่ละวัน แต่ในทางปฏิบัติในพื้นที่โต๊ะอาหารกลับมีแนวโน้มไม่ปฏิบัติตามความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จากข้อมูลพบว่าในครอบครัวที่สมบูรณ์นั้นแนวโน้มการรับประทานอาหารร่วมกันในวัน ๆ หนึ่งเริ่มลดลง มากไปกว่านั้นในครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์โต๊ะอาหารไม่ได้เป็นพื้นที่สำคัญของครอบครัว แสดงให้เห็นว่าปัจจุบันในครอบครัวชนชั้นกลางที่หาเช้ากินค่ำ การสร้างความสัมพันธ์ในครอบครัวบนโต๊ะอาหารค่อย ๆ หดความสำคัญลง อันเนื่องมาจากภาระหน้าที่ของสมาชิกในครอบครัวแต่ละคนตามระบบทุนนิยมที่เบียดบังเวลาของครอบครัว

2.2.3 ลักษณะของกิจกรรม

ในทุก ๆ ครอบครัวย่อมมีกิจกรรมที่สมาชิกในครอบครัวต้องทำร่วมกัน ในภาพยนตร์สื่อความหมายให้เห็นว่ากิจกรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่ด้านครอบครัวที่สมาชิกทำร่วมกันส่วนใหญ่เป็นการรับประทานอาหารร่วมกัน นอกนั้นก็กิจกรรมที่สมาชิกบางคนในครอบครัวทำร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นการใช้คำสั่งของผู้ปกครองให้ลูกทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ใช้ไปส่งขนม หยิบของเป็นต้น การทำหน้าที่ของผู้ปกครองต่อลูก เช่น ทำอาหารให้ทาน ไปส่งลูกที่โรงเรียน พาไปท่องเที่ยวตามสถานที่ต่าง ๆ เป็นต้น จากประเด็นดังกล่าวนี้ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญอ่านความหมายไว้ดังนี้

วิเคราะห์การอ่านความหมายของผู้รับสาร

- กิจกรรมภายในครอบครัว

ผลการสัมภาษณ์พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพศชายทั้งหมด (8 คน) และเพศหญิงทั้งหมด (8 คน) มีวิธีการอ่านความหมายสอดคล้องกับการประกอบสร้างพื้นที่ที่ปรากฏในภาพยนตร์ ดังจะพิจารณาได้จากคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

อาร์: ก็ช่วยกันทำความสะอาดบ้าน เล่นคอมพิวเตอร์ (อาร์, เพศชาย, สัมภาษณ์, 27 กันยายน 2552)

เนม: ช่วยกันขายของ ทำความสะอาดบ้าน (เนม, เพศชาย, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2552)

แพร: ส่วนใหญ่กิจกรรมที่ทำร่วมกันก็คือ กินข้าว ดูทีวี ละคร มานั่งคุยกัน นอกนั้นก็บ้านหนูพ่อแม่ก็พาไปเที่ยวหลังสอบ (แพร, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2552)

นุช: ดูหนังดูละคร ช่วยกันทำงานบ้าน เวลาไปเรียนแม่ก็จะเป็นคนไปรับไปส่ง (นุช, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 12 พฤศจิกายน 2552)

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญแสดงความคิดเห็นไปในทางเดียวกันว่า กิจกรรมที่ทำในครอบครัวไม่ได้แตกต่างไปจากในภาพยนตร์มากนัก เป็นกิจกรรมเพื่อความผ่อนคลาย และกิจกรรมที่ต้องทำตามหน้าที่ ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้ทำให้สมาชิกในครอบครัวมีโอกาสที่จะได้พบปะ พูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทำให้ครอบครัวมีความอบอุ่น

ในการอ่านความหมายพื้นที่ด้านครอบครัวในหัวข้อนี้ พบว่า ผลของการอ่านความหมายของผู้ให้ข้อมูลสำคัญในประเด็นต่าง ๆ นั้น วัยรุ่นมีวิธีการอ่านความหมายไม่ต่างไปจากพื้นที่การเรียน ครอบครัวในชีวิตจริงอาจมีทั้งที่สอดคล้อง และแตกต่าง แต่ว่าความหมายหลักของสถาบันครอบครัว วัยรุ่นยังคงยืนยันตามบรรทัดฐานหลักหลักของสังคม เพียงแต่อาจมีการต่อรองความหมาย และวิจารณ์การปลูกฝัง การดูแลผ่านสถาบันครอบครัวอยู่บ้าง แต่ก็ทำได้แค่ระดับหนึ่ง วัยรุ่นส่วนใหญ่ไม่สามารถทำอะไรที่อยู่นอกกรอบของบรรทัดฐานที่สังคมกำหนดไว้ได้ แม้ว่าบางครั้งอยากจะทำ แต่ก็ใช้การควบคุมตัวเอง และตระหนักว่าตัวเองอยู่ในฐานะลูกที่ต้องเชื่อฟังผู้ปกครอง

2.3 พื้นที่ทางอารมณ์

จากการศึกษาพื้นที่ด้านครอบครัวในภาพยนตร์วัยรุ่นพบว่า พื้นที่ด้านครอบครัวเป็นพื้นที่ที่รวบรวมความสุขและความทุกข์ไว้ในพื้นที่ สังกเกตได้จากการนำเสนอของภาพยนตร์ที่เปิดเรื่องด้วยความสุขที่เกิดขึ้นในครอบครัว แต่ในขณะเดียวกันก็เริ่มกล่าวถึงปัญหาระหว่างผู้ปกครองและลูก ในเรื่องต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น เรื่องการเรียน เรื่องความรัก ที่ผู้ปกครองในฐานะผู้ใหญ่ที่จะต้องเข้ามาดูแล ทำให้เกิดความขัดแย้งกับวัยรุ่น จนเมื่อถึงภาวะขีดสุดของปัญหาทำให้ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นทวีความรุนแรงตั้งแต่กลางเรื่องจนถึงจบเรื่องถึงจะได้รับการแก้ไข ผลสุดท้ายก็คือสมาชิกในครอบครัวช่วยกันแก้ไขปัญหาคครอบครัวกลับมามีความสุข ทุกคนในครอบครัวกลับมารักกันและเข้าใจกันในประเด็นของพื้นที่ทางอารมณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญอ่านความหมายไว้ดังนี้

วิเคราะห์การอ่านความหมายของผู้รับสาร

- ลักษณะอารมณ์ความรู้สึกต่อพื้นที่

จากการสัมภาษณ์พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพศชายทั้งหมด (8 คน) และเพศหญิงทั้งหมด (8 คน) มีวิธีการอ่านความหมายสอดคล้องกับการประกอบสร้างพื้นที่ที่ปรากฏในภาพยนตร์ ในประเด็นลักษณะอารมณ์ความรู้สึกต่อพื้นที่ ดังจะพิจารณาได้จากคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

คู่: ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ อารมณ์ตามเทศกาล คริสต์มาส มันก็สุขเป็นช่วง ๆ บางครั้งก็สลับกับความทุกข์บ้าง ตามสถานการณ์ มันก็เหมือนในหนังที่ครอบครัวต้องเจอปัญหาแล้วแก้ไขกันไป (คู่, เพศชาย, สัมภาษณ์, 11 กันยายน 2552)

หนุ่ม: ผมว่ามีความสุขนะพี่ ตื่นเข้ามาเจอแม่ทุกเช้า แม่ให้ดั่งค์ไปโรงเรียนก็มีความสุขแล้ว แต่บางครั้งก็ทุกข์บ้าง บางวันแม่อารมณ์ไม่ดี บ่นเล็ก ๆ น้อย ๆ ตื่นสาย (หนุ่ม, เพศชาย, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2552)

เมย์: รู้สึกเฉย ๆ มันเฉย ๆ ธรรมดา สุขทุกข์มันก็มีบ้างแล้วแต่สถานการณ์ อาจมีการทะเลาะบ้าง มีการโต้เถียงบ้างแต่สุดท้ายเราก็ต้องอยู่ในบ้าน (เมย์, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 11 กันยายน 2552)

นุช: ความสุขก็มี มีความทุกข์ก็มีบ้างแต่ก็ช่วยแก้กันไป เท่าที่จะช่วยกันได้ (นุช, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 12 พฤศจิกายน 2552)

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีความเห็นไปในทางเดียวกันว่าในครอบครัวก็มีทั้งความสุขและความทุกข์เกิดขึ้นสลับกันไป เมื่อมีเรื่องน่ายินดีในบ้านทุกคนในครอบครัวก็มี

ความสุขร่วมกัน แต่ในขณะที่เดียวกันถ้าครอบครัวเกิดปัญหาขึ้นมา ทุกคนในครอบครัวก็ช่วยกัน แก้ไขปัญหา และก้าวผ่านปัญหาเหล่านั้นไปด้วยกัน อาจมีการทะเลาะ มีความขัดแย้งกันบ้าง แต่สุดท้ายทุกคนในครอบครัวก็กลับมารักกัน เมื่อมีปัญหาใหม่เข้ามาก็ต้องแก้ไขกันต่อไป วนเวียนอยู่ในลักษณะนี้ ไม่ได้มีความสุขเสมอไป หรือมีความสุขทุกข้เสมอไป

จากการอ่านความหมายพื้นที่ด้านครอบครัวของวัยรุ่น สรุปได้ว่าภาพยนตร์สื่อความหมายให้เห็นว่าพื้นที่ด้านครอบครัวคือบ้านในเชิงพื้นที่ทางกายภาพนั้นมีความสมจริงในลักษณะความหลากหลายของครอบครัวในสังคม ทั้งในเรื่องสถานที่ อุปกรณ์ประกอบฉาก ตัวละคร สังเกตได้จากในภาพยนตร์ที่เลือกมาศึกษา ต้องมีพื้นที่ครอบครัวในเรื่องใดเรื่องหนึ่งมีความคล้ายคลึงกับพื้นที่ด้านครอบครัวของผู้ให้ข้อมูลสำคัญในโลกความเป็นจริง จะเห็นได้ว่าผู้ชมซึ่งเป็นวัยรุ่นเชื่อและคล้อยตามได้ง่าย มีเพียงบางส่วนของดูเกินจริงไปบ้างเนื่องจากเทคนิคในการผลิตภาพยนตร์ ส่วนพื้นที่ทางสังคมนั้นในแง่ของความหมาย วัยรุ่นอ่านความหมายออกมาในลักษณะต่าง ๆ ได้แก่ บ้านเป็นพื้นที่ของครอบครัวที่มีความสมบูรณ์ เป็นพื้นที่ที่วัยรุ่นต้องเข้าไปใช้ชีวิตในพื้นที่ เป็นพื้นที่แห่งการต่อสู้เชิงอำนาจระหว่างผู้ปกครองในฐานะผู้ใหญ่กับลูกในฐานะวัยรุ่น รวมไปถึงเป็นพื้นที่ที่แสดงถึงความสัมพันธ์ภายในครอบครัวในเชิงบวกซึ่งแสดงถึงความรัก ความห่วงใย และสุดท้ายพื้นที่ทางอารมณ์ วัยรุ่นเห็นว่าเป็นพื้นที่ที่มีทั้งความสุขและความทุกข์ไม่ต่างจากการนำเสนอของภาพยนตร์ เพียงแต่ว่าเป็นอารมณ์ความรู้สึกที่เกิดขึ้นนั้นเป็นลักษณะของความสุขและความทุกข์ที่หมุนเวียนเปลี่ยนกันไป ไม่ได้จะจบด้วยความสุขเสมอไป

การอ่านความหมายพื้นที่ด้านครอบครัวของวัยรุ่นส่วนใหญ่มีความสอดคล้องกัน เป็นไปตามบรรทัดฐานหลักของสังคมที่ให้ความหมายกับพื้นที่ด้านครอบครัวเอาไว้ ความหมายของพื้นที่ด้านครอบครัวในชีวิตจริงของวัยรุ่นนักเรียนอาจมีความหมายที่มากกว่าที่ปรากฏในภาพยนตร์ ในบางประเด็นเท่านั้นที่วัยรุ่นมีการอ่านความหมายแตกต่างไปจากการนำเสนอของภาพยนตร์ เช่น ลักษณะนิสัยการแสดงออกของตัวละคร จากข้อสรุปแสดงให้เห็นว่าการอ่านความหมายของวัยรุ่นต่อพื้นที่ด้านครอบครัวมีความคล้ายคลึงกับพื้นที่ด้านการเรียนเนื่องจากพื้นที่ทั้งสองเป็นพื้นที่ที่ผู้ใหญ่สร้างรอไว้ให้วัยรุ่น เพราะฉะนั้นแล้ววัยรุ่นจึงเชื่อว่าพื้นที่ครอบครัวทางกายภาพในภาพยนตร์เป็นของจริงเพราะวัยรุ่นต้องเข้าไปอยู่ในพื้นที่ดังกล่าว การอ่านความหมายของวัยรุ่นจึงเป็นไปตามการประกอบสร้างของภาพยนตร์ ส่วนพื้นที่ทางสังคม และพื้นที่ทางอารมณ์นั้นวัยรุ่นเริ่มเข้าไปต่อรองความหมายไม่แตกต่างไปจากพื้นที่ด้านการเรียน มีการแสดงความคิดเห็นที่ไม่สอดคล้องกับการนำเสนอของภาพยนตร์อยู่บ้าง เนื่องจากภาพยนตร์ไม่ได้สร้างมาจากจุดยืนของวัยรุ่นแต่สร้างมาจากกรอบของบรรทัดฐาน ความถูกต้องทางศีลธรรม รวมถึงการสร้างภาพยนตร์จากมุมมองของผู้กำกับซึ่งเป็นผู้ใหญ่เพื่อมาตีกรอบและควบคุมดูแลวัยรุ่น ทำให้

ความหมายของพื้นที่เปลี่ยนแปลงไปจากที่ได้เห็นในภาพยนตร์ในระดับหนึ่ง แต่โดยรวมแล้ววัยรุ่นก็ยังคงปฏิบัติตัวอยู่ในกรอบของบรรทัดฐานที่สังคมวางไว้ เช่น การเชื่อฟัง และปฏิบัติตัวตามคำสั่งสอนของผู้ปกครอง การประพฤติตัวเป็นวัยรุ่นที่ดี ไม่สร้างความเดือดร้อนให้ผู้อื่นและสังคม

ส่วนที่ 3

การวิเคราะห์การอ่านความหมายของวัยรุ่นเกี่ยวกับพื้นที่ด้านมิตรภาพในภาพยนตร์

ในการวิเคราะห์การอ่านความหมายเกี่ยวกับพื้นที่ด้านมิตรภาพจากภาพยนตร์วัยรุ่น ผู้วิจัยได้แบ่งรูปแบบของพื้นที่ออกเป็น 3 รูปแบบ ได้แก่

3.1 พื้นที่ทางกายภาพ

ในการวิเคราะห์พื้นที่ทางกายภาพ ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็นในลักษณะของภาพรวม ไม่แบ่งย่อยเหมือนพื้นที่ด้านการเรียน และพื้นที่ด้านครอบครัว เนื่องจากว่าในภาพยนตร์มีพื้นที่หลากหลาย ไม่เฉพาะเจาะจงไปที่พื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง จากการศึกษาพบว่า พื้นที่ด้านมิตรภาพที่ปรากฏในภาพยนตร์วัยรุ่นถูกสร้างให้ปรากฏในพื้นที่ต่าง ๆ ไม่จำกัด ไม่ว่าจะเป็นพื้นที่บริเวณโรงเรียน บ้าน สวนสาธารณะ ห้างสรรพสินค้า เป็นต้น โดยในพื้นที่ดังกล่าววัยรุ่นจะอยู่รวมตัวกัน และเลือกพื้นที่ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน เช่น เรียนหนังสือ เล่นกีฬา เดินเล่น รับประทานอาหาร เป็นต้น ภาพยนตร์สื่อความหมายให้เห็นถึงความเป็นส่วนตัวของกลุ่มวัยรุ่น พื้นที่ที่วัยรุ่นไปปรากฏตัวด้วยกันส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ที่เป็นธรรมชาติ และพื้นที่ที่มีกิจกรรมให้วัยรุ่นทำเพื่อผ่อนคลาย ข้อสังเกตอีกอย่างหนึ่งคือการใช้ชีวิตของวัยรุ่นทั้งในเรื่องมิตรภาพและความรักมักปรากฏอยู่ในพื้นที่เดียวกัน ยกตัวอย่างเช่นในภาพยนตร์เรื่อง “เฟรนด์ชิพ เธอกับฉัน” เมื่อวัยรุ่นไปปรากฏในพื้นที่ไหน ๆ ก็จะมีเพื่อนและคนรักปรากฏอยู่บนพื้นที่เดียวกัน นอกจากนี้ยังพบด้วยว่าภาพยนตร์นำเสนอให้เห็นว่าเพื่อนส่วนใหญ่เป็นเพื่อนที่ดี คอยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน อาจมีนอกลูนอกทางไปบ้าง มีปัญหากันบ้าง แต่สุดท้ายก็กลับมาเป็นเพื่อนที่ดีต่อกัน

วิเคราะห์การอ่านความหมายของผู้รับสาร

- ภาพรวมพื้นที่ทางกายภาพ

จากการสัมภาษณ์เจาะลึกพบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพศชายทั้งหมด (8 คน) และเพศหญิงทั้งหมด (8 คน) มีการอ่านความหมายสอดคล้องกับการประกอบสร้างพื้นที่ที่ปรากฏในภาพยนตร์ ในประเด็นภาพรวมของพื้นที่ทางกายภาพ ดังจะพิจารณาได้จากคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

หนุ่ม, เถ่ง: ส่วนมากเจอกันที่โรงเรียน บ้านเพื่อนก็เป็นทีประจำในการรวมกลุ่ม

เหมือนกัน (หนุ่ม และ เถ่ง, เพศชาย, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2552)

อู๋: เวลาไปไหนกับเพื่อนส่วนใหญ่ก็ไปสยามบ้าง เซ็นทรัลบ้าง สถานที่มันก็เหมือน ในหนังแหละ ก็มันเอาที่จริงมาถ่าย พอดูแล้วมันก็คุ้น ๆ ตรงนี้เคยไปทำนองนี้ (อู๋, เพศชาย, สัมภาษณ์, 11 กันยายน 2552)

แพรว: เวลาไปพักผ่อนผ่อนคลาย ก็ไปนัดเจอกันตามห้าง แต่ส่วนใหญ่ก็เจอกันที่โรงเรียน เจอกันสองที่แหละ (แพรว, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2552)

นุช: ก็ไปเที่ยวตามห้าง ทีประจำส่วนใหญ่ก็คือในมาบุญครอง (นุช, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 12 พฤศจิกายน 2552)

จากคำสัมภาษณ์จะเห็นได้ว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจะมีความคุ้นเคยกับพื้นที่ที่ปรากฏในภาพยนตร์ เช่น โรงเรียน บ้านเพื่อน สยามสแควร์ ห้างสรรพสินค้าต่าง ๆ เป็นต้น วิทยุรู้ให้ความเห็นว่าการอ่านความหมายของพื้นที่ทางกายภาพได้อย่างสมจริง ไม่ว่าจะเป็สภาพแวดล้อม บรรยากาศ เนื่องจากการถ่ายทำของภาพยนตร์ใช้พื้นที่จริง อุปกรณ์ประกอบฉากซึ่งเป็นของจริง ทำให้ผู้ชมเชื่อและเข้าถึงพื้นที่ด้านมิติภาพได้อย่างคุ้นเคย

และเมื่อผู้วิจัยเจาะลึกไปที่ตัวละครในพื้นที่ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันออกไป โดยที่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีการอ่านความหมายสอดคล้องและแตกต่างไปจากการประกอบสร้างพื้นที่ที่ปรากฏในภาพยนตร์ในประเด็นตัวละครในพื้นที่ ดังจะพิจารณาได้จากคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

- ตัวละครในพื้นที่

จากการสัมภาษณ์พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพศชาย (6 ใน 8 คน) และเพศหญิงทั้งหมด (8 คน) มีการอ่านความหมายทั้งสอดคล้องและแตกต่างไปจากการประกอบสร้างพื้นที่ที่ปรากฏในภาพยนตร์ ในประเด็นตัวบุคคลในพื้นที่ ดังจะพิจารณาได้จากคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

- แม็ค: เพื่อนส่วนใหญ่ก็ตื่นะ ไม่เอาไรต์เอาเปรียบเรา ไม่เห็นแก่ตัว พุดกันตรง ๆ แฟร์ ๆ จริงใจ เวลาไปไหนก็ไปกันเป็นกลุ่ม ๆ เหมือนในหนัง เพื่อนไม่ตีก็เยอะ (แม็ค, เพศชาย, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2552)
- อาร์: เพื่อนส่วนใหญ่ก็ตื่นะ แต่อาจจะไม่ได้หน้าตาดีขนาดนั้น มีไม่กี่คนเท่านั้นแหละที่จบไม่สวย (อาร์, เพศชาย, สัมภาษณ์, 27 กันยายน 2552)
- ส้ม: มันก็มีหลายแบบ บางคนหน้าแย่นิสัยดี บางคนนิสัยดีแต่หน้าแย่ (ส้ม, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 19 ตุลาคม 2552)
- แพร: เพื่อนหนูอาจจะมีทั้งส่วนที่เหมือนและไม่เหมือนในหนัง เพื่อนหนูผู้ชายมากกว่า เราเรียบร้อยไม่เป็น และอีกอย่างเราต่างจากผู้หญิงทั่วไป มีเพื่อนที่เล่นแรง ๆ เราไม่ค่อยเป็นกันเอง ปกติมีอะไรก็พุดกันไปเลย กลุ่มหนูก็มีสี่คน ผู้หญิงสองคนผู้ชายไม่เต็มร้อยสองคน (แพร, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2552)

ในขณะที่เดียวกันผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพศชาย (2 ใน 8 คน) มีวิธีการอ่านความหมายแตกต่างออกไปในประเด็นตัวบุคคลในพื้นที่ ดังจะพิจารณาได้จากคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

- หนุ่ม: เพื่อนส่วนใหญ่เกเรมากกว่าพี่ เฮ้ไหนเฮ้นั้น ส่วนมากเด็กเรียนน้อย เดียวนี้ไม่ค่อยไปโรงเรียนกันหรอก (หนุ่ม, เพศชาย, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2552)

จากคำสัมภาษณ์จะเห็นได้ว่าผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันไป เพื่อนของผู้ให้ข้อมูลสำคัญแต่ละคนก็มีนิสัยแตกต่างกัน มีทั้งที่เป็นเพื่อนที่ดี และเพื่อนที่ไม่ดี ภาพยนตร์ประกอบสร้างให้วัยรุ่นมีลักษณะภายนอกทั้งเรื่องรูปร่างหน้าตา ลักษณะนิสัยที่ดีเกินจริง เนื่องจากการสร้างภาพยนตร์ การคัดเลือกนักแสดงนำถือเป็นขั้นตอนสำคัญ ผู้สร้างภาพยนตร์ต้องเลือกนักแสดงที่มีความโดดเด่นทั้งในเรื่องหน้าตา บุคลิกภาพ เพื่อเพิ่มความน่าสนใจให้กับภาพยนตร์ ทำให้ตัวละครในภาพยนตร์ดูดีเกินไปจากความเป็นจริง ทั้ง ๆ ที่จริงแล้วเพื่อนของวัยรุ่นไม่ใช่จะต้องดูดีทุกคน เพื่อนของผู้ให้ข้อมูลสำคัญบางคนอาจไม่เป็นอย่างไรในภาพยนตร์หรืออาจมีรูปร่างหน้าตา ลักษณะนิสัยที่มากกว่าในภาพยนตร์ด้วย

3.2 พื้นที่ทางสังคม

ในงานศึกษาพื้นที่ด้านมิตรภาพ ผู้วิจัยได้แบ่งเกณฑ์การวิเคราะห์พื้นที่ทางสังคมออกเป็น 3 ประเด็น ได้แก่ ความสำคัญของพื้นที่ ความสัมพันธ์ของคนในพื้นที่ และ กิจกรรมในพื้นที่ ทั้งนี้เพื่อแสดงถึงการอ่านความหมายเกี่ยวกับพื้นที่ด้านมิตรภาพอย่างละเอียด นอกจากนี้ใน

พื้นที่ด้านมิติภาพเป็นพื้นที่ของวัยรุ่นที่สร้างขึ้นมาเอง รวมไปถึงตัวละครที่อยู่ในพื้นที่ที่มีแต่วัยรุ่น ดังนั้น ในการวิเคราะห์ผู้วิจัยพบว่า เพศน่าจะเป็นตัวแปรหนึ่งที่ทำให้การอ่านความหมายแตกต่างกัน ผู้วิจัยได้จำแนกและวิเคราะห์ความหมายได้ดังนี้

3.2.1 ความสำคัญของพื้นที่

พื้นที่ด้านมิติภาพที่ปรากฏในภาพยนตร์ จากการศึกษาพบว่า ภาพยนตร์ทุกเรื่องให้ความสำคัญกับพื้นที่ด้านมิติภาพใกล้เคียงกับพื้นที่ด้านความรัก เพียงแต่ปริมาณการนำเสนออาจมากขึ้นน้อยแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ ความสำคัญของพื้นที่ด้านมิติภาพส่วนใหญ่ถูกนำเสนอให้เป็นพื้นที่ที่วัยรุ่นไปอยู่รวมตัวกันเพื่อทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อการผ่อนคลาย เช่น รับประทานอาหาร พุดคุยปรึกษา เดินเล่น สังสรรค์ดื่มเหล้า เป็นต้น

วิเคราะห์การอ่านความหมายของผู้รับสาร

- ความสำคัญของพื้นที่

จากการสัมภาษณ์เจาะลึกพบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพศชายทั้งหมด (8 คน) และเพศหญิงทั้งหมด (8 คน) มีการอ่านความหมายสอดคล้องกับการประกอบสร้างพื้นที่ที่ปรากฏในภาพยนตร์ ในประเด็นความสำคัญของพื้นที่ ดังจะพิจารณาได้จากคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

แม็ค: เพื่อนมีความสำคัญนะ เราได้เฮฮาปาร์ตี้ กิจกรรมร่วมกัน สังสรรค์ ได้เจอเพื่อนทุกวัน ไม่ว่าจะที่ไหนก็ตาม ขนาดเดินตามถนน เรายังเจอเพื่อนเลย ไปที่ไหนก็ได้ที่เราได้รวมกลุ่ม (แม็ค, เพศชาย, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2552)

แชมป์: มีความสำคัญเวลามีเรื่องที่สำคัญสุด แล้วผู้ใหญ่ปรึกษาไม่ได้ (แชมป์, เพศชาย, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2552)

แพร: ที่ต่าง ๆ ที่ได้ไปไม่ว่าจะเป็นห้าง หรือที่โรงเรียน มันก็เป็นที่ยอมรับของหนู ได้พูด ได้คุย ได้ผ่อนคลาย เวลาคุยกับเพื่อนมันสบายใจ (แพร, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2552)

นุช: สำคัญ ถ้าเรามีอะไรให้เค้าช่วยเหลือ เรายกอยากให้เค้าช่วย บางครั้งเราก็เป็นคนช่วยเหลือเพื่อนเอง เรายกให้ความสำคัญกับเพื่อนตลอดเวลา และด้วยความที่เป็นหัวหน้าห้องด้วย เราต้องเปิดโทรศัพท์ตลอดเวลา (นุช, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 12 พฤศจิกายน 2552)

จากคำสัมภาษณ์จะเห็นได้ว่าผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งเพศชายและหญิงให้ความสำคัญกับพื้นที่ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากใช้พื้นที่ต่าง ๆ ในการรวมกลุ่ม นอกจากนี้ยังได้อธิบายรวมถึงความสำคัญของเพื่อนที่มีต่อวัยรุ่น พื้นที่ต่าง ๆ ของวัยรุ่นถือได้ว่าเป็นพื้นที่ในการผ่อนคลาย ได้พูดคุย ได้เล่นสนุกกับเพื่อน ไม่ว่าจะกิจกรรมที่วัยรุ่นทำจะเป็นอะไร ขอเพียงแค่มีกกลุ่ม

เพื่อนและพื้นที่ให้วัยรุ่นได้ทำสิ่งต่าง ๆ อย่างอิสระ ซึ่งในประเด็นนี้ในโลกความเป็นจริงไม่ได้แตกต่างไปจากที่ได้เห็นในภาพยนตร์มากเกินไปนัก

3.2.2 ความสัมพันธ์ของคนในพื้นที่

กลุ่มเพื่อนถือเป็นบุคคลกลุ่มหนึ่งที่มีความใกล้ชิดกับวัยรุ่น เพื่อนคนหนึ่งอาจนำพาให้ไปถึงฝั่งฝัน ประสบความสำเร็จได้ ขณะเดียวกันเพื่อนอีกคนหนึ่งอาจพาเราไปดิ่งลงเหว ตกนรกได้ การเลือกคบเพื่อนจึงมีความสำคัญกับวัยรุ่น ดังคำสอนที่ว่า “คบคนพาลพาลพาไปหาผิด คบบัณฑิต บัณฑิตพาไปหาผล” จากการศึกษาพื้นที่ด้านมิติภาพในภาพยนตร์พบว่า วัยรุ่นใช้ชีวิตเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างวัยรุ่นด้วยกันในมุมมอง วัยรุ่นในภาพยนตร์ต่างมีความรัก ความห่วงใยให้แก่กัน มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่วัยรุ่นอาจมีปัญหาต่อกัน แต่สุดท้ายแล้ววัยรุ่นก็ช่วยกันแก้ไข และกลับมาเป็นเพื่อนรักกันเหมือนเดิม จึงเห็นได้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในภาพยนตร์จะอยู่ในมุมมอง เพื่อนของวัยรุ่นส่วนใหญ่เป็นคนนิสัยดี ซึ่งเป็นไปตามความหมายหลักเรื่องเพื่อน ในประเด็นนี้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญอ่านความหมายไว้ดังนี้

วิเคราะห์การอ่านความหมายของผู้รับสาร

- รูปแบบความสัมพันธ์

ผลการสัมภาษณ์พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพศชายทั้งหมด (8 คน) และเพศหญิง (8 คน) มีการอ่านความหมายทั้งสอดคล้องและแตกต่างไปจากการประกอบสร้างพื้นที่ที่ปรากฏในภาพยนตร์ ดังจะพิจารณาได้จากคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

แม็ค: เพื่อนแม็คส่วนใหญ่ก็ดีนะ ดีมากเลย แต่เพื่อนไม่ดีก็เยอะ ส่วนใหญ่ก็นิสัยใจคอไม่เหมือนกัน ทำให้ความคิดต่างกัน จนเกิดเป็นความขัดแย้ง ไม่ลงรอยกัน อะไร แบบนี้ เราควรอยู่ห่างคนแบบนี้ไว้ เพราะว่าอยู่ใกล้ ๆ กันไป ก็เหมือนรถชนกัน เพื่อนที่เห็นแก่ตัว ชอบแย่งแฟนชาวบ้านก็มีเยอะ (พูดแบบใช้อารมณ์) (แม็ค, เพศชาย, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2552)

แซมบี้: มีหมดอะพี่ ตั้งแต่เด็กเรียน ติดเหล้า ดูดบุหรี่ บางคนก็เล่นยา แต่ผมก็เลือกคบ (แซมบี้, เพศชาย, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2552)

เมย์: ถูกเลย ในชีวิตจริงคนเราอยู่ด้วยกันมันก็ต้องทะเลาะกันบ้าง มีปัญหากันบ้าง ใช่ว่าจะแสนดีมีความสุข บางคนโกรธกันไม่มองหน้ากันเลยก็มี (เมย์, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 11 กันยายน 2552)

นุช: บางคนก็ดี เราก็ดีตอบ บางคนมันก็ไม่ดี แล้วแต่มีหมด ที่ไม่ดีถ้าพอรับไหวก็คบกันไป (นุช, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 12 พฤศจิกายน 2552)

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีความคิดเห็นไปในทางเดียวกันว่า ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างวัยรุ่นในโลกความเป็นจริงไม่ได้ดี และสวยงามเหมือนกับในภาพยนตร์ เพื่อนที่ผ่านเข้ามาในชีวิตวัยรุ่นมีทั้งที่เป็นเพื่อนที่ดีและไม่ดี ภาพยนตร์ประกอบสร้างให้วัยรุ่นมีความปรารถนาดีต่อกัน แต่เมื่อมองกลับมาในโลกความเป็นจริง ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน จากข้อมูลนั้นบางกรณีถึงขั้นแตกหัก ตัดขาดความเป็นเพื่อนไปเลย ทั้ง ๆ ที่มีความสนิทสนมกันมาก่อน แต่โดยรวมแล้วข้อค้นพบอย่างหนึ่งวัยรุ่นให้ความสำคัญกับการคบเพื่อน เลือกคบเพื่อนที่ดี และไม่ยุ่งเกี่ยวกับเพื่อนที่ไม่ดี ซึ่งเป็นไปตามความหมายหลักเรื่องการคบเพื่อน

3.2.3 ลักษณะของกิจกรรม

ลักษณะของกิจกรรมที่เกิดขึ้นของวัยรุ่นมีมากมายหลายกิจกรรม การศึกษา พื้นที่ด้านมิติภาพในภาพยนตร์พบว่า วัยรุ่นทำกิจกรรมต่าง ๆ มากมายในพื้นที่โดยแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ กิจกรรมที่ผู้ใหญ่มองว่าเป็นเรื่องเหมาะสม และกิจกรรมที่ผู้ใหญ่มองว่าเป็นเรื่องไม่เหมาะสม แต่ภาพรวมในการนำเสนอของภาพยนตร์จากทั้งสามเรื่องพบว่า ส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมในเชิงบวกไม่ว่าจะเป็นการเล่นกีฬา การเล่นดนตรี ซึ่งถือได้ว่าเป็นกิจกรรมหลักของภาพยนตร์ที่วัยรุ่นทำร่วมกัน มีเพียงภาพยนตร์เรื่อง “เฟรนด์ชิพ เธอกับฉัน” และ “รักแห่งสยาม” ที่นำเสนอกิจกรรมรูปแบบอื่น ๆ ร่วมด้วย เช่น การดื่มสุรา ของวัยรุ่นชายและหญิง การสูบบุหรี่ของวัยรุ่นชาย และมากไปกว่านั้นในภาพยนตร์เรื่อง “เฟรนด์ชิพ เธอกับฉัน” ยังมีกิจกรรมอื่น ๆ ของวัยรุ่นชายอีก เช่น การเที่ยวสถานบริการ การทะเลาะวิวาทในโรงเรียน การรวมกลุ่มดูหนังไป เป็นต้น ซึ่งในประเด็นนี้ผู้วิจัยได้แยกแยะการอ่านความหมายกิจกรรมต่าง ๆ ไว้ดังนี้

วิเคราะห์การอ่านความหมายของผู้รับสาร

- กิจกรรมที่ผู้ใหญ่มองว่าเป็นเรื่องเหมาะสม

จากการสัมภาษณ์พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพศชาย (7 ใน 8 คน) และเพศหญิงทั้งหมด (8 คน) มีการอ่านความหมายสอดคล้องกับการประกอบสร้างพื้นที่ที่ปรากฏในภาพยนตร์ ดังจะพิจารณาได้จากคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

แม็ค: ก็อย่างนี้แหละ วัยรุ่นส่วนใหญ่ก็เล่นดนตรี คิดว่าเล่นดนตรีไว้โชว์สาว นี้เลย คือจุดประเด็นที่ทำให้เด็กชายไทยเล่นดนตรี ความรักความชอบในดนตรีก็จะตามมา นอกนั้นก็จะมี กีฬา ดนตรีเสร็จแล้วก็กีฬา ก็เหมือนในหนัง ส่วนใหญ่ก็ไม่มีอะไรพอมดช่วงนี้ไปก็สอบ ต้องอ่านหนังสือแหละ ก็ดนตรีกีฬา เป็นกิจกรรมที่รู้สึกผ่อนคลาย หลังจากที่ต้องมานั่งคร่ำครีเรียนอะไรก็ไม่รู้ มาเจอกิจกรรมพวกนี้ ค่อนข้างก็รีแลกซ์ (แม็ค, เพศชาย, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2552)

หนุ่ม: ส่วนมากผมเล่นบอลลบแถวหญิง ชอบมากแถวหญิง (หนุ่ม, เพศชาย, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2552)

แพร: คนตรี หนูไม่เล่น เพื่อน ๆ ก็ไม่เล่น ก็พาก็บางครั้งก็เล่น บางครั้งก็ไม่เล่น (หัวเราะ) ไม่แน่นอน ส่วนใหญ่เดินเล่น ไปกินข้าว เข้าห้องสมุด ร้องเพลง หาหนังสือแฟชั่นอ่าน (แพร, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2552)

นุช: ก็เป็นการหยิบเกมมานั่งเล่น มานั่งคุยกัน ไม่ค่อยมีไรทำ ส่วนผู้ชายก็เตะบอลกัน (นุช, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 12 พฤศจิกายน 2552)

แต่ในขณะที่เดียวกันผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนหนึ่งได้ให้ข้อมูลที่แตกต่างออกไปคือ

อาร์: มีเล่นฟุตบอลบ้าง แต่ส่วนใหญ่ก็ไม่ค่อยเล่นกีฬา คนตรีก็ไม่เล่น เน้นอ่านหนังสือเป็นหลักมากกว่า (อาร์, เพศชาย, สัมภาษณ์, 27 กันยายน 2552)

จากคำสัมภาษณ์จะเห็นได้ว่าผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งเพศชายและหญิงมีความคิดเห็นแตกต่างกันไป โดยวัยรุ่นเพศชายส่วนใหญ่ทำกิจกรรมที่ไม่แตกต่างไปจากในภาพยนตร์ เพียงแต่อาจมีจุดประสงค์อื่นแฝงมากกว่ากิจกรรมเพื่อการผ่อนคลาย เช่น การทำให้เป็นที่สนใจจากเพศตรงข้าม เป็นต้น หรือไม่ก็ไม่ทำกิจกรรมอะไรเลยนอกจากการตั้งใจเรียน แต่ในขณะที่วัยรุ่นหญิงแม้ว่าจะไม่ปรากฏกิจกรรมที่เหมือนในภาพยนตร์อย่างชัดเจน เช่น อาจมีเล่นกีฬาประเภทต่าง ๆ บ้าง แต่ส่วนที่แตกต่างออกไปคือวัยรุ่นหญิงเลือกทำกิจกรรมอื่น ๆ ทดแทน เช่น การร้องเพลง เข้าห้องสมุด การนั่งพูดคุยกัน เป็นต้น

วิเคราะห์การอ่านความหมายของผู้รับสาร

- กิจกรรมที่ผู้ใหญ่มองว่าเป็นเรื่องไม่เหมาะสม

1. การสูบบุหรี่ ดื่มสุรา

จากการสัมภาษณ์พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพศชาย (7 ใน 8 คน) และเพศหญิง (4 ใน 8 คน) มีการอ่านความหมายสอดคล้องกับการประกอบสร้างพื้นที่ที่ปรากฏในภาพยนตร์ ดังจะพิจารณาได้จากคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

แม็ค: ในเฟรนด์ชิพสื่อได้ดีมาก ตกเย็นกินเหล้า ก็มีเยอะ ดูบุหรี่ยี่ก็ต้องไปแอบดูในห้องน้ำ อาจารย์ไล่ตีกบาล ดื่มสุรา หนึ่งเป็ โข้ยเรื่องธรรมดาของเด็กผู้ชาย มีเยอะมาก ยิ่งนักดนตรีก็ซี้เมาอยู่แล้วสูบบุหรี่คิบบันให้มือเหลืองกันไปข้าง (แม็ค, เพศชาย, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2552)

แซมป์: มันก็มีนะพี่ ต้องดูงบประมาณก่อนเอาไปกินเหล้า ก็กินกันทุกเสาร์ ยิ่งเพื่อนที่โรงเรียนกินเกือบทุกวัน (แซมป์, เพศชาย, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2552)

เมย์: ก็มีกินเหล้าบ้างแต่ไม่ได้กินกับเพื่อน บางครั้งพอซื้อเหล้ามาก็แอบกินนิด หน่อยไม่บ่อย นาน ๆ กินที (เมย์, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 11 กันยายน 2552)

หมวย: ถ้ากินเหล้าแบบแอบกิน ดูปุห์ ก็เป็นพวกเพื่อนทอม (หมวย, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 19 ตุลาคม 2552)

และจากการสัมภาษณ์พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพศชาย (1 คน) และ เพศหญิง (4 ใน 8 คน) มีการอ่านความหมายแตกต่างไปจากการประกอบสร้างพื้นที่ที่ปรากฏใน ภาพยนตร์ ดังจะพิจารณาได้จากคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

แพร: เหล้าก็ไม่กิน บุหรี่ก็ไม่สูบ พอรู้พ่อค้า (แพร, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2552)

2. การทะเลาะวิวาท

จากการสัมภาษณ์พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพศชาย (4 ใน 8 คน) มีการอ่านความหมายสอดคล้องกับการประกอบสร้างพื้นที่ที่ปรากฏในภาพยนตร์ และรุนแรง มากกว่า ดังจะพิจารณาได้จากคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

แม็ค: มีแน่นอน หลาย ๆ ครั้งมากกว่าการชกต่อชกต่อชกมันแค่มีมือเปล่า ชีวิตจริง มือเปล่าน้อยมาก มีเครื่องทุ่นแรงกันเยอะ (ยี่ม ๆ) มีการตายจากด้วย สิ่งที่ไม่ คาดคิดเกิดขึ้นตลอด (แม็ค, เพศชาย, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2552)

หนุ่ม: อ้อ เรื่องทะเลาะวิวาท ประจำอะพี่ พวกผมอะ เพื่อนสำคัญสุดเลยตอนนี้ (หนุ่ม, เพศชาย, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2552)

เนื่องจากในภาพยนตร์ไม่ปรากฏฉากการทะเลาะวิวาทของนักเรียน หญิง แต่การสัมภาษณ์มีข้อมูลที่แตกต่างออกไป โดยที่ผลการสัมภาษณ์พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (3 ใน 8 คน) มีการอ่านความหมายแตกต่างไปจากการประกอบสร้างพื้นที่ที่ปรากฏในภาพยนตร์ ดังจะพิจารณาได้จากคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

บี: เพื่อนหนัดตบกันในห้อง นัดตบกันเกือบทุกวัน บางทีก็กระที่บกันยันไอ้คนโดน กระที่บสลบไปเลย โรงเรียนหนุมี่ทุกรส (บี, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 19 ตุลาคม 2552)

3. กิจกรรมอื่น ๆ

จากการสัมภาษณ์พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพศชาย (2 คน) ให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับกิจกรรมอื่น ๆ ของวัยรุ่นทั้งสอดคล้องและแตกต่างไปจากการประกอบสร้างพื้นที่ที่ ปรากฏในภาพยนตร์ ดังจะพิจารณาได้จากคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

ผู้วิจัย: ในหนังสือเรื่องการเที่ยวสถานบริการ จริง ๆ มีไหม

แม็ค: มีครับผม เรื่องอย่างนี้อ่าไปรอ อ่าไปรอ มีแน่นอน (แม็ค, เพศชาย, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2552)

มากไปกว่านั้น อาร์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนหนึ่งให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า

อาร์: ส่วนใหญ่เป็นการพนัน เพื่อน ๆ เล่นกันบ่อย (อาร์, เพศชาย, สัมภาษณ์, 27 กันยายน 2552)

4. ความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ที่ผู้ใหญ่มองว่าไม่เหมาะสม

จากการสัมภาษณ์พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพศชาย (7 ใน 8 คน) และเพศหญิง (1 คน) มีความคิดเห็นว่าเป็นเรื่องไม่ผิด เป็นเรื่องปกติของวัยรุ่น ดังจะพิจารณาได้จากคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

แชมป์: ผมว่าไม่ผิดนะพี่ เรากินเหล้ามันก็ยิ่งดีกว่าเล่นยาใช้ปะพี่ (แชมป์, เพศชาย, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2552)

แม็ค: แม็คว่ามันเป็นเรื่องธรรมดา ถ้าไม่ได้ทำให้ใครเดือดร้อนมากมาย เป็นสีสันหนึ่งของชีวิต (แม็ค, เพศชาย, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2552)

ขณะที่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพศชาย (1 คน) และเพศหญิง (7 ใน 8 คน) ที่มีความคิดเห็นว่าเป็นเรื่องที่ไม่สมควรทำ ดังจะพิจารณาได้จากคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

เนม: จะว่าผิดมันก็ผิดเหมือนกัน ยิ่งไปทะเลาะวิวาทเนี่ยถือว่ารุนแรง เดี่ยวนี้ตามข่าวเอากันถึงตาย มันเกินไป (เนม, เพศชาย, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2552)

เปา: ไม่ชอบ มันดูแย่ และถ้าเค้ารู้ว่าอยู่โรงเรียนอะไร จะทำให้โรงเรียนเสื่อมเสีย (เปา, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 12 พฤศจิกายน 2552)

จากคำสัมภาษณ์จะเห็นได้ว่าผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีความคิดเห็นแตกต่างกันออกไป โดยวัยรุ่นเพศชายทำกิจกรรมต่าง ๆ ไม่แตกต่างจากในภาพยนตร์ และมีแนวโน้มว่าทำกิจกรรมเหล่านี้บ่อยกว่า และรุนแรงกว่าวัยรุ่นที่ปรากฏในภาพยนตร์ โดยวัยรุ่นชายมองด้วยว่ากิจกรรมเหล่านี้เป็นเรื่องที่ไม่ผิด เป็นเรื่องปกติของวัยรุ่น ส่วนวัยรุ่นหญิง มีทั้งเหมือนและแตกต่างจากในภาพยนตร์ แต่สิ่งหนึ่งที่ได้จากคำตอบของวัยรุ่นหญิงคือวัยรุ่นหญิงเริ่มมีการดื่มสุรา สูบบุหรี่มากขึ้น มากไปกว่านั้นยังไปดื่มที่บ้าน และโรงเรียนซึ่งเป็นพื้นที่ด้านครอบครัว และพื้นที่ด้านการเรียน แต่วัยรุ่นหญิงส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการกระทำเหล่านี้เป็นสิ่งไม่ถูกต้อง ไม่ควรทำ จากคำตอบของผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งหมดจะเห็นได้ว่ากิจกรรมต่าง ๆ ที่

วัยรุ่นเพศชายและเพศหญิงทำกันไม่แตกต่างจากในภาพยนตร์มากนัก เพียงแต่ว่าระดับความรุนแรง และการแพร่ขยายในหมู่วัยรุ่นเป็นวงกว้างมากขึ้น การอ่านความหมายพื้นที่ด้านมิตรภาพเริ่มต่อรองมากขึ้นกว่าพื้นที่ด้านการเรียน และพื้นที่ด้านครอบครัว

และเมื่อผู้วิจัยเจาะลึกถึงรายละเอียดในการสร้างความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน จะพบว่า การพูดคุยกันระหว่างวัยรุ่น เป็นวิธีการหนึ่งที่วัยรุ่นใช้เพื่อสร้างความสนิทสนมในกลุ่ม ซึ่งในประเด็นนี้ ภาพยนตร์นำเสนอให้เห็นว่าทั้งวัยรุ่นเพศชายและหญิงมีการใช้คำพูดไม่สุภาพ โดยที่วัยรุ่นเพศชายใช้คำพูดหยาบคายในสัดส่วนที่มากกว่าเพศหญิง ซึ่งในโลกความเป็นจริงผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีการอ่านความหมายไว้ดังนี้

- การใช้คำไม่สุภาพ

จากการสัมภาษณ์พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพศชายทั้งหมด (8 คน) และเพศหญิงทั้งหมด (8 คน) มีการอ่านความหมายสอดคล้องกับการประกอบสร้างพื้นที่ที่ปรากฏในภาพยนตร์ ดังจะพิจารณาได้จากคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

อู๋: เวลาคุยกันมันได้ผ่อนคลาย ปลดปล่อย ก็มีการพูดคำหยาบคายกันบ้างเป็นเรื่องธรรมดา (อู๋, เพศชาย, สัมภาษณ์, 11 กันยายน 2552)

แม็ค: ในหนังมันแบบนี้ มึงกูนี่คือเบสิค เอาแค่ง่าย ๆ ดึกว่า เวลาเรียกชื่อเพื่อนจะเต็มสรรพนามตลอด (หัวเราะ) เช่นไอ้บีม ไอ้เหี้ยเจต เต็มให้เลย (แม็ค, เพศชาย, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2552)

แพร: มีเยอะแต่ไม่มากเท่า เวลาพูดสนุก ๆ จะมีออกมาบ้าง เช่น กู มึง แต่ไม่หยาบคาย มีแค่นี้ (แพร, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2552)

นุช; (หัวเราะ) ก็แล้วแต่บางโอกาส ถ้าแบบอารมณ์ไปก็ไปเลย มีตั้งแต่ธรรมดาไปสูงสุด (นุช, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 12 พฤศจิกายน 2552)

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีความคิดเห็นไปในทางเดียวกัน โดยวัยรุ่นเพศชายเมื่อพูดคุยกันจะใช้ภาษาที่หยาบคายไม่แตกต่างไปจากในภาพยนตร์ บางกรณีอาจมากกว่าในภาพยนตร์ด้วยซ้ำ ขณะที่วัยรุ่นเพศหญิงอาจใช้คำหยาบคายบ้างแต่ไม่รุนแรงมากนัก อาจพูดในขณะที่เผลอตัว หรือขึ้นอยู่กับอารมณ์ในขณะนั้น จากข้อมูลของผู้ให้ข้อมูลสำคัญจะเห็นได้ว่าการใช้คำพูดระหว่างวัยรุ่นด้วยกัน การใช้คำหยาบเป็นเรื่องปกติธรรมดาที่วัยรุ่นใช้เมื่ออยู่ด้วยกัน

ในการอ่านความหมายพื้นที่ด้านมิตรภาพในหัวข้อนี้ พบว่า ผลของการอ่านความหมายของผู้ให้ข้อมูลสำคัญในประเด็นต่าง ๆ นั้น วัยรุ่นเริ่มมีความคิดที่แตกต่างไปจากบรรทัดฐานหลักของสังคมมากขึ้น เริ่มต่อรอง และตั้งคำถามกับความหมายหลายชุด เนื่องจากใน

พื้นที่ของการคบเพื่อนนี้วัยรุ่นมีอิสระ และมีความเป็นตัวของตัวเอง กิจกรรม และการกระทำ บางอย่างจึงเป็นที่ขัดหูขัดตาของผู้ใหญ่ในสังคม เช่น การดื่มสุรา การสูบบุหรี่ เป็นต้น

3.3 พื้นที่ทางอารมณ์

จากการศึกษาพื้นที่ด้านมิตรภาพในภาพยนตร์วัยรุ่นพบว่า พื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่ที่เติมไปด้วยความสุข อาจมีความขัดแย้งกันบ้างที่นำไปสู่ความไม่เข้าใจกันระหว่างกลุ่มเพื่อน แต่สุดท้ายแล้วปัญหาต่าง ๆ ก็แก้ไขไปได้ พื้นที่ด้านมิตรภาพในภาพยนตร์โดยรวมแล้วเป็นพื้นที่ที่วัยรุ่นสร้างขึ้นมาเอง วัยรุ่นมีอิสระในการทำอะไรก็ได้ตามความต้องการ โดยไม่ต้องกังวลหรือกลัวใครมาใช้อำนาจแทนในพื้นที่ ซึ่งประเด็นอารมณ์ในพื้นที่ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญอ่านความหมายไว้ดังนี้

วิเคราะห์การอ่านความหมายของผู้รับสาร

- ลักษณะอารมณ์ความรู้สึกต่อพื้นที่

จากการสัมภาษณ์พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพศชายทั้งหมด (8 คน) และเพศหญิงทั้งหมด (8 คน) มีการอ่านความหมายสอดคล้องกับการประกอบสร้างพื้นที่ที่ปรากฏในภาพยนตร์ ในประเด็นลักษณะอารมณ์ความรู้สึกต่อพื้นที่ ดังจะพิจารณาได้จากคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

อู๋: มีความสุข เราได้คุยได้เมาท์กัน ไม่เจอกันก็คุยโทรศัพท์กัน มันได้ปลดปล่อย ผ่อนคลายความเป็นตัวของตัวเอง ในวงอาจมีทะเลาะกันบ้าง แต่เดี๋ยวมันก็ลืม (อู๋, เพศชาย, สัมภาษณ์, 11 กันยายน 2552)

เนม: เวลาอยู่กับเพื่อนมันสุด ๆ จริง ๆ รู้สึกเป็นอิสระ อยากทำอะไรทำไปด้วยกัน สบายใจ (เนม, เพศชาย, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2552)

แพร: มันโคตรหลายความรู้สึกเลยอะ ในวันหนึ่งมันก็สนุกสนานเฮฮา มีความสุข พออีกวันหนึ่งบางครั้งงานเยอะ เครียด เวลาเครียดก็เครียดกันทั้งหมด หนูก็คอยทำตัวเฮฮา ให้ฮาซักครั้งหนึ่ง โดยรวมสุขทุกข์ก็ปนกันไปบ้าง ไม่สุขตลอด ก็เหมือนในหนัง ทะเลาะกันบ้าง (แพร, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2552)

เปา: มันก็มีความสุขนะ ร่วมทุกข์ร่วมสุขกันมา นี่ยังปีสุดท้ายก็อยากอยู่อย่างนี้นาน ๆ (เปา, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 12 พฤศจิกายน 2552)

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญให้ความเห็นไปในทางเดียวกันกับการนำเสนอของภาพยนตร์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งเพศชายและหญิงมีอารมณ์คล้อยตามภาพยนตร์ โดยในพื้นที่ด้านมิตรภาพในโลกความเป็นจริงวัยรุ่นต้องเจอทั้งความสุขและความทุกข์ร่วมกันสลับกัน

ไป แต่โดยรวมเมื่อได้อยู่กับเพื่อนวัยรุ่นจะรู้สึกมีความสุขมากกว่า เป็นอิสระมากกว่า เมื่อมีปัญหาในชีวิต วัยรุ่นเลือกปรึกษาเพื่อนมากกว่า เนื่องด้วยความใกล้เคียงของช่วงอายุและประสบการณ์ ทำให้เข้าใจกันง่ายกว่าผู้ใหญ่

จากการอ่านความหมายพื้นที่ด้านมิตรภาพของวัยรุ่น สรุปได้ว่าภาพยนตร์สื่อความหมายให้เห็นว่าส่วนใหญ่วัยรุ่นได้ปรากฏตัวในพื้นที่ต่าง ๆ โดยเข้าไปใช้ชีวิตอยู่กับเพื่อน จากการศึกษาพบว่า พื้นที่ทางกายภาพที่ปรากฏในภาพยนตร์นั้นมีความสมจริงทั้งในเรื่องสถานที่ อุปกรณ์ประกอบฉาก ตัวละคร ซึ่งปรากฏในพื้นที่ต่าง ๆ เช่น โรงเรียน บ้านเพื่อน ห้างสรรพสินค้า เป็นต้น จะเห็นได้ว่าผู้ชมซึ่งเป็นวัยรุ่นเชื่อและคล้อยตามได้ง่าย มีเพียงบางส่วนของที่ดูเกินจริงไปบ้าง เนื่องจากเทคนิคในการผลิตภาพยนตร์ ส่วนพื้นที่ทางสังคมนั้นในแง่ของความหมาย วัยรุ่นอ่านความหมายออกมาในลักษณะต่าง ๆ ได้แก่ พื้นที่ด้านมิตรภาพเป็นพื้นที่ที่วัยรุ่นสร้างขึ้นด้วยตัวเอง สามารถทำอะไรก็ได้เมื่ออยู่ในพื้นที่ สามารถเกิดขึ้นได้ในทุกพื้นที่ที่วัยรุ่นเข้าไปใช้ชีวิตอยู่ด้วยกัน และเป็นพื้นที่ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันของวัยรุ่นเพื่อสร้างความสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ ร่วมกัน ในส่วนพื้นที่ทางอารมณ์ วัยรุ่นเห็นว่าเป็นพื้นที่ที่มีทั้งความสุขและความทุกข์ไม่ต่างจากการนำเสนอของภาพยนตร์ เพียงแต่ว่าเป็นอารมณ์ความรู้สึกที่เกิดขึ้นนั้นเป็นลักษณะของความสุขและความทุกข์ที่หมุนเวียนเปลี่ยนกันไป แต่โดยรวมเมื่ออยู่กับเพื่อนวัยรุ่นจะมีความสุขมากกว่าอยู่กับผู้ปกครองในพื้นที่บ้าน และอยู่กับครูในพื้นที่ด้านการเรียน

การอ่านความหมายพื้นที่ด้านมิตรภาพของวัยรุ่นส่วนใหญ่มีทั้งในส่วนที่สอดคล้องและแตกต่างไปจากบรรทัดฐานหลักของสังคมที่ให้ความหมายกับพื้นที่ด้านมิตรภาพเอาไว้ เนื่องจากพื้นที่ด้านมิตรภาพมีความแตกต่างไปจากพื้นที่ด้านการเรียนและพื้นที่ด้านครอบครัวคือ วัยรุ่นสร้างพื้นที่นี้ขึ้นมาเอง พื้นที่ต่าง ๆ ที่วัยรุ่นไปปรากฏตัวในช่วงเวลานั้น ๆ ก็จะกลายเป็นพื้นที่ของวัยรุ่นเอง การนำเสนอของภาพยนตร์สื่อความหมายให้วัยรุ่นเดินตามจุดยืนของผู้ใหญ่ที่วางไว้ให้วัยรุ่นเป็นคนดีของสังคม ทั้ง ๆ ที่จริง ๆ แล้ววัยรุ่นในความเป็นจริงอาจไม่ได้เป็นแบบนั้น วัยรุ่นเลือกที่จะประกอบสร้างวัฒนธรรมย่อยของตัวเอง เพื่อตอบสนองความต้องการด้านอารมณ์และความรู้สึก พื้นที่ด้านมิตรภาพจึงเป็นพื้นที่หนึ่งที่วัยรุ่นใช้การต่อรองความหมายมากขึ้นกว่าพื้นที่ด้านการเรียนและพื้นที่ด้านครอบครัว มีหลายประเด็นที่วัยรุ่นมีความเห็นไม่สอดคล้องกับการนำเสนอของภาพยนตร์ เช่น ความสัมพันธ์ของคนในพื้นที่ ลักษณะของกิจกรรม เป็นต้น ข้อค้นพบเรื่องพื้นที่มิตรภาพอีกอย่างหนึ่งคือ เพศถือเป็นตัวแปรหนึ่งในพื้นที่ที่มีผลต่อการสร้างพื้นที่ เนื่องจากไม่มีผู้ใหญ่ในพื้นที่ วัยรุ่นเองจึงมีอิสระในการแสดงอำนาจกันเองในกลุ่ม วัยรุ่นหญิงและวัยรุ่นชายจึงมีการอ่านความหมายของพื้นที่แตกต่างกันในบางประเด็น

ในพื้นที่ด้านมิติภาพจะเห็นได้ว่าการอ่านความหมายเรื่องการคบเพื่อน วัยรุ่นใช้การอ่านความหมายจากของจริงบางส่วนที่วัยรุ่นได้เจอในชีวิตประจำวัน เช่น กิจกรรมที่ทำร่วมกับกลุ่มเพื่อน เป็นต้น วัยรุ่นส่วนใหญ่ยอมรับ และมีความคิดเห็นเป็นไปตามบรรทัดฐานหลักของสังคม แต่ในทางปฏิบัติจากคำสัมภาษณ์จะเห็นว่าวัยรุ่นมีสิทธิเลือกเองว่าจะทำหรือไม่ทำตามบรรทัดฐานหลักของสังคม

ส่วนที่ 4

การวิเคราะห์การอ่านความหมายของวัยรุ่นเกี่ยวกับพื้นที่ ด้านความรักในภาพยนตร์

ในการวิเคราะห์การอ่านความหมายเกี่ยวกับพื้นที่ด้านความรักจากภาพยนตร์วัยรุ่นผู้วิจัยได้แบ่งรูปแบบของพื้นที่ออกเป็น 3 รูปแบบ ได้แก่

4.1 พื้นที่ทางกายภาพ

ในการวิเคราะห์พื้นที่ทางกายภาพ ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็นในลักษณะของภาพรวมเช่นเดียวกับพื้นที่ด้านมิติภาพ ไม่แบ่งย่อยเหมือนพื้นที่ด้านการเรียน และพื้นที่ด้านครอบครัว เนื่องจากว่าในภาพยนตร์วัยรุ่นใช้ชีวิตเรื่องความรักในพื้นที่หลากหลาย ไม่เฉพาะเจาะจงไปที่พื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง จากการศึกษาพบว่า พื้นที่ด้านความรักที่ปรากฏในภาพยนตร์วัยรุ่นถูกสร้างให้เกิดขึ้นได้ในพื้นที่ต่าง ๆ ไม่จำกัด ไม่ว่าจะเป็นบริเวณโรงเรียน บ้าน ห้างสรรพสินค้า ช้อคคินพบอีกอย่างหนึ่งคือพื้นที่ด้านความรักบางครั้งใช้พื้นที่เดียวกันร่วมกับพื้นที่ด้านมิติภาพ เพราะในวัน ๆ หนึ่งวัยรุ่นใช้ชีวิตอยู่กับเพื่อนและคนรักเป็นส่วนใหญ่

วิเคราะห์การอ่านความหมายของผู้รับสาร

- ภาพรวมของพื้นที่ทางกายภาพ

จากการสัมภาษณ์เจาะลึกพบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพศชายทั้งหมด (8 คน) และเพศหญิงทั้งหมด (8 คน) มีการอ่านความหมายสอดคล้องกับการประกอบสร้างพื้นที่ที่ปรากฏในภาพยนตร์ ในประเด็นภาพรวมของพื้นที่ทางกายภาพ ดังจะพิจารณาได้จากคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

แม่ค: ที่ไหนก็ได้ นอกจากโรงเรียนแล้ว ก็มีสยาม โรงหนัง วัยรุ่นก็เป็นแบบนี้ ไม่ได้แตกต่างจากหนัง พื้นที่ต่าง ๆ ก็เป็นที่คุ้นเคย คล้าย ๆ กัน (แม่ค, เพศชาย, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2552)

- อู๋: ส่วนใหญ่ผมก็ไปตามบ้านเพื่อน (อู๋, เพศชาย, สัมภาษณ์, 11 กันยายน 2552)
- นุช: เห็นคู่เพื่อนเค้าก็ไปสยาม เซ็นทรัลปิ่นเกล้า ก็ไปเที่ยวกันทุกที่ตามที่คนอื่น
เค้าไปกัน (นุช, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 12 พฤศจิกายน 2552)
- เมย์: พื้นที่ไหนก็ได้เนอะจริง ๆ เป็นพื้นที่ลึบระหว่างเราสองคนก็ยิ่งดี (เมย์, เพศหญิง
, สัมภาษณ์, 11 กันยายน 2552)

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพศชายและหญิงมีความคิดเห็นไปในทางเดียวกัน โดยที่วัยรุ่นชายและหญิงมองว่าการนำเสนอพื้นที่ต่าง ๆ ด้านความรักของภาพยนตร์เป็นพื้นที่ที่วัยรุ่นมีความคุ้นเคย และใช้อยู่เป็นประจำ เกิดขึ้นที่ไหนก็ได้ เช่น โรงเรียน ห้างสรรพสินค้า เป็นต้น และถ้าพื้นที่นั้นเป็นพื้นที่ส่วนตัวได้ก็จะดีมาก ตอกย้ำความหมายเรื่องพื้นที่ด้านความรักของวัยรุ่นว่าเกิดขึ้นที่ไหนก็ได้ นอกจากนี้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญยังให้ข้อมูลเพิ่มเติมในประเด็นบรรยากาศในพื้นที่ และตัวบุคคลในพื้นที่เปรียบเทียบระหว่างภาพยนตร์ และในชีวิตจริง ซึ่งผู้ให้ข้อมูลสำคัญอ่านความหมายแตกต่างกันออกไปดังนี้

- แม็ค: เวลาจะแสดงความรักต่อกัน บรรยากาศในภาพยนตร์ดูเจี๊ยบเกินไป ทั้ง ๆ ที่
ในชีวิตจริงมีคนเดินผ่านไปผ่านมาเยอะแยะ (แม็ค, เพศชาย, สัมภาษณ์, 17
สิงหาคม 2552)
- หนู่ม: บรรยากาศการแสดงความรักในหนังมันก็ดูเกินจริงนะ ไม่เป็นธรรมชาติ (หนู่ม,
เพศชาย, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2552)
- แพร: พระเอกดูดี หน้าตาดี นิสัยก็ดี (แพร, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม
2552)

จากคำสัมภาษณ์ของวัยรุ่นชายและหญิงมีความคิดเห็นว่าเป็นประเด็นของบรรยากาศและตัวบุคคลในพื้นที่ ภาพยนตร์อาจมีความแตกต่างออกไปบ้างในลักษณะการประกอบสร้างที่ดูเกินจริง ไม่เหมือนกับชีวิตของวัยรุ่นในโลกความเป็นจริง โดยวัยรุ่นชายให้ความสนใจกับเรื่องของบรรยากาศในการแสดงความรัก และวัยรุ่นหญิงให้ความสนใจกับเรื่องของตัวบุคคลในพื้นที่ อาจเป็นเพราะการประกอบสร้างให้ภาพยนตร์มีความน่าสนใจ ส่งผลให้ขั้นตอนในการคัดเลือกนักแสดงต้องรูปร่างหน้าตาดี มีความเหมาะสมกับบทละคร รวมไปถึงเทคนิคในการถ่ายทำที่ทำให้พื้นที่ด้านความรักเป็นพื้นที่ส่วนตัวจริง ๆ และข้อค้นพบอีกประการหนึ่งคือภาพยนตร์ทำให้การใช้ชีวิตเรื่องความรักเป็นข้อยกเว้นที่เกิดขึ้นได้กับคนที่หน้าตาดี บุคลิกภาพที่ดี ทั้ง ๆ ที่ความเป็นจริงแล้วการใช้ชีวิตเรื่องความรักสามารถเกิดขึ้นได้กับทุกคน ไม่ว่าจะรูปร่างหน้าตาอย่างไร

4.2 พื้นที่ทางสังคม

ในงานศึกษาพื้นที่ด้านความรัก ผู้วิจัยได้แบ่งเกณฑ์การวิเคราะห์พื้นที่ทางสังคมออกเป็น 3 ประเด็น ได้แก่ ความสำคัญของพื้นที่ ความสัมพันธ์ของคนในพื้นที่ และ กิจกรรมในพื้นที่ ทั้งนี้เพื่อแสดงถึงการอ่านความหมายเกี่ยวกับพื้นที่ด้านความรักอย่างละเอียด เช่นเดียวกับในพื้นที่ด้านมิตรภาพในการวิเคราะห์ผู้วิจัยพบว่า เพศน่าจะเป็นตัวแปรหนึ่งที่ทำให้การอ่านความหมายแตกต่างกัน ผู้วิจัยได้จำแนกและวิเคราะห์ความหมายได้ดังนี้

4.2.1 ความสำคัญของพื้นที่

พื้นที่ด้านความรักที่ปรากฏในภาพยนตร์ จากการศึกษาพบว่า ภาพยนตร์ทุกเรื่องให้ความสำคัญกับพื้นที่มากที่สุด สังเกตได้จากปริมาณการนำเสนอ การกำหนดความสำคัญของตัวละครเด่นด้วยเรื่องของความรัก การนำเสนอของภาพยนตร์จับประเด็นเรื่องความรักเป็นสิ่งสำคัญ โดยให้การแสดงความรักปรากฏอยู่ในพื้นที่ต่าง ๆ ได้ไม่จำกัด ข้อค้นพบอย่างหนึ่งคือ พื้นที่ด้านความรักจะเป็นพื้นที่แบบใดก็ได้ แต่ส่วนใหญ่ต้องมีความโรแมนติก มีความเป็นส่วนตัว ถึงแม้ว่าพื้นที่นั้นจะเป็นพื้นที่สาธารณะแต่ก็ต้องมีมุมส่วนตัวที่ตัวละครจะแสดงความรักต่อกัน

วิเคราะห์การอ่านความหมายของผู้รับสาร

- ความสำคัญของพื้นที่

จากการสัมภาษณ์เจาะลึกพบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพศชาย (5 ใน 8 คน) และเพศหญิง (2 ใน 8 คน) มีการอ่านความหมายสอดคล้องกับการประกอบสร้างพื้นที่ที่ปรากฏในภาพยนตร์ ในประเด็นความสำคัญของพื้นที่ ดังจะพิจารณาได้จากคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

แม็ค: มีผล มันต้องโรแมนติก มันถึงจะลงตัว (แม็ค, เพศชาย, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2552)

เนม: เป็นที่เจียบ ๆ ไม่มีคนเยอะ มันจะรู้สึกเป็นส่วนตัวมาก ๆ (เนม, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2552)

แพร: ตามความคิดหนูนะ ส่วนตัวมันคือความปลอดภัย และก็ไม่ต้องให้คนอื่นมาแซวด้วย (แพร, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2552)

ในขณะที่เดียวกันผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพศชาย (3 ใน 8 คน) และเพศหญิง (6 ใน 8 คน) มีการอ่านความหมายแตกต่างไปจากการประกอบสร้างพื้นที่ที่ปรากฏในภาพยนตร์ ในประเด็นความสำคัญของพื้นที่ ดังจะพิจารณาได้จากคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

แชมป์: ผมจับได้หมด จับมือจับอะไร ไม่ต้องสวนตัว ในโรงเรียนก็ได้ ผมก็ทำ เป็นเรื่องปกติผมไม่สนใจหรือกว่าใครจะมอง (แชมป์, เพศชาย, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2552)

บี: มันก็มีผลนิดหน่อย แต่มันก็ไม่ต้องสวนตัวมากก็ได้ เจียบไปก็วังเวง ถ้าอยู่กันแค่สองคน ก็กลัวว่ามันจะมากกว่าจูบ แต่ถ้าไปกับเพื่อนสนิทก็ไม่คิดใคร คนอื่นมองก็ถือว่าเป็นต้นไม้ไป (บี, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 19 ตุลาคม 2552)

นุช: ส่วนใหญ่ที่เห็นก็จะใจแข็ง ไม่เห็นจะมีใครหลบซ่อน (นุช, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 12 พฤศจิกายน 2552)

ยิ่งไปกว่านั้นในการสัมภาษณ์พบว่า ช่วงเวลาที่มีส่วนสำคัญร่วมกับพื้นที่ในการสร้างบรรยากาศ ในการแสดงความรักระหว่างวัยรุ่น ดังคำสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนหนึ่ง

แม็ค: ตอนเย็น ๆ มีด ๆ สลัว ๆ ไซ้เลย (แม็ค, เพศชาย, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2552)

จากคำสัมภาษณ์จะเห็นได้ว่าผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพศชายและหญิงมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน โดยที่วัยรุ่นชายส่วนใหญ่กลับเป็นคนที่ให้ความสำคัญกับพื้นที่ในการแสดงความรักคือ ต้องมีความเป็นส่วนตัว มีความโรแมนติก เพื่อสร้างบรรยากาศในการแสดงความรัก ส่วนวัยรุ่นหญิงนั้นส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับเรื่องของพื้นที่ในการแสดงความรัก แต่เป็นความสำคัญในอีกมุมหนึ่งคือวัยรุ่นหญิงกลับเปิดเผยในการแสดงความรัก แสดงให้เห็นว่าวัยรุ่นต้องการพื้นที่ของตัวเอง พยายามต่อรองเพื่อได้พื้นที่ของตัวเอง สอดคล้องกับการนิยามความหมายของวัฒนธรรมย่อยที่อธิบายถึงรูปแบบความสัมพันธ์ของวัฒนธรรมย่อย และวัฒนธรรมหลัก

และเมื่อผู้วิจัยอธิบายถึงการนำเสนอของภาพยนตร์ที่สุดท้ายในตอนจบก็สรุปให้เห็นว่าวัยรุ่นซึ่งอยู่วัยเรียนยังไม่สมควรที่จะมีความรัก ซึ่งประเด็นนี้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งหมดทั้งเพศชายและเพศหญิงมีวิธีการอ่านความหมายไว้ดังนี้

- **ความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับการมีความรักในวัยเรียน**

ผลการสัมภาษณ์เจาะลึกพบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพศชายทั้งหมด (8 คน) และเพศหญิงทั้งหมด (8 คน) มีการอ่านความหมายแตกต่างไปจากการประกอบสร้างพื้นที่ที่ปรากฏในภาพยนตร์ ในประเด็นรักในวัยเรียน ดังจะพิจารณาได้จากส่วนหนึ่งในบทสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

แม่ค: ถ้ารู้จักรัก รักเป็น ก็ส่งผลดี ๆ กับชีวิตแต่ถ้าหน้ามืดตามัว วมงายกันมาก จนเกินไป จะเสียอะไรหลายอย่าง ๆ ในชีวิต มีลงมีลูกก็หยุดเรียนกันไปอนาคตก็เรียนไม่จบ (แม่ค, เพศชาย, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2552)

อู๋: การที่พ่อแม่เป็นห่วงลูก ถือว่าเป็นเรื่องที่ดีแล้ว แต่ลูกก็อยากมีความรัก เหมือนกัน (อู๋, เพศชาย, สัมภาษณ์, 11 กันยายน 2552)

เมย์: เราก็อยากมีความรักในวัยเรียน หนูว่ามันเป็นเรื่องธรรมดา เราไม่เห็นด้วยกับ ผู้ใหญ่ เราดูแลตัวเองได้ (เมย์, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 11 กันยายน 2552)

หมวย: ความคิดของพ่อแม่ไม่เหมือนกับเรา พวกเค้าคิดว่า เป็นห่วงเรา อยากให้เรา ได้ดี อยากให้เราเรียนให้จบ ก่อนที่จะมีแฟน แต่เราคิดว่าการมีแฟนทำให้เรา มีความสุข ความคิดคนละด้านกัน (หมวย, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 19 ตุลาคม 2552)

มากไปกว่านั้นผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนหนึ่งแสดงความคิดเห็นกับความรักของวัยรุ่นไว้ว่า

บี: รักวัยรุ่นเป็นการสังขมประสพการณ์ คบแล้วเลิก ก็มีไปเรื่อย ๆ ถ้าเลิกไป เรา ไม่ต้องรีบไปหา ก็มีเพื่อนหาให้ ในชีวิตจริง วัยรุ่นไม่ใช่แบบในหนังเลย แบบ รักกันจริงก็มีบ้างแต่ส่วนใหญ่ก็หาไปเรื่อย ๆ เปลี่ยนคู่สลับไปมา มันก็ เหมือนเปลี่ยนเสื้อผ้า เปลี่ยนตามแฟชั่น (บี, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 19 ตุลาคม 2552)

จากคำสัมภาษณ์จะเห็นได้ว่าผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งเพศชายและหญิงมี ความคิดเห็นที่แตกต่างไปจากการนำเสนอของภาพยนตร์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งหมดไม่ปฏิเสธความรักในวัยเรียน โดยมองว่าการมีความรักในวัยเรียนไม่ใช่เรื่องเสียหาย ความรักของวัยรุ่นไม่ทำให้ วัยรุ่นตาบอด วัยรุ่นสามารถจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นกับความรักได้ ความคิดเห็นของวัยรุ่นแสดงให้เห็นถึงการต่อต้านของวัยรุ่นต่อสังคม การกระทำลักษณะดังกล่าวเป็นการกระทำที่ตอบสนอง ความต้องการด้านอารมณ์และความรู้สึกของตัวเองมากกว่าการคำนึงถึงหลักเหตุผลของสังคม

4.2.2 ความสัมพันธ์ของคนในพื้นที่

ในช่วงชีวิตวัยเรียนของวัยรุ่น ความสัมพันธ์รูปแบบหนึ่งที่เกิดขึ้นกับวัยรุ่นคือ ความสัมพันธ์เชิงความรัก จากการศึกษาพื้นที่ด้านความรักที่ปรากฏในภาพยนตร์ พบว่า วัยรุ่นมีความรักในหลายรูปแบบ ทั้งสมหวังและผิดหวัง ความรักระหว่างชายกับหญิง และในภาพยนตร์ เรื่องหนึ่งก็นำเสนอความรักระหว่างชายกับชายร่วมด้วย ภาพยนตร์สื่อความหมายให้เห็นถึงความสัมพันธ์ตั้งแต่เริ่มต้นมีความรักของตัวเอง ปัญหาและความขัดแย้งในความรัก รวมไปถึง การแก้ไขปัญหาเนื่องมาจากความรัก โดยภาพยนตร์เรื่อง “Seasons Change” เป็นความสัมพันธ์

ของวัยรุ่นชายหนึ่งคน และวัยรุ่นหญิงสองคน ในลักษณะของรักสามเส้า ส่วนภาพยนตร์ “รักแห่งสยาม” เป็นความสัมพันธ์ของวัยรุ่นชายกับชาย วัยรุ่นชายกับหญิง ที่มีเรื่องของครอบครัวเข้ามาเกี่ยวข้องในความสัมพันธ์ และสุดท้ายภาพยนตร์เรื่อง “เฟรนด์ชิพ เธอกับฉัน” เป็นความสัมพันธ์ของวัยรุ่นชายกับหญิงที่เริ่มต้นความสัมพันธ์ที่ไม่เข้าใจกัน ทะเลาะกัน หลังจากนั้นก็สานสัมพันธ์จนจบการศึกษา จากการศึกษาสังเกตได้ว่า ภาพยนตร์แต่ละเรื่องมีการนำเสนอความสัมพันธ์เชิงความรักในรูปแบบต่าง ๆ ของวัยรุ่น

วิเคราะห์การอ่านความหมายของผู้รับสาร

- ความสัมพันธ์ในพื้นที่ความรักของผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพศชาย

จากการสัมภาษณ์พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพศชายทั้งหมด (8 คน) มีการอ่านความหมายสอดคล้องกับการประกอบสร้างพื้นที่ที่ปรากฏในภาพยนตร์ แต่แตกต่างกันไปตามภาพยนตร์แต่ละเรื่อง ตัวละครแต่ละตัว ดังจะพิจารณาได้จากคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

ความสัมพันธ์แบบชายกับหญิง (4 ใน 8 คน)

เจมส์: ก็มีที่ดู ๆ กันอยู่ ดูไปเรื่อย ๆ (เจมส์, เพศชาย, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2552)

ความสัมพันธ์แบบชายกับชาย (1 คน)

อู๋: ส่วนใหญ่ก็ไปเดินเที่ยวเล่นเสาร์อาทิตย์ จูงมือกันข้างนอก แต่ผมเต็มที่ก็แค่กอดไม่ทำอะไรกันในห้องเรียน (อู๋, เพศชาย, สัมภาษณ์, 11 กันยายน 2552)

ความสัมพันธ์ไม่ชัดเจน (3 ใน 8 คน)

อาร์: ผมยังไม่มีแฟน ส่วนใหญ่ที่เคยเห็นก็จะเป็นความรักแบบชายกับชายนะพี่ เพราะโรงเรียนผมเป็นโรงเรียนชายล้วน พวกเค้าก็เดินจับมือกันเวลาเดินขึ้นบันได ที่เคยเห็นอะนะ (อาร์, เพศชาย, สัมภาษณ์, 27 กันยายน 2552)

- ความสัมพันธ์ในพื้นที่ความรักของผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพศหญิง

จากการสัมภาษณ์พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพศหญิงทั้งหมด (8 คน) มีการอ่านความหมายสอดคล้องกับการประกอบสร้างพื้นที่ที่ปรากฏในภาพยนตร์ แต่แตกต่างกันไปตามภาพยนตร์แต่ละเรื่อง ตัวละครแต่ละตัว ดังจะพิจารณาได้จากคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

ความสัมพันธ์แบบชายกับหญิง (5 ใน 8 คน)

เมย์: ก็มีแฟนอยู่ (ยิ้ม ๆ อาย ๆ) (เมย์, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 11 กันยายน 2552)

บี: ของหนูก็มีส่วนใหญ่เป็นโทรศัพท์คุยกัน ก็มีแอบชอบรุ่นพี่ แต่รุ่นพี่ไปชอบเพื่อนเรา ผิดหวังนิดหน่อย (บี, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 19 ตุลาคม 2552)

ความสัมพันธ์ไม่ชัดเจน (3 ใน 8 คน)

แพรว: ไม่มีหนูไม่มีแพน แต่ก็แอบชอบเค้าไปเรื่อย แอบมอง เหมือนในหนัง ก็แค่นั้น
(แพรว, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2552)

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งเพศชายและหญิง วัยรุ่นชาย (5 ใน 8 คน) มีคนรักแล้ว โดยมีวัยรุ่นชายคนหนึ่งมีความสัมพันธ์แบบชายกับชาย ส่วนวัยรุ่นชายที่เหลือ
นั้น (3 ใน 8 คน) ความสัมพันธ์เรื่องความรักยังไม่ชัดเจน มีทั้งแบบแอบชอบ และไม่มีคนรักเป็นตัว
เป็นตน ส่วนวัยรุ่นหญิงจากการสัมภาษณ์พบว่า มีสัดส่วนเท่ากับวัยรุ่นชาย ซึ่งความสัมพันธ์ที่
เกิดขึ้นยังเป็นช่วงของการเรียนรู้ และใช้เวลานานในการศึกษา ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นทำให้ช่วง
ชีวิตมีสีสัน มีแรงบันดาลใจในการมาโรงเรียน ความสัมพันธ์ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่มีคนรักแล้ว
ส่วนใหญ่ก็เป็นในเชิงบวก มีความสุขสมหวังมากกว่าความผิดหวัง อาจมีทะเลาะกันบ้างแต่สุดท้าย
ก็กลับมาคืนดีกัน

และเมื่อลงลึกรายละเอียดเรื่องปัญหาจากความสัมพันธ์เรื่องความรักของ
วัยรุ่น ภาพยนตร์สื่อความหมายให้เห็นว่าเมื่อวัยรุ่นไม่ประสบความสำเร็จเรื่องความรัก วัยรุ่นเพศ
ชายและวัยรุ่นหญิงอาจมีความผิดหวัง เสียใจ ความสัมพันธ์ของตัวละครอาจเปลี่ยนไป แต่สุดท้าย
แล้ว หลังจากปัญหาผ่านไปความสัมพันธ์ของตัวละครก็กลับมามีความสุขเหมือนเดิม แม้ว่า
ความสุขนั้นอาจจะไม่ใช่ความสัมพันธ์แบบคนรัก อาจเปลี่ยนไปเป็นความสัมพันธ์แบบเพื่อนแทน
ซึ่งผู้ให้ข้อมูลสำคัญให้ความคิดเห็นในประเด็นนี้ไว้ดังนี้

วิเคราะห์การอ่านความหมาย

- **ความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับความรู้สึก และพฤติกรรม
หลังจากเกิดปัญหาเรื่องความรัก**

จากการสัมภาษณ์พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพศชายทั้งหมด (8 คน) และ
เพศหญิงทั้งหมด (8 คน) มีวิธีการอ่านความหมายสอดคล้องกับการประกอบสร้างพื้นที่ที่ปรากฏใน
ภาพยนตร์ ดังจะพิจารณาได้จากคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

แม็ค: ก็เศร้าอะ ก็อย่างนั้น ก็เหมือนในหนัง ร้องให้พุ่มพวย เบสิคอยู่แล้วแต่ก็ไม่ถึง
ขั้นทำร้ายตัวเองอะไร อันนั้นเกินไป (แม็ค, เพศชาย, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม
2552)

แชมป์: ออกหักหาเพื่อนหุ่นดังค์ ซื่อเหล้ากิน นั่งคุยหัวเราะกันพี ฮา ๆ ซิว ๆ มาหา
เพื่อน ๆ มากกว่าพี ออกหักมาอย่างไรก็มาหาเพื่อน แก่ไขกันไปตามสเด็ป
(แชมป์/หนุ่ม, เพศชาย, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2552)

นุช: คนเรามันต้องมี แต่เราก็มีเสียใจแล้วมันก็จบไป เพียงแต่ใช้เวลานานหน่อยเท่านั้นเอง (นุช, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 12 พฤศจิกายน 2552)

ส้ม: ก็มีร้องไห้บ้าง ใช้วิธีปรึกษาเพื่อนตลอด (ส้ม, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 19 ตุลาคม 2552)

แต่มีผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนหนึ่งให้ข้อมูลเพิ่มเติมไว้ดังนี้

แพร: เพื่อนหนูเวลาผิดหวังมันก็เครียด ร้องไห้เศร้า กินยา

ผู้วิจัย: เสียใจด้วยเหวอ ไม่ได้เอาจากละคร เอาจากชีวิตจริงนะ

แพร: กินยาคือแบบกินยาให้มากที่สุด แล้วทำให้ตัวเองแยะ ให้สภาพร่างกายมันไม่ไหวอ่อนแอ แต่สุดท้ายมันก็กลับมาได้ (แพร, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2552)

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งเพศชายและหญิงมีความคิดเห็นไปในทางเดียวกัน เห็นได้ชัดเจนว่าเมื่อวัยรุ่นผิดหวังจากความรักวัยรุ่นเพศชายและเพศหญิงจะมีความคิดเห็นสอดคล้องกับการนำเสนอของภาพยนตร์คืออาจมีอาการเศร้า เสียใจ แต่ไม่ถึงขั้นรุนแรงขนาดทำร้ายร่างกาย มีเพียงวัยรุ่นหญิงคนหนึ่งที่ได้ประสบการณ์จากเพื่อน เมื่อมีความผิดหวังจากความรัก อาจมีพฤติกรรม และการแสดงอารมณ์ที่แสดงถึงความเสียใจอย่างรุนแรงมากกว่าที่เห็นในภาพยนตร์ ถึงขั้นทำร้ายร่างกาย เป็นต้น

4.2.3 ลักษณะของกิจกรรม

ลักษณะกิจกรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่ความรัก ในการศึกษาหัวข้อนี้ผู้วิจัยจะอธิบายถึงเรื่องระดับการแสดงความรักในพื้นที่ด้านความรัก จากการศึกษาพื้นที่ด้านความรักที่ปรากฏในภาพยนตร์พบว่า ส่วนใหญ่การแสดงความรักของวัยรุ่นในระดับปกติ เช่น ในภาพยนตร์เรื่อง “Seasons Change” สื่อความหมายให้เห็นถึงความรักของตัวละครที่มีความสัมพันธ์กันในรูปแบบของการแอบรัก ตัวละครแทบจะไม่ได้สัมผัสตัวกัน ในขณะที่ภาพยนตร์เรื่อง “เฟรนด์ชิพ เธอกับฉัน” เป็นความรักของวัยรุ่นชายหญิงที่แสดงความสัมพันธ์ในหลายลักษณะ เช่น การใช้สายตา การจับมือ เป็นต้น การแสดงความรักอยู่ในระดับปกติ และสุดท้ายภาพยนตร์เรื่อง “รักแห่งสยาม” ที่สื่อความหมายถึง ระดับการแสดงความรักหลายลักษณะที่สุด มีทั้งในระดับปกติ และระดับรุนแรง เช่น การนอนด้วยกัน การจูบปาก ภาพยนตร์แต่ละเรื่องสื่อความหมายให้เห็นถึงระดับการแสดงความรักที่แตกต่างกันออกไป แต่ข้อค้นพบอย่างหนึ่งพบว่า ภาพยนตร์วัยรุ่นทุกเรื่องไม่ปรากฏระดับการแสดงความรักในขั้นการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างตัวละคร

วิเคราะห์การอ่านความหมายของผู้รับสาร

- ระดับการแสดงความรัก

ผลการสัมภาษณ์พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพศชายทั้งหมด (8 คน) และ เพศหญิงทั้งหมด (8 คน) มีการอ่านความหมายแตกต่างกันไป ดังจะพิจารณาได้จากคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

อาร์: ก็มีแอบมองแอบรักบ้าง ก็คล้ายใน Seasons Change (อาร์, เพศชาย, สัมภาษณ์, 27 กันยายน 2552)

คู่: ส่วนใหญ่ก็ไปเดินเที่ยวเล่นเสาร์อาทิตย์ จูงมือกันข้างนอก แต่ผมเต็มที่ก็แค่กอด ไม่ทำอะไรกันในห้องเรียน (คู่, เพศชาย, สัมภาษณ์, 11 กันยายน 2552)

แม็ค: ลึกลึกลงกว่านี้เยอะ ลึกลึกลงกว่าในหนังเยอะ พุดก็พุดเถอะนะ (อีกอัก ยิ้ม ๆ) จับมือถือแขนเป็นเรื่องธรรมดาไปแล้ว อย่ามัวเขินอาย กระแสญี่ปุ่นเค้ามาแรง ช่วงนี้ ญี่ปุ่น เกาหลีนี่ อย่าไปรอ ลึกลึกลงแบบอารมณ์นั้น (ไม่มองตา ยิ้ม ๆ) เค้าใช้คำว่า เก็บสแปร์ ครับ เก็บสแปร์ (แม็ค, เพศชาย, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2552)

แพรว: (หัวเราะ) ก็เหมือนนะ แต่ไม่เคยมีความรัก หนูเรียกบ่อย ก็มีแค่แอบมองแค่นั้นมันก็เหมือนในหนัง (แพรว, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2552)

เมย์: (ยิ้ม ๆ ไม่ตอบคำถาม) (เมย์, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 11 กันยายน 2552)
แต่เพื่อนที่ไปด้วยพุดกับผู้วิจัยว่า

คู่: ไม่เหมือนใครบางคน จูบด้วยก็ไม่ว่า จูบตรงร่องห้องสมุด ตรงหมวดสังคม อ่านกันบ่อยจัง ๆ มีจูบกันในโรงเรียน ทำให้คนเห็น กินข้าวกันก็ชอบจูบให้เพื่อนเห็น ไครวะ (หัวเราะ) (คู่, เพศชาย, สัมภาษณ์, 11 กันยายน 2552)

บี: การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนมีเยอะมาก บางคนแค่ผู้หญิงคนเดียวมีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายไม่ต่ำกว่า 6 คน ถ้าเทียบกันในโรงเรียน ในชั้นเราก็ได้ก็มีประมาณ เกือบ 80% ถ้ามีเพศสัมพันธ์ กับแฟน แล้วมันยังไม่ค่อยเท่าไร ไม่มีใครรู้ มันก็ไม่เสียหาย เวลาที่มีเพศสัมพันธ์กัน ผู้หญิงจะรู้สึกว่ามันสนุก เวลาที่มีเพศสัมพันธ์เหมือนกับการสะสมแต้ม อย่างเพื่อนหนู มีเพศสัมพันธ์กับผู้ชาย ถ้านับได้เยอะมากเกินสิบอะ มันแบ่งเป็นช่วง ๆ เลย ปีใหม่ วาเลนไทน์ สงกรานต์ หลังสงกรานต์ ไปตามบ้านเพื่อน บ้านผู้ชาย บางทีก็เอามาคุย มาอธิบาย มาเล่าให้ฟังหมดเลย ความคิดของมันจะรู้สึกว่ามันภูมิใจนะที่กูมีเพศสัมพันธ์กับคนหล่อ บางคนถึงขั้นท้องเลย ถ้าให้เทียบในโรงเรียนจาก

ร้อยละ 13-14 คน แล้วส่วนใหญ่ทั้งก็จะเอาออก ถ้าสิบคนทั้งก็จะเอาไว้ประมาณสองคนที่เหลือเอาออกหมด (บี, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 19 ตุลาคม 2552)

- ความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับการไม่สนับสนุนให้มีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพศชาย (4 ใน 8 คน) และเพศหญิงทั้งหมด (8 คน) มีการอ่านความหมายสอดคล้องกับการประกอบสร้างพื้นที่ในภาพยนตร์ ดังจะพิจารณาได้จากคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

อาร์: ผมว่ามันก็ไม่สมควรนะ เรื่องการมีเพศสัมพันธ์ (อาร์, เพศชาย, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2552)

แพร์: เรื่องแบบนี้ คงยังไม่ถึงวัยเรา มันไม่เหมาะ ๆ (แพร์, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2552)

ส้ม: หนูเห็นเพื่อนมาเยอะนะ หนูว่าพวกเขาไม่ให้เกิดิตัวเองอะพี เราอะทุเรศสมเพศสังเวช แล้วคนพวกนี้ชอบเอามาเล่าให้ฟัง เล่าเหมือนประจักษ์ตัวเอง (ส้ม, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 19 ตุลาคม 2552)

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งเพศชายและหญิงมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันออกไป โดยวัยรุ่นเพศชายมีระดับการแสดงความรักหลายแบบ มีทั้งแบบแอบรัก การแสดงความรักด้วยการสัมผัสทางกายด้วยการจับมือ การโอบกอด แต่ข้อมูลหนึ่งจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพศชาย (3 คน) พบว่า ระดับการแสดงความรักของวัยรุ่นแตกต่างออกไปจากในภาพยนตร์ คือ การมีเพศสัมพันธ์กัน ซึ่งผู้ให้ข้อมูลสำคัญอธิบายว่าเป็นเรื่องปกติที่วัยรุ่นในโลกความเป็นจริงกระทำต่อกัน ซึ่งแตกต่างจากการนำเสนอของภาพยนตร์ที่ไม่มีระดับการแสดงความรักแบบดังกล่าว เช่นเดียวกันกับวัยรุ่นหญิงส่วนใหญ่ก็มีระดับการแสดงความรักก็แตกต่างกันออกไป ทั้งแบบแอบรัก การแสดงความรักด้วยการสัมผัสทางกายด้วยการจับมือ แต่ข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพศหญิง (1 คน) พบว่า มีการแสดงความรักกันด้วยการจูบกันในโรงเรียน และผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพศหญิง (3 คน) พบว่า ในหมู่เพื่อนวัยรุ่นมีการแสดงความรักด้วยการมีเพศสัมพันธ์ ซึ่งแตกต่างจากการนำเสนอของภาพยนตร์อย่างเห็นได้ชัด จากการศึกษาแสดงให้เห็นว่าความรักของวัยรุ่นในโลกความเป็นจริงมีทั้งส่วนที่สอดคล้อง และส่วนที่แตกต่างจากภาพยนตร์ เพียงแต่แนวโน้มของวัยรุ่นในโลกความเป็นจริงอาจมีการประพฤติ ปฏิบัติ ตามความต้องการของตัวเอง ซึ่งแตกต่างไปจากการนำเสนอของภาพยนตร์

ในการอ่านความหมายพื้นที่ด้านความรักในหัวข้อนี้ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเริ่มอ่านความหมายแบบต่อต้านความหมายหลักมากกว่าในกรณีของชีวิตด้านการเรียน ครอบครัว และมีตรรกภาพ เช่น การมีความรักในวัยเรียน เป็นต้น อีกทั้งยังแสดงให้เห็นด้วยว่าภาพยนตร์วัยรุ่นไม่ได้มีอิทธิพลทำให้วัยรุ่นเลียนแบบ แต่ในทางตรงข้ามกลับพบว่า ภาพยนตร์วัยรุ่นยังคงเชื้องซ้ำและเดินตามหลังวัยรุ่นในเรื่องความรัก

ผลของการอ่านความหมายของผู้ให้ข้อมูลสำคัญในประเด็นต่าง ๆ นั้น ทำให้เห็นว่าวัยรุ่นในโลกความเป็นจริงสร้างพื้นที่ของตนเองขึ้นมาเพื่อแสดงถึงความรักซึ่งแตกต่างไปจากการนำเสนอของภาพยนตร์ การสร้างพื้นที่ของวัยรุ่นเป็นวัฒนธรรมย่อยเพื่อแสดงความเป็นตัวของตัวเอง หลีกหนีจากอำนาจของผู้ใหญ่ที่ครอบงำ และชอบมองว่าการใช้ชีวิตของวัยรุ่นเป็นเรื่องไม่ถูกต้อง สร้างปัญหาให้กับสังคม โดยเฉพาะเรื่องพื้นที่ด้านความรัก วัยรุ่นไม่ได้ทำตามบรรทัดฐานหลักของสังคมเสมอไป วัยรุ่นเลือกทำตามความรู้สึก และอารมณ์ของตนเอง แม้ว่าจะต้องหลบซ่อน วัยรุ่นก็เต็มใจทำ และมากไปกว่านั้น จากการสัมภาษณ์ยังพบว่าวัยรุ่นในปัจจุบันเริ่มที่จะแสดงความรักในพื้นที่สาธารณะมากขึ้นโดยไม่สนใจว่าสังคมจะจับตามองอย่างไร

4.3 พื้นที่ทางอารมณ์

จากการศึกษาพื้นที่ด้านความรักในภาพยนตร์วัยรุ่นพบว่า พื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่ที่ตัวละครต้องเจอทั้งความสุขและความทุกข์ ความสับสนที่เกิดขึ้นในตัวเอง แม้ว่าในช่วงเวลาที่มีความรักภาพยนตร์สื่อความหมายให้เห็นถึงความสุขที่เกิดขึ้นในพื้นที่ แต่ในตอนจบของภาพยนตร์วัยรุ่นต้องเจอกับความรักที่ไม่สมหวัง ไม่เป็นไปตามที่ตนเองต้องการ ภาพยนตร์สื่อความหมายให้เห็นถึงการไม่สนับสนุนให้มีความรักในวัยเรียน

วิเคราะห์การอ่านความหมายของผู้รับสาร

- ลักษณะอารมณ์ความรู้สึกต่อพื้นที่

จากการสัมภาษณ์เจาะลึกพบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพศชายทั้งหมด (8 คน) และเพศหญิงทั้งหมด (8 คน) มีการอ่านความหมายสอดคล้องกับการประกอบสร้างพื้นที่ที่ปรากฏในภาพยนตร์ ในประเด็นลักษณะอารมณ์ความรู้สึกต่อพื้นที่ ดังจะพิจารณาได้จากคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

แม็ค: น่ารักดี มีความสุข ค่อนข้างโอเค ทั้งสามเรื่องจะมีช่วงเวลาอารมณ์แอบรัก อารมณ์แบบนี้ กูก็ก๊ก ๆ พอพ้นชีวิต ม.ป.ล.หายไป เชื่อว่าคงไม่มีแบบนี้แล้ว (แม็ค, เพศชาย, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2552)

อู๋: มีความสุข เวลาทำอะไรมาเราก็คุยกับแฟนได้ คุยปรับความเข้าใจได้ (อู๋, เพศชาย, สัมภาษณ์, 11 กันยายน 2552)

แพรว: ก็รักกระจุกกระจิม บ๊ีบปี้ มันเป็นรักที่เกิดจากอารมณ์ รู้สึกอินบางจุด มันก็เหมือนชีวิตหนู แอบมองกัน อะไรอย่างนี้ (แพรว, เพศหญิง, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2552)

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีความคิดเห็นไปในทางเดียวกันว่า พื้นที่ด้านความรักส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ที่เต็มไปด้วยอารมณ์ของความสุขเมื่อความรักสมหวัง แต่ในขณะเดียวกันก็เป็นพื้นที่ของความทุกข์เมื่อความรักนั้นต้องเจอกับความผิดหวัง แม้ว่าภาพรวมของการนำเสนอพื้นที่ด้านความรักในภาพยนตร์ดูเหมือนมีความสุข แต่ในชีวิตจริงของวัยรุ่นก็มีปัญหาเรื่องความรักมากมายเหมือนกัน

จากการอ่านความหมายพื้นที่ด้านความรักของวัยรุ่น สรุปได้ว่าภาพยนตร์สื่อความหมายให้เห็นว่าวัยรุ่นใช้พื้นที่ต่าง ๆ ในการแสดงความรักกับคนรัก จากการศึกษพบว่าพื้นที่ทางกายภาพที่ปรากฏในภาพยนตร์นั้นมีความสมจริงทั้งในเรื่องสถานที่ อุปกรณ์ประกอบฉาก ตัวละคร ซึ่งปรากฏในพื้นที่ต่าง ๆ เช่น โรงเรียน ห้างสรรพสินค้า เป็นต้น ซึ่งเป็นพื้นที่ที่วัยรุ่นมีความคุ้นเคย มีเพียงบางส่วนของดูเกินจริงไปบ้างเนื่องจากเทคนิคในการผลิตภาพยนตร์ ส่วนพื้นที่ทางสังคมนั้นในแง่ของความหมาย วัยรุ่นอ่านความหมายออกมาในลักษณะต่าง ๆ ได้แก่ พื้นที่ด้านความรักเป็นพื้นที่ที่วัยรุ่นสร้างกรอบขึ้นมาล้อมรอบตัวเอง ไม่ว่าจะพื้นที่นั้นจะเป็นพื้นที่ส่วนตัวอยู่แล้วหรือว่าเป็นพื้นที่สาธารณะก็ตาม วัยรุ่นสามารถแสดงความรักได้ตามความต้องการในทุกพื้นที่ที่วัยรุ่นเข้าไปใช้ชีวิตอยู่ด้วยกัน และจากการศึกษายังพบว่าพื้นที่ที่มีผลต่อระดับการแสดงความรักของวัยรุ่น ในส่วนพื้นที่ทางอารมณ์ วัยรุ่นเห็นว่าเป็นพื้นที่ที่มีทั้งความสุขและความทุกข์ไม่ต่างจากการนำเสนอของภาพยนตร์ เพียงแต่ว่าเป็นอารมณ์ความรู้สึกที่เกิดขึ้นนั้นเป็นลักษณะของความทุกข์และความสุขที่หมุนเวียนเปลี่ยนกันไป แต่โดยรวมเมื่ออยู่กับคนรักวัยรุ่นจะมีความสุขมากกว่าอยู่กับเพื่อน อยู่กับผู้ปกครองในพื้นที่บ้าน และอยู่กับครูในพื้นที่ด้านการเรียน

การอ่านความหมายพื้นที่ด้านความรักของวัยรุ่นส่วนใหญ่มีทั้งในส่วนที่สอดคล้องและแตกต่างไปจากบรรทัดฐานหลักของสังคมที่ให้ความหมายกับพื้นที่ด้านความรักเอาไว้ เช่น อัยารักในวัยเรียน รักได้แต่ไม่ต้องตาบอด เป็นต้น เนื่องจากวัยรุ่นใช้การอ่านความหมายจากของจริงที่วัยรุ่นได้ประสบพบเจอในชีวิตประจำวัน เช่น การแสดงความรัก สถานที่ในการแสดงความรัก ระดับในการแสดงความรัก เป็นต้น พื้นที่ด้านความรักมีความแตกต่างไปจากพื้นที่ด้านการเรียนและพื้นที่ด้านครอบครัวคือ วัยรุ่นสร้างพื้นที่นี้ขึ้นมาเอง การนำเสนอของภาพยนตร์สื่อความหมายให้วัยรุ่นเดินตามจุดยืนของผู้ใหญ่ที่วางไว้ ให้วัยรุ่นเป็นวัยรุ่นที่ดี สนใจ

เรื่องของการศึกษาเล่าเรียนเป็นสิ่งสำคัญ แต่จริง ๆ แล้ววัยรุ่นในความเป็นจริงแล้วเลือกที่จะประกอบสร้างวัฒนธรรมย่อยของตัวเอง เพื่อตอบสนองความต้องการด้านอารมณ์และความรู้สึก พื้นที่ด้านความรักจึงเป็นพื้นที่หนึ่งที่วัยรุ่นใช้การต่อรองความหมายมากขึ้นกว่าพื้นที่ด้านการเรียนและพื้นที่ด้านครอบครัว มีหลายประเด็นที่วัยรุ่นมีการอ่านความหมายที่ต่อต้านกับการนำเสนอของภาพยนตร์ เช่น ความสัมพันธ์ของคนในพื้นที่ ลักษณะของกิจกรรม เป็นต้น นอกจากนี้จากการสัมภาษณ์ทำให้พบว่า วัยรุ่นมองว่าการนำเสนอการใช้ชีวิตเรื่องความรักในภาพยนตร์มีความล้าหลังจากชีวิตจริงอยู่มาก ภาพยนตร์เป็นสื่อประเภทหนึ่งที่เกิดขึ้นตามวัยรุ่นแตกต่างจากสื่อประเภทอื่น ๆ เช่น หนังสือนวนิยาย ข่าวในรายการโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ เป็นต้น ข้อค้นพบพื้นที่ด้านความรักอีกข้อหนึ่งคือ เพศถือเป็นตัวแปรหนึ่งในพื้นที่ที่มีผลต่อการสร้างพื้นที่ วัยรุ่นเองจึงมีอิสระในการแสดงความรักต่อกัน วัยรุ่นหญิงและวัยรุ่นชายจึงมีการอ่านความหมายของพื้นที่ที่แตกต่างกันในบางประเด็น

ข้อสรุปจากการวิเคราะห์การอ่านความหมาย เรื่องพื้นที่วัยรุ่นในภาพยนตร์

ข้อค้นพบสำคัญในการอ่านความหมายพื้นที่วัยรุ่นของวัยรุ่นนักเรียนพบว่า การอ่านความหมายในพื้นที่ต่าง ๆ อาจมีทั้งที่สอดคล้อง และแตกต่างไปบ้างเนื่องจากประสบการณ์ที่วัยรุ่นได้รับในพื้นที่ต่าง ๆ แตกต่างกันไป โดยที่ในพื้นที่กายภาพ และพื้นที่ทางอารมณ์วัยรุ่นอ่านความหมายโดยใช้ประสบการณ์ของตัวเองมาวางแล้วเปรียบเทียบกับในภาพยนตร์ แต่ในพื้นที่ทางสังคมพบว่า วัยรุ่นเริ่มมีการต่อรอง และต่อต้านมากขึ้น แต่อาจยังไม่ถึงขั้นปฏิเสธความหมายหลักของพื้นที่ อันแสดงให้เห็นถึงการต่อรองของกลุ่มวัฒนธรรมย่อยที่มีต่อกลุ่มวัฒนธรรมหลัก ซึ่งในแต่ละพื้นที่อธิบายได้ดังนี้

1. การอ่านความหมายพื้นที่ของวัยรุ่นที่ถูกกำหนดให้อยู่ภายใต้อำนาจของโครงสร้างทางสังคม ได้แก่ พื้นที่ด้านการเรียนคือ (โรงเรียน) และพื้นที่ด้านครอบครัว (บ้าน) พบว่า อาจจะมีทั้งที่สอดคล้อง และแตกต่างไปตามแต่ประสบการณ์ของแต่ละคน แต่ว่าการอ่านความหมายหลัก (Dominant Meaning) ยังคงเป็นไปตามบรรทัดฐานหลักของสังคมหรือคุณค่าหลักที่ภาพยนตร์ประกอบสร้างไว้ วัยรุ่นยอมรับ และไม่กล้าต่อรองรวมถึงการตั้งคำถามกับความหมายหลักเหล่านี้มากนัก เช่น การยอมรับความสำคัญของสถาบันการศึกษา และสถาบันครอบครัว เป็นต้น ในการให้สัมภาษณ์ผู้วิจัยพบว่า วัยรุ่นใช้กรอบบรรทัดฐานหลักของสังคมเป็นตัวตัดสินใจคิด สังเกตได้

จากคำตอบในแต่ละบรรทัด วัยรุ่นมักมีการอ้างอิงสถาบันทางสังคมต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา มิติทางเศรษฐกิจ เป็นต้น

2. การอ่านความหมายพื้นที่ของวัยรุ่นที่วัยรุ่นมีอำนาจสร้างขึ้นมาเอง ได้แก่ พื้นที่ด้านมิตรภาพ และพื้นที่ด้านความรัก จากการศึกษาค้นพบว่า การอ่านความหมายพื้นที่ทั้งสองเริ่มแตกต่างไปจากพื้นที่ด้านการเรียนและครอบครัว โดยที่พื้นที่ด้านมิตรภาพ เริ่มเห็นการต่อรองความหมายของวัยรุ่นมากขึ้น เพียงแต่ว่าก็ยังคงรักษาความหมายหลักเอาไว้ในระดับที่ค่อนข้างมาก ส่วนพื้นที่ด้านความรัก วัยรุ่นเริ่มต่อรองความหมายมากขึ้นไปอีก อีกทั้งยังตั้งคำถามกับความหมายหลักหลายชุด ไม่ว่าจะเป็น ความรักในวัยเรียน พื้นที่ต่าง ๆ ในการแสดงความรัก และการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน เห็นได้ว่าวัยรุ่นมีความคิดเห็นที่ขัดแย้งกับสิ่งที่ได้ปรากฏในภาพยนตร์ มีชุดความหมายเพียงชุดเดียว คือ ความทุกข์ที่เกิดจากความรัก ที่วัยรุ่นมีความคิดเห็นสอดคล้องอยู่ การอ่านความหมายในพื้นที่ด้านมิตรภาพ และพื้นที่ด้านความรัก แสดงให้เห็นว่าในการสร้างภาพยนตร์ไม่ได้ขึ้นอยู่กับความเป็นจริงของวัยรุ่นทั้งหมด

ประเด็นสำคัญก็คือทุกพื้นที่ในภาพยนตร์ วัยรุ่นส่วนใหญ่มีความรู้ในเรื่องกลไกาภาษาของภาพยนตร์ ทำให้รู้เท่าทันภาพยนตร์ และเข้าใจกระบวนการสื่อความหมายของภาพยนตร์ อีกทั้งเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในภาพยนตร์ วัยรุ่นใช้ของจริง (Reference) มาอ่าน ซึ่งมีทั้งที่เหมือนและมากไปกว่าที่ในภาพยนตร์บอกไว้ รวมถึงวัยรุ่นมีความคุ้นเคยเพราะเป็นพื้นที่ที่วัยรุ่นใช้ชีวิตอยู่เป็นประจำ ทำให้ในการอ่านความหมายของกลุ่มผู้ชมวัยรุ่นจึงมีทั้งสอดคล้อง มีการต่อรอง และต่อต้านความหมายของพื้นที่วัยรุ่นมากกว่าการปฏิเสธความหมายของพื้นที่ในภาพยนตร์

สิ่งที่เป็นตัวแปรสำคัญที่ทำให้วัยรุ่นมีความคิดเห็นสอดคล้องกับพื้นที่ด้านการเรียน และพื้นที่ด้านครอบครัว ขณะเดียวกันก็มีความคิดที่เห็นต่าง และเริ่มตั้งคำถามมากขึ้นกับพื้นที่ด้านมิตรภาพ และพื้นที่ด้านครอบครัว คือวิถีคิดของวัฒนธรรมหลักที่ผู้ใหญ่ และสังคมปลูกฝังให้กับวัยรุ่น ทำให้การอ่านความหมายพื้นที่ของวัยรุ่นอยู่ในกรอบที่ครอบครัว และสังคมขีดเส้นได้กำกับไว้ แต่โดยรวมแล้ววัยรุ่นก็ยอมรับได้กับการนำเสนอของภาพยนตร์